

**Výzkum veřejného mínění
v oblasti prevence kriminality
v Ústeckém kraji
2022**

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z REALIZACE ZAKÁZKY SMLUVNÍHO VÝZKUMU

Zhotovitel:

Univerzita J. E. Purkyně v Ústí n. Labem, Pasteurova 3544/1, 400 96 Ústí nad Labem

IČ: 44555601

DIČ: CZ44555601

Objednatel:

Ústecký kraj, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem

IČ: 70892156

DIČ: CZ70892156

Předmět: Výzkum veřejného mínění v oblasti prevence kriminality v Ústeckém kraji

Číslo smlouvy o dílo (objednatel): 22/SML3303/SoD/SV

Číslo smlouvy (FIS UJEP): 2022/00427

ID smlouvy: 20187953

Autoři zprávy:

Mgr. Zdeněk Svoboda, Ph.D.

doc. PhDr. Ladislav Zilcher, Ph.D.

doc. PhDr. Vlastimil Chytrý, Ph.D.

Mgr. Kristýna Volfová

PhDr. Mgr. Michal Vostrý, Ph.D.

PhDr. Arnošt Smolík, Ph.D.

PaedDr. Ing. Jan Tírpák

Bc. Marcela Tomčalová

Ústí nad Labem, 2022

Obsah

1 ÚVOD	4
2 VÝVOJ VYBRANÝCH UKAZATELŮ KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICE	6
2.2 MÍRA OBJASNĚNOSTI TRESTNÉ ČINNOSTI V ČESKÉ REPUBLICE.....	8
3 VYBRANÉ STATISTICKÉ UKAZATELE KRIMINALITY V ÚSTECKÉM KRAJI	11
3.1 MAJETKOVÁ KRIMINALITA	14
3.2 NÁSILNÁ KRIMINALITA	15
3.3 MRAVNOSTNÍ KRIMINALITA	15
3.4 DROGOVÁ KRIMINALITA.....	17
3.5 MÍRA OBJASNĚNOSTI TRESTNÉ ČINNOSTI V ÚSTECKÉM KRAJI	18
3.6 KRIMINALITA V OKRESECH ÚSTECKÉHO KRAJE	20
4 KRIMINALITA Z POHLEDU OBYVATEL ÚSTECKÉHO KRAJE	25
4.1 CHARAKTERISTIKA VÝZKUMNÉHO SOUBORU	27
4.2 PŘEHLED VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	34
4.2.1 <i>Hodnocení vybraných oblastí společenského života</i>	35
4.2.2 <i>Subjektivní vnímání vývoje kriminality</i>	55
4.2.3 <i>Znepokojení kriminalitou v obcích respondentů</i>	59
4.2.4 <i>Znepokojení vázané na konkrétní formy kriminality</i>	62
4.2.5 <i>Subjektivní pocit bezpečnosti v nočních hodinách</i>	71
4.2.6 <i>Obavy ze specifických skupin obyvatelstva</i>	75
4.2.7 <i>Reakce obětí trestných činů</i>	79
4.2.8 <i>Efektivita opatření regulujících kriminalitu</i>	82
4.2.9 <i>Individuální realizace opatření preventivně snižujících kriminalitu</i>	84
5 ZÁVĚR	90
6 ZDROJE.....	95

1 Úvod

Ústecký kraj dlouhodobě patří mezi regiony s vysokým výskytem kriminality, která je částečně průvodním jevem, částečně důsledkem jeho specifické sociodemografické struktury a jedním z typických symptomů takzvaně strukturálně postižených regionů. Stejně tak je ale Ústecký kraj regionem, jež si je uvedené problematické situace dlouhodobě vědom a vyvíjí aktivní snahu o její změnu, která jde ruku v ruce s procesem postupné transformace našeho regionu a úsilím o celkové zlepšování podmínek pro kvalitu života jeho obyvatel.

Nezbytným východiskem pro tvorbu kvalitních strategických a koncepčních materiálů v oblasti prevence kriminality, je adekvátní využívání dostupných dat a analytického přístupu k nim, podobně jako snaha systematicky odpovídající podkladová data shromažďovat. Již od roku 2008 proto Krajský úřad Ústeckého kraje, ve spolupráci se širokým spektrem partnerských subjektů, mimo jiné zpracovává Bezpečnostní analýzy Ústeckého kraje, které představují důležité podkladové dokumenty pro tvorbu periodicky připravované Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje.

V roce 2009 také z iniciativy Ústeckého kraje vznikla první výzkumná studie s názvem *„Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality, její prevence a vlastní bezpečnosti občanů v Ústeckém kraji“*. Tato studie dala symbolicky hlas těm, o něž jde v oblasti tvorby strategií prevence kriminality především, tedy samotným obyvatelům našeho regionu. Do dotazníkového šetření, které přineslo mnoho zajímavých zjištění o jejich názorech a postojích ve vztahu k vybraným aspektům kriminality a její prevence, se jich tehdy zapojilo celkem 1084.

Naše studie s pracovním názvem *„Výzkum veřejného mínění v oblasti prevence kriminality v Ústeckém kraji“* po relativně dlouhých třinácti letech na uvedený analytický materiál navazuje. Jejím cílem je opět dát hlas obyvatelům našeho kraje a získat relevantní údaje o jejich názorech, postojích a preferencích ve vztahu k vybraným aspektům prevence kriminality a posilování jejich bezpečnosti. Tato studie symbolicky znovu přichází v období, které je celospolečensky velmi náročné. Rok 2009 byl charakteristický působením masivních dopadů prakticky celosvětové hospodářské recese a výrazného propadu české ekonomiky. Byl rokem silných obav z vysoké míry nezaměstnanosti a zároveň rokem, kdy mnoho občanů kraje bojovalo s pocitem nejistoty z budoucího vývoje.

Tyto skutečnosti se logicky také do určité míry propisovaly do výsledků tehdejší studie. Rok 2022 je opět rokem extrémně náročným a turbulentním, v němž se k závažným dopadům koronavirové pandemie připojují důsledky válečného konfliktu v evropském prostoru. Je opět rokem, který je pro část populace spojený s nejistotou či obavami. I z těchto důvodů jsou v této době adekvátní informace o názorech a postoji občanů našeho regionu o to důležitější. V rámci předkládané studie se o ně s výzkumným týmem Pedagogické fakulty J. E. Purkyně v Ústí nad Labem podělilo celkem 2 631 respondentů. Věříme, že získané poznatky opět budou cenným podkladem pro přípravu či případnou modifikaci strategií prevence kriminality a podpory bezpečí občanů Ústeckého kraje.

2 Vývoj vybraných ukazatelů kriminality v České republice

Za dobu existence samostatné České republiky, tedy od roku 1993, prošel vývoj počtu evidovaných trestných činů poměrně výraznou proměnou. Autoři v úvodu zmiňované výzkumné studie z roku 2009, na podkladě dostupných statistických dat rezortu Ministerstva vnitra konstatovali, že *vývoj celkové kriminality nepodléhá prokazatelnému trendu, neboť počty hlášených trestných činů v jednotlivých letech 21. století oscilují kolem hodnoty 350 000 trestných činů... V období zrodu samostatné ČR bylo statisticky vymezeno na necelých 400 000 spáchaných trestných činů (pozn.: ročně). V letech 1998 a 1999 počet trestných činů převyšoval tuto úroveň, přičemž v letech následujících se již podařilo počet evidovaných trestných činů omezit k hranici 350 000 případů* (Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009, s. 5).

Lze tak konstatovat, že současná situace v oblasti nápadu kriminality se v naší zemi od zmiňovaného období (1993–2008), které fakticky pokrývá první polovinu existence samostatné České republiky, poměrně výrazně odlišuje. V roce 2021 bylo v České republice registrováno celkem 153 233 trestných činů, což je o 12 292 méně než v roce 2020. Pokles je nadto patrný v celém spektru kriminality (až na mravnostní kriminalitu). Z jednoduchého porovnání je tak zřejmé, že čistě na úrovni evidované trestné činnosti se v roce 2021 pohybujeme řádově na polovině počtu trestných činů evidovaných v roce 2012. V roce 2008, který byl posledním sledovaným ve výzkumné studii z roku 2009, dosahoval počet evidovaných trestných činů v naší zemi dokonce hodnoty 343 799.

INDEX TRESTNÉ ČINNOSTI NA 10 000 OBYVATEL

Vzhledem k tomu, že mezi jednotlivými regiony na úrovni krajů a okresů jsou výrazné rozdíly v počtu obyvatel, je v rámci prezentace statistických ukazatelů o nápadu trestné činnosti často využíván srovnávací ukazatel - tzv. **index trestné činnosti na 10 000 obyvatel**. Využití tohoto indexu umožňuje přesnější porovnání reálné situace v jednotlivých územních celcích.

$$\frac{\text{Počet evidovaných trestných činů v rámci územního celku}}{\text{Počet obyvatel v rámci územního celku}} \times 10\,000$$

Vývoj v nejvýznamnějších celorepublikových ukazatelích souvisejících s kriminalitou v letech 2012–2021 prezentujeme v tabulce č. 1, kde uvádíme počet obyvatel v ČR v daném roce, celkový počet evidovaných trestných činů v daném roce, celkovou míru jejich objasněnosti a také ukazatel indexu trestné činnosti na 10 000 obyvatel. Význam tohoto indexu vysvětlujeme podrobněji v infoboxu na předchozí stránce.

Tabulka č. 1 – Přehled celkové trestné činnosti v ČR v letech 2012-2021

Přehled celkové trestné činnosti v České republice v letech 2012-2021					
ROK	2012	2013	2014	2015	2016
Počet obyvatel	10 507 203	10 628 145	10 512 419	10 538 275	10 553 843
Počet TČ	304 528	325 185	288 660	247 628	218 162
Objasněnost	39,5 %	39,7 %	43,7 %	45,3 %	46,6 %
Index TČ	286,5	309,3	273,9	236,3	206,0
ROK	2017	2018	2019	2020	2021
Počet obyvatel	10 578 820	10 610 055	10 668 641	10 700 155	10 516 707
Počet TČ	202 303	192 405	199 221	165 525	153 233
Objasněnost	46,9 %	48,2 %	46,8 %	47,0 %	47,3 %
Index TČ	190,7	181,1	186,7	154,7	145,7

Zdroj: Statistické ukazatele Policie ČR za roky 2012-2021, Bezpečnostní analýzy Ústeckého kraje 2012-2021.

Registrovaná kriminalita v České republice v období posledních 10 let zaznamenává až na výjimky (2013, 2019) postupný setrvalý meziroční pokles. Je však třeba připomenout, že uvedený klesající trend byl fakticky zahájený již od roku 2007. Významnější výjimku tvořil rok 2013, kdy se v meziročním srovnání projevil nejvýraznější nárůst počtu policií šetřených trestných činů za posledních 15 let, a to téměř o 21 tisíc šetřených deliktů na celkových 325 366 trestných činů, přičemž v meziročním srovnání s rokem 2012 to byl nárůst o 6,8 %. Odborníci nezřídka tento přechodný nárůst dávají částečně do souvislosti s amnestií prezidenta republiky, která vešla v platnost k 1. lednu 2013. Od roku 2014 následuje opětovné

pětileté pokračování klesajícího trendu, a to až do roku 2018. V následujícím roce 2019 došlo k nárůstu o 9 816 evidovaných trestných činů na celkovou hodnotu 199 221. Nicméně, stále je tato hodnota o více než 140 000 nižší než v roce 2008.

V roce 2020 došlo k poměrně zásadnímu snížení míry celkové registrované kriminality. To je Policií České republiky i mnohými odborníky dáváno do souvislosti s pandemií onemocnění COVID-19 a souvisejícími přijímanými restriktivními opatřeními omezujícími pohyb osob. Dalším důležitým faktorem je změna zákona č. 333/2020 Sb., k níž došlo s účinností od 1. 10. 2020, a v jejímž důsledku byla zdvojnásobena dosavadní spodní hranice hodnoty škody pro posouzení trestnosti protiprávního jednání (z původních 5 000 Kč na 10 000 Kč). K dalšímu poklesu, který má s největší pravděpodobností identické příčiny, došlo také v roce 2021, kdy byl vykázán celkově dosud absolutně nejnižší počet registrovaných trestných činů od vzniku samostatné České republiky. Registrovaná kriminalita se tak po roce 2020, kdy došlo k poklesu o 16,9 % na 165 525 činů v roce 2021 snížila o dalších 7,4 % na 153 233 registrovaných trestných činů.

2.2 Míra objasněnosti trestné činnosti v České republice

Důležitým ukazatelem, který odkazuje na efektivitu práce Policie České republiky, ale samozřejmě má také vliv na celkový pocit bezpečí občanů, je objasněnost trestné činnosti. Míra objasnění případů trestné činnosti pak bezpochyby může souviset také s celkovým počtem registrovaných trestných činů, protože jedním z důležitých motivů pro nahlášení škody, zejména u majetkové trestné činnosti, je také předpoklad, že případné obtíže spojené s nahlášením trestného činu a dalšími souvisejícími úkony se z pohledu poškozeného „vyplatí“, protože pachatel bude dopaden.

Na rozdíl od jednoznačného trendu poklesu celkového počtu registrovaných trestných činů nelze identifikovat obdobný jasně patrný trend také v oblasti objasněnosti trestné činnosti. Ač by se na první pohled mohlo jevit jako logické, aby s klesající mírou celkové trestné činnosti stoupala její objasněnost, není tomu tak a míra objasněnosti trestné činnosti vykazuje na republikové úrovni poměrně setrvalou tendenci.

MÍRA OBJASNĚNOSTI TRESTNÉ ČINNOSTI

Za objasněný trestný čin je považován registrovaný trestný čin (tedy takový, který byl nahlášený Policii České republiky), **u kterého byl policií odhalen pachatel**, a to bez ohledu na to, zda byl následně trestně stíhán, či nikoliv. Míra objasněnosti trestné činnosti se zpravidla udává v procentech a vyjadřuje podíl objasněných trestných činů na celkovém počtu registrovaných trestných činů.

Autoři výzkumné studie z roku 2009 uváděli, že relativní podíl objasněných trestných činů v posledních letech (pozn.: jedná se o roky 2003–2007) osciluje pod hranicí 40 %, což je dle autorů srovnatelné se statistikami postihujícími kriminalitu v sousedním Rakousku. Naopak v Polsku a v Německé spolkové republice byla míra objasněnosti podstatně vyšší, neboť v případě Polska jde o podíl 51,7 % (údaj k období roku 2008) objasněných ze všech evidovaných trestných činů, v Německu se podařilo objasnit 55 % (údaj k období roku 2007) trestných činů. V případě tohoto hodnocení tedy Česká republika v uvedeném období za svými sousedy zaostávala (*Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality...*, 2009, s. 9).

Nejvyšší míra objasněnosti v průběhu období do roku 2008 byla zjištěna v roce 2001, kdy dosahovala 46,6 %. Absolutně nejvyšší roční počet objasněných případů byl vykázan v roce 2000, kdy se jednalo o 172 245 objasněných trestných činů. Podíl objasněnosti přitom od počátku nového století víceméně mírně klesal. Nejnižší absolutní počet objasněných případů byl charakteristický pro poslední sledované období, tj. pro rok 2008. V tomto roce bylo zaznamenáno na 127 906 objasněných případů z celkového počtu 343 799 evidovaných trestných činů. V poměrovém vyjádření se jednalo o míru objasněnosti na úrovni 37,2 % (Ibid.)

V rámci posledních deseti let byly mírou objasněnosti těsně pod hranicí 40 % charakteristické také roky 2012 a 2013. Od roku 2014 potom hodnota tohoto ukazatele stoupala a v roce 2016 vyrovnala dosud nejvyšší míru objasněnosti z roku 2001, kdy dosáhla shodných 46,6 %. V posledních pěti letech celková míra objasněnosti registrovaných trestných činů osciluje kolem hodnoty 47 %. Dosud nejvyšší podíl trestných činů byl objasněn v roce 2018, a to 92 795 z celkového počtu 192 405 registrovaných trestných činů. Míra objasněnosti

tak dosáhla dosud rekordních 48,2 %. Stále je však nutné konstatovat, že v České republice není celkově objasněna ani polovina registrovaných trestných činů, přičemž se míra objasněnosti výrazně liší mezi jednotlivými oblastmi kriminality. Pro ilustraci uveďme, že například právě v tomto „rekordním“ roce byl objasněn pouze přibližně každý čtvrtý majetkový trestný čin (26,1 %), zatímco v případě vražd činila míra objasněnosti 89,7 %, v případě násilné kriminality 70,1 %, v případě mravnostní kriminality 66,5 % a v případě hospodářské kriminality 53,5 %.

V roce 2021 dosáhla míra objasněnosti trestné činnosti v České republice hodnoty 47,3 %. V případě vražd se jednalo o 95,2 % (pro představu, z celkově 105 spáchaných vražd v roce byl pachatel odhalen u 100 případů a 2 vraždy byly objasněny dodatečně, tedy již za horizontem statistického vykazování v roce 2021), v případě násilné kriminality o 63,8 %, v případě mravnostní kriminality o 59,1 %, v případě hospodářské kriminality o 46,9 % a v případě kriminality majetkové o 27,0 %.

3 Vybrané statistické ukazatele kriminality v Ústeckém kraji

V rámci této kapitoly přinášíme přehled vybraných ukazatelů o evidované trestné činnosti na území Ústeckého kraje, a to rovněž ve vazbě na informace o vývoji v dané oblasti. Základní přehled prezentujeme v desetileté perspektivě (tedy v letech 2012–2021), ve vztahu k jednotlivým druhům trestné činnosti v perspektivě pětileté (2017–2021), a to včetně základního srovnání s daty prezentovanými v rámci výzkumu realizovaného v roce 2009. Ve vztahu k jednotlivým okresům Ústeckého kraje jsou statistické údaje prezentovány v tříleté perspektivě (2019–2021).

Tabulka č. 2 – Přehled celkové trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2012–2021

Přehled celkové trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2012–2021					
ROK	2012	2013	2014	2015	2016
Počet obyvatel	826 764	825 120	823 972	822 826	821 377
Počet TČ	27 427	29 848	25 927	21 061	18 377
Objasněnost	48,8 %	48,2 %	56,1 %	58,6 %	62,3 %
Index TČ	331,6	361,7	314,7	254,3	223,7
Pořadí v ČR (dle indexu)	2.	2.	2.	3.	2.
ROK	2017	2018	2019	2020	2021
Počet obyvatel	821 080	820 789	820 965	817 004	798 898
Počet TČ	17 531	16 560	17 099	14 872	14 333
Objasněnost	63,0 %	63,2 %	64,0 %	62,0 %	60,6 %
Index TČ	213,5	201,8	208,4	181,5	179,4
Pořadí v ČR (dle indexu)	2.	3.	2.	2.	2.

Zdroj: Statistické ukazatele Policie ČR za roky 2012–2021. Bezpečnostní analýzy Ústeckého kraje 2012–2021.

Z tabulky č. 2 je patrné, že v horizontu poslední dekády počet evidovaných trestných činů v podstatě kopíruje celorepublikové vývojové ukazatele. Ač se také v případě našeho regionu jednoznačně nabízí již zmiňovaný výklad, že pokles vykazované kriminality v posledních dvou letech souvisí rovněž s restrikcemi a omezením pohybu osob v době

platnosti protipandemických opatření, je zřejmé, že je do značné míry také potvrzením dlouhodobějšího trendu. S jedinou výjimkou, kterou představoval rok 2013 (kdy byl nárůst počtu trestných činů dáván částečně do souvislosti s poměrně rozsáhlou lednovou amnestií prezidenta republiky), celkový počet registrovaných trestných činů setrvale klesal.

Podobně jako na úrovni České republiky, lze též v případě Ústeckého kraje konstatovat, že průměrný počet vykazovaných trestných činů je přibližně na polovině hodnot, které byly vykazovány v době přípravy výzkumné zprávy z roku 2009. Její autoři ve vztahu k období let 2000 až 2008 uváděli, že *vývoj v počtech celkové trestné činnosti v posledních letech byl v Ústeckém kraji poměrně stabilizovaný. V roce 2000 bylo zjištěno celkem 32 114 spáchaných skutků klasifikovaných jako trestný čin, v roce 2008 se jednalo o 33 124 případů. V časové řadě definované údaji o kriminalitě z období let 2000 až 2008 se neodehrály žádné dramatické změny. Nejnižší úroveň registrované kriminality byla statisticky vykázána v roce 2001, kdy bylo zaevidováno 29 495 trestných činů. Nejvíce trestných činů bylo registrováno v roce 2007, a sice 34 663 skutků (Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009, s. 18).*

Připomeňme rovněž, že v roce 2007, tedy v době, kdy byla zjištěna nejvyšší četnost spáchaných trestných činů, byl celkový podíl Ústeckého kraje na celorepublikové agregované kriminalitě 9,7 %. Tento číselný údaj řadil Ústecký kraj mezi ostatními vyššími územně samosprávnými jednotkami na nepříliš lichotivou čtvrtou pozici. Vyšší hodnoty celkové kriminalit zaznamenali v daném roce pouze ve správní oblasti hlavního města Prahy (24,4 % podíl lokálně zjištěných trestných činů spáchaných na území ČR), ve Středočeském (12,3 %) a Moravskoslezském kraji (11,1 %). Pořadí regionů se přitom v průběhu posledních let nijak významně nemění (Ibid.).

Problematické je postavení Ústeckého kraje mezi všemi regiony v České republice, které se nejobjektivněji odráží v hodnotě indexu trestné činnosti na 10 000 obyvatel. Porovnání hodnot tohoto ukazatele mezi Českou republikou jako celkem a Ústeckým krajem, a to v desetileté perspektivě přinášíme v následující tabulce.

Tabulka č. 3 – Porovnání indexu trestné činnosti na 10 000 obyvatel v České republice a v Ústeckém kraji v letech 2012-2021

Porovnání indexu trestné činnosti na 10 000 obyvatel v ČR a v ÚK v letech 2012-2021					
ROK	2012	2013	2014	2015	2016
Počet TČ (ČR)	304 528	325 185	288 660	247 628	218 162
Index TČ (ČR)	286,5	309,3	273,9	236,3	206,0
Počet TČ (ÚK)	27 427	29 848	25 927	21 061	18 377
Index TČ (ÚK)	331,6	361,7	314,7	254,3	223,7
ROK	2017	2018	2019	2020	2021
Počet TČ (ČR)	202 303	192 405	199 221	165 525	153 233
Index TČ (ČR)	190,7	181,1	186,7	154,7	145,7
Počet TČ (ÚK)	17 531	16 560	17 099	14 872	14 333
Index TČ (ÚK)	213,5	201,8	208,4	181,5	179,4

Zdroj: Statistické ukazatele Policie ČR za roky 2012-2021, Bezpečnostní analýzy Ústeckého kraje 2012-2021.

Z komparace dat je zřejmé, že po celou dekádu se hodnota indexu trestné činnosti v přepočtu na 10 000 obyvatel v Ústeckém kraji pohybuje nad průměrem hodnot v České republice. V osmi z deseti sledovaných let vykazoval druhou nejvyšší hodnotu tohoto indexu mezi všemi kraji (po Praze, kde je situace velmi specifická, typická pro velké metropole a do značné míry obtížně srovnatelná s ostatními regiony), pouze v letech 2015 a 2018 byla dosažena vyšší hodnota tohoto indexu v kraji Libereckém. Pokud bychom z tohoto porovnání, z výše uvedených důvodů, vyjmuli hlavní město, byl by Ústecký kraj po většinu uplynulé dekády krajem nejvíce zasaženým kriminalitou.

Lepší představu o zatížení našeho regionu kriminalitou může přinést srovnání Ústeckého kraje s vybranými regiony v ČR v posledních třech letech. Hodnota indexu trestné činnosti na 10 000 obyvatel v Praha v roce 2021 dosáhla hodnoty 275,5 (v roce 2020 – 286,8 a v roce 2019 – 379,2). Kraje, které jsou svým sociodemografickým profilem bližší Ústeckému kraji vykazovaly rovněž relativně blízké, byť stále nižší, hodnoty – Moravskoslezský kraj v roce 2021 hodnotu 151,7 (v roce 2020 – 164,0 a v roce 2019 – 198,8), Karlovarský kraj v roce 2021 hodnotu 132,6 (v roce 2020 – 150,3 a v roce 2019 – 194,5) a Liberecký kraj v roce 2021 hodnotu 150,5 (v roce 2020 – 164,5 a v roce 2019 – 193,5). Krajem s nejnižší hodnotou indexu

v roce 2021 byl kraj Zlínský (84,2) v roce 2020 kraj Pardubický (91,3) a v roce 2019 kraj Zlínský (106,1).

Pro srovnání lze uvést, že v roce 2008, k němuž se váží závěry výzkumné studie z roku 2009 se index trestné činnosti na 10 000 obyvatel v ČR pohyboval na úrovni 328,4 (v roce 2007 na úrovni 347,5) a v Ústeckém kraji na úrovni 396,3 (v roce 2007 dokonce na hodnotě 421). Praha vykazovala v tomtéž roce hodnotu indexu 674,1 (v roce 2007 – 737,9) a naopak, region s nejnižším indexem – kraj Vysočina vykazoval hodnotu 133,3 (v roce 2007 – 187,9).

3.1 Majetková kriminalita

Majetková kriminalita tvoří z hlediska počtu evidovaných trestných činů nejvýraznější oblast celkové kriminality v kraji. Ve sledovaném období majetkové trestné činy představovaly zhruba necelou polovinu všech hlášených trestných činů. S ohledem na charakter této činnosti zároveň uvedená oblast vykazuje v porovnání s ostatními zde uvedenými oblastmi, nejnižší míru objasněnosti. Ta se pohybuje kolem hodnoty 45 % a lze tak říci, že počet neobjasněných majetkových trestných činů převyšuje počet těch objasněných. Je tak třeba připomenout, že pro oblast majetkové trestné činnosti je poměrně typické, že počet evidovaných trestných činů neodráží skutečný počet spáchaných deliktů (zejména v důsledku nenahlašování drobnější majetkové trestné činnosti). Konkrétní údaje jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 4 – Přehled majetkové trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2017-2021

Přehled celkové majetkové trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2017-2021 (včetně srovnání s rokem 2008)						
ROK	2008	2017	2018	2019	2020	2021
Počet TČ	18 453	8 306	7 573	7 217	6 411	6 327
Objasněnost	31,8 %	45,3 %	43,3 %	46,9 %	46,6 %	43,5 %

Zdroj: Statistické ukazatele Policie ČR za roky 2017-2021, Bezpečnostní analýzy Ústeckého kraje 2017-2021, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

3.2 Násilná kriminalita

Významnou charakteristikou násilné trestné činnosti je fyzické poškození či usmrcení konkrétní osoby nebo osob, či přítomnost záměru takový následek způsobit. Zahrnuje kromě vražd a ublížení na zdraví např. trestné činy loupeže, vydírání, znásilnění, nebezpečného vyhrožování a pronásledování nebo týrání osoby ve společné domácnosti. Vždy se jedná o jednání, jehož základem je útok na osobní integritu oběti. V oblasti násilné kriminality, které patří mezi nejzávažnější oblasti trestné činnosti, lze v uplynulém pětiletém období sledovat v podstatě konstantní trend (rámcově podobný trendu v oblasti kriminality majetkové) a celkový počet evidovaných trestných činů násilného charakteru, podobně jako míra jejich objasněnosti, kolísají spíše jen mírně. Klesající počet evidovaných trestných činů v letech 2020 a 2021 lze pravděpodobně připsat na vrub koronavirové pandemii a souvisejícím restriktivním opatřením. V porovnání s rokem 2008 došlo ve sledovaném období k poklesu počtu evidovaných trestných činů prakticky o třetinu. V případě specifického roku 2021 je úroveň poklesu mezi lety 2008 a 2021 ještě výraznější.

Tabulka č. 5 – Přehled násilné trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2017-2021

Přehled celkové násilné trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2017-2021 (včetně srovnání s rokem 2008)						
ROK	2008	2017	2018	2019	2020	2021
Počet TČ	2 173	1 440	1 367	1 467	1 350	1 192
Objasněnost	63,7 %	73,5 %	72,9 %	74,3 %	71,0 %	67,8 %

Zdroj: Statistické ukazatele Policie ČR za roky 2017-2021, Bezpečnostní analýzy Ústeckého kraje 2017-2021, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

3.3 Mravnostní kriminalita

Mravnostní kriminalita svým zastoupením v celkové kriminalitě patří k méně početným trestným činům. Jedná se však o závažnou trestnou činnost s dalekosáhlými následky, zejména pokud jsou oběťmi děti (Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje..., 2022, s. 11).

Mravnostní trestné činy zasahují důstojnost oběti v sexuální oblasti a do uvedené skupiny patří především trestné činy ohrožující svobodu rozhodování v oblasti pohlavního života – znásilnění a sexuální nátlak, činy ohrožující zdravý mravní a tělesný vývoj dětí – např. pohlavní zneužití, svádění dítěte k pohlavnímu styku a zneužití dítěte k výrobě pornografie, ohrožující některé mravní zásady – např. výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií, kuplířství. Do této oblasti trestné činnosti lze zařadit také trestný čin obchodování s lidmi za účelem jejich sexuálního zneužívání nebo výroby pornografie.

V oblasti mravnostní kriminality lze, v porovnání s výše uvedenou násilnou trestnou činností, sledovat v podstatě opačný trend, a to jak v rovině nárůstu počtu evidovaných trestných činů, tak například i ve skutečnosti, že restriktivní opatření v době pandemie, spojená s izolací osob, měla na trestnou činnost tohoto typu opačný efekt. Odborníci již dlouhodoběji upozorňují na to, že trestná činnost mravnostního charakteru se poměrně výrazně projevuje také v on-line prostředí, tedy na internetu a sociálních sítích. V tomto typu prostředí pak logicky ohrožuje především děti.

Tabulka č. 6 – Přehled mravnostní trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2017-2021

Přehled celkové mravnostní trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2017-2021 (včetně srovnání s rokem 2008)						
ROK	2008	2017	2018	2019	2020	2021
Počet TČ	224	232	267	286	289	379
Objasněnost	70,0 %	74,6 %	72,3 %	73,7 %	61,5 %	55,4 %

Zdroj: Statistické ukazatele Policie ČR za roky 2017-2021, Bezpečnostní analýzy Ústeckého kraje 2017-2021, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

V porovnání s rokem 2008 v roce 2021 narostl počet evidovaných trestných činů mravnostního charakteru více než o polovinu (lze však přihlídnout k tomu, že rok 2021 byl, ve smyslu působení podmínek souvisejících s koronavirovou pandemií, specifický). Je nicméně nutné konstatovat, že v oblasti mravnostní kriminality v Ústeckém kraji se v posledních třech letech projevuje dvojitý nepříznivý trend, a sice nárůst počtu evidovaných trestných činů a zároveň klesající míra jejich objasněnosti.

3.4 Drogová kriminalita

V případě drogové trestné činnosti (zahrnující například nedovolenou výrobu a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami, přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu, nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku, šíření toxikomanie a další) pravděpodobně rovněž ke snížení počtu evidovaných trestných činů mohly přispět omezení související s protipandemickými opatřeními realizovanými v letech 2020 a 2021.

Tabulka č. 7 – Přehled drogové trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2017-2021

Přehled celkové drogové trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2017-2021 (včetně srovnání s rokem 2008)						
ROK	2008	2017	2018	2019	2020	2021
Počet TČ	NA	487	515	456	394	383
Objasněnost	NA	84,6 %	85,0 %	84,0 %	81,2 %	77,8 %

Zdroj: Statistické ukazatele Policie ČR za roky 2017-2021, Bezpečnostní analýzy Ústeckého kraje 2017-2021, (NA – údaje pro porovnání nejsou k dispozici)

V případě drogové trestné činnosti (zahrnující například nedovolenou výrobu a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami, přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu, nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku, šíření toxikomanie a další) pravděpodobně rovněž ke snížení počtu evidovaných trestných činů mohly přispět omezení související s protipandemickými opatřeními realizovanými v letech 2020 a 2021. Za pozornost stojí relativně vysoká míra objasněnosti trestné činnosti v této oblasti, kterou lze považovat za jeden z výsledků práce TOXI týmu Policie České republiky, který v Ústeckém kraji působí již osm let a je tvořen téměř šesti desítkami policistů. Nejvýraznějším projevem tohoto typu kriminality v Ústeckém kraji je výroba a prodej pervitinu (metamfetaminu) a pěstování a prodej marihuany.

3.5 Míra objasněnosti trestné činnosti v Ústeckém kraji

V této kapitole přinášíme podrobnější údaje k aspektu, který lze považovat naopak v rámci Ústeckého kraje za velmi pozitivní. Je jím vysoká míra objasněnosti trestné činnosti v porovnání s republikovým průměrem.

Tabulka č. 8 – Porovnání míry objasněnosti trestné činnosti v České republice a v Ústeckém kraji v letech 2017-2021

Porovnání míry objasněnosti trestné činnosti v ČR a v ÚK v letech 2012-2021					
ROK	2012	2013	2014	2015	2016
Počet TČ (ČR)	304 528	325 185	288 660	247 628	218 162
Objasněnost	39,5 %	39,7 %	43,7 %	45,3 %	46,6 %
Počet TČ (ÚK)	27 427	29 848	25 927	21 061	18 377
Objasněnost	48,8 %	48,2 %	56,1 %	58,6 %	62,3 %
ROK	2017	2018	2019	2020	2021
Počet TČ (ČR)	202 303	192 405	199 221	165 525	153 233
Objasněnost	46,9 %	48,2 %	46,8 %	47,0 %	47,3 %
Počet TČ (ÚK)	17 531	16 560	17 099	14 872	14 333
Objasněnost	63,0 %	63,2 %	64,0 %	62,0 %	60,6 %

Zdroj: Statistické ukazatele Policie ČR za roky 2017-2021, Bezpečnostní analýzy Ústeckého kraje 2017-2021.

Z porovnání je patrné, že celková míra objasněnosti trestné činnosti se v Ústeckém kraji v průběhu poslední dekády pohybuje relativně vysoko (a to přibližně v rozmezí 10–15 %) nad průměrnými hodnotami v České republice. Lze konstatovat, že tato hladina je potvrzením dlouhodobého trendu, na nějž upozorňovali již autoři studie z roku 2009. Ti konstatovali, že četnosti objasněných trestných činů v letech 2000 až 2008 významně nekolísaly. Nejvyšší míra objasněnosti byla charakteristická pro rok 2006 (55,8 %), nejnižší relativní objasněnost lze identifikovat v posledním analyzovaném roce na úrovni 51,2 %. V porovnání s celorepublikovým průměrem lze konstatovat, že míra objasněnosti v Ústeckém kraji bývá každoročně vyšší než celostátní údaje o cca 10–15 % (*Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality...*, 2009, s. 19).

Ještě v letech 2012 a 2013 byla celková míra objasněnosti trestné činnosti pod padesáti procenty a lze tedy konstatovat, že neobjasněné trestné činy mírně převyšovaly počet objasněných. Naopak, od roku 2016 se podíl objasněných trestných činů pohybuje stabilně nad hranicí 60 %. Velmi zajímavým zjištěním je, že dosud nejvyšší míry hodnoty ukazatele bylo dosaženo v roce 2019, tedy ještě před začátkem období charakteristického pandemií onemocněním COVID-19, kdy míra objasněnosti dosáhla 64 % a pohybovala se dokonce 17,2 % nad republikovým průměrem. V daném roce tak byli identifikováni pachatelé u téměř dvou třetin všech registrovaných trestných činů na území Ústeckého kraje.

Konkretizované údaje o objasněnosti vybraných vykazovaných skupin trestné činnosti v Ústeckém kraji uvádíme v následující tabulce.

Tabulka č. 9 – Přehled objasněnosti trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2017-2021

Přehled míry objasněnosti kriminality v Ústeckém kraji v letech 2019-2021						
	2019		2020		2021	
Kriminalita	Počet TČ	Objasněnost	Počet TČ	Objasněnost	Počet TČ	Objasněnost
Vraždy	8	87,5 %	13	100,0 %	9	100,0 %
Násilná	1 467	74,3 %	1 350	71,0 %	1 192	67,8 %
Mravnostní	286	73,8 %	289	61,6 %	379	55,4 %
Krádeže vloupaním	1 821	40,0 %	1 785	35,0 %	2 533	32,1 %
Krádeže prosté	3 925	56,7 %	3 498	57,8 %	2 386	64,6 %
Ostatní majetková	1 471	29,2 %	1 128	30,4 %	1 408	28,0 %
Majetková celkem	7 217	46,9 %	6 411	46,6 %	6 327	43,5 %
Hospodářská	1 919	66,3 %	1 565	63,5 %	1 113	69,8 %

Zdroj: Statistické ukazatele Policie ČR za roky 2019-2021.

Tradičně velmi vysoká je míra v oblasti objasněnosti vražd, které patří bezesporu mezi nejzávažnější trestné činy. Pouze jeden z 30 případů za poslední tři roky je statisticky vykazován jako neobjasněný. Přibližně dvoutřetinová míra objasněnosti byla v roce 2021

vykázána v případě násilné a hospodářské kriminality a překvapivě také v segmentu prostých krádeží, který obecně dlouhodobě spíše nepatří k těm s vysokou mírou objasněnosti.

Celkově se nicméně v posledních třech letech projevuje nepříznivý klesající trend v míře objasněnosti násilné, a především mravnostní kriminality, podobně je tomu také v případě krádeží vloupáním. Zároveň je třeba konstatovat, že tyto segmenty kriminality lze považovat za poměrně klíčové pro ovlivnění celkového vnímaného pocitu bezpečí občanů Ústeckého kraje.

3.6 Kriminalita v okresech Ústeckého kraje

V rámci této kapitoly věnujeme pozornost vybraným ukazatelům kriminality ve vztahu k jednotlivým okresům Ústeckého kraje. Při rozdělení jednotlivých oblastí kriminality respektujeme úzus zavedený v rámci každoročně vydávaných bezpečnostních analýz Ústeckého kraje. I ve vztahu k jednotlivým okresům tak vybíráme ukazatele násilné a mravnostní kriminality a dále porovnání v oblasti dvou trestných činů ze segmentu majetkové kriminality – krádeží vloupáním a krádeží prostých.

Hned v úvodu této části textu je třeba konstatovat, že rozložení kriminality v rámci jednotlivých okresů (resp. zatížení jednotlivých okresů kriminalitou) se od roku 2009 poměrně výrazným způsobem proměnilo.

Autoři výzkumné zprávy z roku 2009 uvádějí, že hodnoty celkové páchané kriminality v Ústeckém kraji lze teritoriálně rozložit do územněsprávních lokalit jednotlivých okresů. Aplikováním tohoto postupu, tj. rozložením statistického údaje o celkové kriminalitě Ústeckého kraje v roce 2008, lze zjistit, že nejvýznamnější lokality, kde se kriminalitě – vyjádřené počtem evidovaných trestných činů – daří více než jinde. Z tohoto hlediska je nejvýznamnějšími lokalitami (řazeno dle počtu zjištěných trestných činů teplický (6161 registrovaných trestných činů), chomutovský (5 909), ústecký (5 234) a mostecký okres (5 083). Naopak nejnižší počty skutků klasifikovaných jako trestné činy zjistily v daném roce v okresech

Louny (2 429), Litoměřice (4 108) a Děčín (4 200) (*Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality...*, 2009, s. 19).

Tabulka č. 10 – Přehled celkové trestné činnosti v okresech Ústeckého kraje v letech 2019-2021

Přehled celkové trestné činnosti v okresech Ústeckého kraje v letech 2019-2021						
	2019		2020		2021	
OKRES	Počet TČ	Index	Počet TČ	Index	Počet TČ	Index
Děčín	2 719	209,4	2 565	197,6	2 709	208,7
Chomutov	2 960	237,3	2 647	212,2	2 391	191,7
Litoměřice	1 754	146,6	1 461	122,1	1 374	114,8
Louny	1 314	151,9	1 159	134,0	1 048	121,2
Most	2 994	267,2	2 460	219,5	2 299	205,2
Teplice	2 557	198,8	2 280	177,3	2 181	169,6
Ústí nad Labem	2 801	234,6	2 300	192,6	2 331	195,2

Zdroj: Statistické ukazatele Policie ČR za rok 2021, Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje pro rok 2021 (2022).

Z přehledové tabulky je patrné, že na rozdíl od roku 2008, bylo v letech 2019 a 2020 vykazováno nejvyšší zatížení kriminalitou (vyjádřeno indexem trestné činnosti na 10 000 obyvatel) v okrese Most (v roce 2019 dokonce jak na úrovni indexu, tak na úrovni vykazovaného celkového počtu registrovaných trestných činů), dále pak v okrese Chomutov. Pomyslná třetí příčka patřila v roce 2019 okresu Ústí nad Labem, v roce 2020 okresu Děčín. Právě okres Děčín byl však zcela nejvíce, a to jak z hlediska celkového počtu spáchaných činů, tak z pohledu indexu trestné činnosti na 10 000 obyvatel, zatížen kriminalitou v roce 2021, těsně následován okresem Most.

V porovnání s rokem 2008 se částečně mění také pozice dvou okresů tradičně kriminalitou zasažených nejméně. Pokud bychom porovnávali pouze počet spáchaných činů, pak by i nadále byl nejméně zatížených okresem okres Louny, následovaný okresem Litoměřice. Vzhledem k tomu, že okres Louny má však také výrazněji nižší počet obyvatel, ve

vyjádření prostřednictvím indexu trestné činnosti na 10 000 obyvatel, se pořadí mění a nejméně zatíženým se ukazuje být okres Litoměřice, následován právě okresem Louny.

Tabulka č. 11 – Přehled násilné a mravnostní trestné činnosti v okresech Ústeckého kraje v letech 2019-2021

Přehled násilné + mravnostní trestné činnosti v okresech Ústeckého kraje v letech 2019-2021						
	2019		2020		2021	
OKRES	Počet TČ	Index	Počet TČ	Index	Počet TČ	Index
Děčín	229	17,6	231	17,8	257	19,8
Chomutov	347	27,8	404	32,4	318	25,5
Litoměřice	163	13,6	131	10,9	137	11,4
Louny	113	13,1	137	15,8	120	13,9
Most	319	28,5	260	23,2	306	27,3
Teplice	284	22,1	249	19,4	225	17,5
Ústí nad Labem	298	25,0	227	19,0	208	17,4

Zdroj: Statistické ukazatele Policie ČR za rok 2021, Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje pro rok 2021 (2022).

Ještě výrazněji se situace v jednotlivých okresech odlišuje ve vztahu k jednotlivým oblastem trestné činnosti. V oblasti sdružené násilné a mravnostní kriminality je z hlediska počtu registrovaných skutků ve všech třech sledovaných letech nejzatíženějším okres Chomutov, následovaný okresem Most. Při přepočtu na index trestné činnosti na 10 000 obyvatel však v letech 2019 a 2021 nejvyšší míru násilné a mravnostní kriminality vykazuje okres Most, těsně následovaný právě okresem Chomutov. Pomyslné třetí příčka v přepočtu na tento index patří v roce 2019 okresu Ústí nad Labem, v roce 2020 těsně okresu Teplice a v roce 2021 okresu Děčín. Lze tak říci, že situace v dané oblasti není zcela konstantní. Naopak velmi stabilně jsou regiony nejméně zatíženými násilnou a mravnostní kriminalitou okres Louny a okres Litoměřice. Za zmínku stojí skutečnost, že například v roce 2020 okres Litoměřice vykazoval v přepočtu na index trestné činnosti na 10 000 obyvatel zhruba pouze třetinovou míru tohoto typu kriminality v porovnání s nejzatíženějším okresem Chomutov.

Tabulka č. 12 – Přehled počtu krádeží vloupáním v okresech Ústeckého kraje v letech 2019-2021

Přehled počtu krádeží vloupáním v okresech Ústeckého kraje v letech 2019-2021						
	2019		2020		2021	
OKRES	Počet TČ	Index	Počet TČ	Index	Počet TČ	Index
Děčín	289	22,3	291	22,4	469	36,1
Chomutov	270	21,6	275	22,0	378	30,3
Litoměřice	178	14,9	195	16,3	231	19,3
Louny	164	19,0	121	14,0	155	17,9
Most	359	32,0	370	33,0	564	50,3
Teplice	281	21,8	229	23,2	393	30,6
Ústí nad Labem	280	23,4	234	19,6	343	28,7

Zdroj: Statistické ukazatele Policie ČR za rok 2021, Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje pro rok 2021 (2022).

V případě počtu výskytu trestného činu krádeže vloupáním je v uplynulých třech letech zcela jednoznačně nejvíce zatíženým regionem okres Most, a to jak na úrovni celkového počtu registrovaných skutků, tak při přepočtu na index trestné činnosti na 10 000 obyvatel. V roce 2019 pomyslná druhá a třetí příčka patří okresům Ústí nad Labem a Děčín, v roce 2020 okresům Teplice a Děčín a v roce 2021 okresům Děčín a Teplice. V roce 2021 dosáhl index trestné činnosti na 10 000 obyvatel v okrese Most hodnoty 50,3. Jinými slovy, v daném roce bylo v okrese registrováno 5 krádeží vloupáním na každých 1 000 obyvatel, což lze považovat za velmi výrazný výskyt tohoto typu skutků. Zajímavostí je bezesporu také fakt, že počet krádeží vloupáním na 10 000 obyvatel v daném okrese (a podobně také v okrese Chomutov) v daném roce převyšoval počet krádeží prostých. Charakter nejméně rizikových regionů v dané oblasti kriminality si opět udržely okresy Louny a Litoměřice.

Tabulka č. 13 – Přehled počtu krádeží prostých v okresech Ústeckého kraje v letech 2019-2021

Přehled počtu krádeží prostých v okresech Ústeckého kraje v letech 2019-2021						
	2019		2020		2021	
OKRES	Počet TČ	Index	Počet TČ	Index	Počet TČ	Index
Děčín	559	46,1	570	43,9	503	38,7
Chomutov	558	44,7	511	41,0	309	24,8
Litoměřice	332	27,7	283	23,7	163	13,6
Louny	273	31,6	207	23,9	128	14,8
Most	743	66,3	643	57,4	402	35,9
Teplice	717	55,7	600	46,7	436	33,9
Ústí nad Labem	703	58,9	684	57,3	445	37,3

Zdroj: Statistické ukazatele Policie ČR za rok 2021, Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje pro rok 2021 (2022).

Podobně jako v případě krádeží vloupáním, vykazoval v letech 2019 a 2020 okres Most nejvyšší míru kriminality (jak z hlediska absolutního počtu registrovaných skutků, tak z hlediska hodnoty indexu trestné činnosti na 10 000 obyvatel) také v případě krádeží prostých. Poměřováno zmíněným indexem, druhou a třetí příčku v těchto letech obsadily okresy Ústí nad Labem a Teplice. V roce 2021 byl v obou sledovaných hodnotách nejzatíženějším okresem Děčín, poměrně velmi těsně následovaný okresem Ústí nad Labem. V obou zmiňovaných okresech hodnota indexu trestné činnosti na 10 000 obyvatel dosáhla zhruba trojnásobku hodnoty tohoto ukazatele v nejméně rizikovém okrese Litoměřice. Okres Litoměřice a okres Louny vykazují nejnižší míru výskytu ve sledovaných letech, podobně jako v případě ostatních vybraných oblastí trestné činnosti, také v případě uvedeného trestného činu krádeže prosté.

4 Kriminalita z pohledu obyvatel Ústeckého kraje

V rámci této kapitoly prezentujeme výsledky kvantitativně orientovaného výzkumu veřejného mínění v oblasti vybraných aspektů kriminality, její prevence a rovněž v oblasti vnímání pocitu bezpečí, a to z pohledu obyvatel Ústeckého kraje. Jak jsme již uvedli v úvodu této zprávy, aktuální výzkum, realizovaný v roce 2022 do značné míry navazuje na tematicky shodné výzkumné šetření s názvem „Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality, její prevence a vlastní bezpečnosti občanů v Ústeckém kraji“. To proběhlo v září roku 2009 a zúčastnilo se jej 1 084 respondentů. V rámci prezentace výsledků našeho šetření budeme ve vybraných relevantních ukazatelích výsledky obou výzkumných aktivit, které od sebe časově dělí třináct let, porovnávat.

Ke sběru dat byl využit aktualizovaný výzkumný nástroj (dotazník), který byl aplikován již ve výzkumné studii z roku 2009. V rámci inovace nástroje došlo k reflexi vybraných kritických částí dotazníku tak, aby došlo ke zvýšení míry jeho interní validity. Pro tyto potřeby byl nástroj validován formou kognitivního interview s 10 respondenty, s nimiž jsme konzultovali subjektivně vnímaný smysl jednotlivých položek. Po validaci bylo znění části položek upraveno tak, aby přesněji vyjadřovaly a měřily sledované fenomény. Jako konkrétní příklad můžeme prezentovat znění položky zaměřené na vyjádření míry znepokojení vybranými „společenskými problémy“. V těchto položkách respondenti hodnotili oblasti jako školství, politickou situaci, ekonomiku, zdravotnictví či životní prostředí). V rámci rozhovorů respondenti upozorňovali na to, že samotné oblasti lze jen obtížně vnímat jako „problémy“ a případné znepokojení nevyvolávají oblasti jako takové, ale spíše aktuální situace, které se v jejich rámci odehrávají. Znění položky proto bylo upraveno tak, aby respondenti mohli vyjádřit míru „zneklidnění aktuální situací v uvedených oblastech“, což bylo respondenty vnímáno jako přesnější forma vyjádření se k danému sledovanému fenoménu.

Obecně výzkumný nástroj (dotazník) obsahoval celkem 18 hlavních položek, které se ve většině případů dále členily do celé řady subpoložek (někdy až do dvaceti tří), které byly pojaty jako kategoriální (respondenti volili jednu z nabízených kategorií odpovědi) nebo intervalové, kdy respondenti například vyjadřovali své hodnocení daného fenoménu na škále. Finální verze výzkumného nástroje je uvedena v příloze této zprávy.

Samotný sběr dat probíhal od 3. října do 15. listopadu 2022 a v jeho rámci bylo využito dvou obsahově shodných verzí dotazníku – elektronické (on-line) verze a verze tištěné. Elektronická forma dotazníku byla rozesílána prostřednictvím různých databází e-mailových adres rovněž do veřejných on-line fór na sociálních sítích, které primárně slouží k poskytování informací osobám žijícím ve městech a obcích Ústeckého kraje. Abychom dokázali oslovit také dostatečný počet osob ve věkové kategorii nad 60 let, které často nemusí mít přístup k elektronickému dotazníku, oslovili jsme také řadu organizací, které se orientují na volnočasové, společenské či vzdělávací aktivity pro seniory (například U3V či kluby seniorů), kam byly distribuovány dotazníky v tištěné podobě. Dotazníky v tištěné podobě byly také částečně administrovány na dalších místech, kde nebylo vhodné využití elektronické formy nástroje. Celkově bylo vyplněno 2 242 dotazníků v elektronické formě a 427 dotazníků v tištěné formě.

Nedostatečné vyplnění či chybovost elektronického dotazníku byly minimalizovány povinností vyplnit všechny klíčové položky nástroje, jinak nebylo možné jej odeslat k dalšímu zpracování. I přes toto opatření se v rámci nižšího počtu dotazníků vyskytly dílčí „technické“ chyby, které však nesouvisely s prezentovanými názory a postoji respondentů. Jako příklad takového typu chyby můžeme uvést například situace, kdy respondent, který reálně žije v obci, která má cca 4 500 obyvatel uvedl název obce, ale zařadil ji do kategorie obce s 5 000 – 25 000 obyvateli, či město s řádově 22 000 obyvateli bylo respondentem zařazeno do kategorie nad 25 000 obyvatel. Případně, když respondent uvedl název obce, ale přiřadil ji k nesprávnému ORP. Tyto chyby technické povahy byly nalezeny v celkem 41 případech a byly opraveny v rámci kontroly dat. Problematictější situace nastala v případě kontroly vyplnění u tištěných dotazníků, kde míra celkové chybovosti (či nedostatečného vyplnění) dosáhla přibližně 9 %. V celkem 38 případech nebyly dotazníky vyplněny kompletně či vykazovaly jiné závažné chyby a byly z hodnocení vyřazeny. Pro komplexní analýzu dat tak byl využit soubor **2 631** dotazníků.

4.1 Charakteristika výzkumného souboru

Výzkumný soubor čítal celkem 2 631 respondentů, které je možné dále členit do různých kategorií. Naším cílem bylo zohlednit názor co nejširšího spektra respondentů z řad obyvatel Ústeckého kraje a zároveň žádnou z důležitých kategorií neopomenout.

Na rozdíl od předchozí výzkumné studie z roku 2009 jsme nevolili čistě dostupný výběr respondentů, který má obecně nejproblematictější charakteristiky v oblasti externí validity (podrobněji např. Zilcher, 2020). V rámci cílů i možností výzkumu jsme proto využili minimální kvótní výběr, tedy do jisté míry typ dostupného výběru, avšak se zaměřením na předem definované minimální kvóty u jednotlivých skupin výběrového souboru. Použitý kvótní výběr zohledňoval kategorie věku, velikost sídla a okresu, ve kterém respondenti mají trvalý pobyt. Celkem tedy bylo stanoveno 95 kategorií respondentů, v nichž bylo nutné dosáhnout alespoň minimálního zastoupení, a to alespoň osmi respondenty pro danou kategorii (ve většině z nich byl konečný počet výrazně vyšší). V původní studii z roku 2009 bylo zastoupeno 1 084 respondentů, v rámci našeho výzkumu tak byl počet zahrnutých obyvatel kraje navýšen celkem o 243 %. Objem výzkumného šetření ovlivnil také fakt, že jsme využili dostatek terénních výzkumných pracovníků a že jsme mohli využít možnosti elektronického vyplňování výzkumného nástroje u široké části populace. Tato velikost souboru výrazně převyšuje minimální velikost vzorku pro vhodnou interpretaci dat, kterou lze vypočítat na 384 respondentů¹. Tento výpočet vycházel z počtu obyvatel v Ústeckém kraji v roce 2021, tedy z celkové populace 798 898 obyvatel (Český statistický úřad, 2022). Následně jsme využili výpočet mezní chyby v rámci našeho výzkumného vzorku. Ve výběrovém souboru, který čítá 2 631 respondentů ze základního souboru 798 898 obyvatel je hodnota mezní chyby vypočítána na 1.87 %. Daný výpočet znamená, že při použitém výběrovém vzorku je pouze 1.87%² šance, že výsledky jsou ovlivněny výběrem. Oba výpočty byly realizovány dle Taherdoosta (2017).

¹ Výpočet je realizován pro případ využití náhodného výběru respondentů, při výběru kvótním je nutné počítat s vyššími objemy dat pro udržení obdobné míry externí validity. Použitý soubor dosahuje reálně téměř desetinásobku této hodnoty, což považujeme za odpovídající.

² Konkrétně dle Taherdoosta (2017) existuje 95% pravděpodobnost, že existuje pouze 1.87% mezní chyba.

Celkově výzkumný soubor čítá 1 767 žen a 864 mužů, tedy v relativních číslech 67 % žen a 33 % mužů. Jedná se vyšší rozdíl, než v případě výzkumného vzorku ve studii z roku 2009, kde bylo zahrnuto 468 mužů a 616 žen, tedy 43 % mužů a 57 % žen. Tento fenomén lze relativně jednoduše vysvětlit tvrzením Smitha (2008), který na mnoha výzkumech prokázal statisticky významné vyšší zastoupení žen v dotazníkových šetřeních. Ženy jsou v případě elektronických i tištěných dotazníků přístupnější k jejich vyplnění nežli muži.

Z hlediska věku byli respondenti rozděleni do celkem pěti věkových skupin, a sice od 15 do 19 let, od 20 do 29 let, od 30 do 44 let, od 45 do 59 let a nad 60 let včetně. Pro možnost komparace byly první dvě věkové skupiny v rámci vyhodnocení sloučeny, podobně jako v případě výzkumné studie z roku 2009. V našem výzkumném souboru lze identifikovat 33% zastoupení osob od 15 do 29 let (s ohledem na možnost srovnání byly sloučeny věkové kategorie 15–19 let a 20–29 let), 30% zastoupení v kategorii od 30 do 44 let, 24% zastoupení osob ve věkové skupině 45 až 59 let a 13% zastoupení osob ve věku 60 let a starších.

Zastoupení jednotlivých kategorií ve výběrovém souboru ve vztahu k pohlaví respondentů je prezentováno v následující tabulce.

Tabulka č. 14 – Zastoupení věkových skupin ve výběrovém souboru v roce 2022

Zastoupení věkových skupin ve výběrovém souboru dle pohlaví (2022)								
	15-29 let		30-44 let		45-59 let		60 let a více	
Muži	389	44,3 %	174	22,2 %	184	28,9 %	117	35,2 %
Ženy	489	55,7 %	610	77,8 %	452	71,1 %	216	64,8 %
Celkem	878	100 %	784	100 %	636	100 %	333	100 %

Zdroj: Dotazníkové šetření

Tabulka č. 15 obsahuje údaje o zastoupení jednotlivých věkových kategorií ve výběrovém souboru ve vztahu k pohlaví, a to ve výzkumné studii z roku 2009.

Tabulka č. 15 – Zastoupení věkových skupin ve výběrovém souboru v roce 2009

Zastoupení věkových skupin ve výběrovém souboru dle pohlaví (2009)								
	15-29 let		30-44 let		45-59 let		60 let a více	
Muži	115	43,4 %	171	43,4 %	114	39,9 %	68	48,9 %
Ženy	150	56,6 %	223	56,6 %	172	60,1 %	71	51,1 %
Celkem	265	100 %	394	100 %	286	100 %	139	100 %

Zdroj: Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Při porovnání dat z obou studií se znatelně více projevuje fenomén vyššího zastoupení žen, a to ve třech ze čtyř sledovaných kategorií (kromě kategorie 15–29 let). Tento výsledek po komparaci s jinými výzkumy potvrzuje, že ženy oproti mužům častěji vyplňují dotazníky v online podobě (Smith, 2008). V případě věkové kategorie nad 60 let věku se již také může projevovat trend obecné převahy zastoupení žen v dané skupině v populaci.

Z hlediska velikosti sídla trvalého bydliště byli respondenti rozděleni do třech kategorií. První reprezentují obce a menší města s počtem obyvatel do 5 000 (jsou ve výběrovém souboru zastoupeny 26,7 %), dále města s počtem osob v rozmezí 5 000 až 25 000 obyvatel (těchto měst je v Ústeckém kraji celkem 20 a jsou zastoupeny celkem 45,8 % respondentů) a nakonec relativně velká města, s počtem obyvatel převyšujícím 25 000 (jedná se o statutární města, tedy Ústí nad Labem, Děčín, Teplice, Most a Chomutov, která jsou zastoupena 27,5 % respondentů. Navýšení podílu respondentů v prvních dvou kategoriích vedlo v porovnání s rokem 2009 k zastoupení výrazně vyššího celkového počtu obcí a měst kraje.

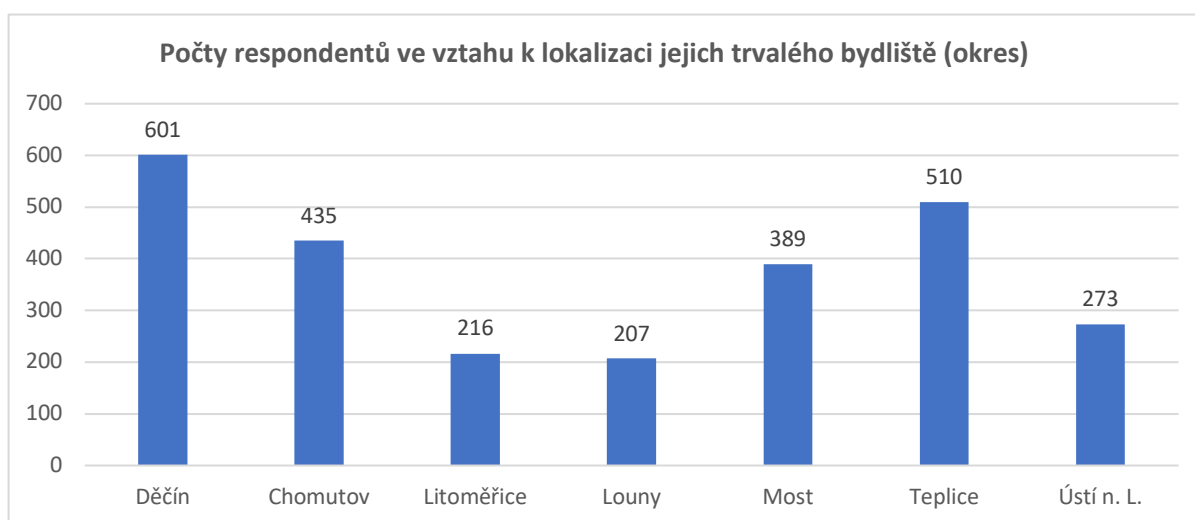
Tabulka č. 16 – Zastoupení věkových skupin ve výběrovém souboru v roce 2022 a v roce 2009

Zastoupení respondentů dle velikosti sídla (2022/2009)				
	2022		2009	
Do 5 000 obyv.	702	26,7 %	233	21,5 %
5 000-25 000 obyv.	1 205	45,8 %	424	39,1 %
Nad 25 000 obyv.	724	27,5 %	427	39,4 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Pokud budeme pokračovat v deskripci našeho výzkumného souboru, považujeme za vhodné zmínit strukturu dat ve vztahu k lokalizaci trvalého bydliště respondentů na úrovni jednotlivých okresů. Rozložení našich do jisté míry reflektuje rozložení velikosti okresů. Tři největší okresy Ústeckého kraje jsou v našich datech zastoupeny nejvíce, a dokonce také v sestupném poměru dle jejich velikosti. Největší (z hlediska počtu obyvatel) je děčínský okres, ze kterého je 601 respondentů (22.8 %), dále z okresu Teplice, tedy druhého největšího okresu Ústeckého kraje, se účastnilo výzkumu 510 respondentů (19.4 %). Třetím největším okresem je okres Chomutov, který ve výzkumu reprezentuje 435 respondentů (16,5 %). Budeme-li pokračovat dle velikosti, nikoliv podle zvoleného pořadí v celém textu, tak následuje okres Litoměřice s 216 respondenty (8,2 %), okres Ústí nad Labem s 273 respondenty (10,4 %), okres Most s 387 respondenty (14,7 %) a nakonec nejméně lidnatý okres Louny s 207 respondenty (7,9 %).

Graf č. 1 – Počty respondentů ve vztahu k lokalizaci jejich trvalého bydliště

Zdroj: Dotazníkové šetření

Jedním z důležitých aspektů pro vnímání pocitu bezpečí je často charakter místa bydliště, případně jinak řečeno typ zástavby či osídlení. Dalšími důležitými faktory třídění výzkumného souboru jsou proto podíly respondentů tříděné dle tohoto ukazatele. V tomto ohledu jsme zaregistrovali dílčí změny v proporcionalitě zastoupení respondentů oproti

výzkumné studii z roku 2009. Tyto změny mohou souviset také s celkovými strukturálními změnami osídlení v regionu. Ve výběrovém souboru se tak do jisté míry projevuje trend odlivu ze sídlištních bytů (úbytek ze 46,6 % v roce 2009 na 35,73 %) do řadových domků či bytovek (navýšení z 10,2 % v roce 2009 na 15,39 % v roce 2022) či přímo do novostaveb (5 % v roce 2009 na 7,34 % v roce 2022). Významnějším faktorem je nicméně redukce podílu respondentů z velkých statutárních měst, kde dominuje sídlištní typ zástavby. Relativně stabilní rozložení je obyvatel v historických částí obcí (6,4 % v roce 2009 a 7,34 % v roce 2022) a ve vilových čtvrtích (3,1 % v roce 2009 a 2,81 % v roce 2022) nebo na venkově (7,9 % v roce 2009 a 7,49 % v roce 2022). Konkrétnější rozdělení a komparaci s výsledky výzkumné studie z roku 2009 lze nalézt v následující tabulce.

Tabulka č. 17 – Zastoupení respondentů dle typu zástavby či osídlení ve výběrovém souboru v roce 2022 a v roce 2009

Podílové zastoupení respondentů dle typu zástavby či osídlení (2022/2009)		
	2022	2009
Historická část obce/města	7,34 %	6,40 %
Sídliště	35,73 %	46,60 %
Řadové domky/bytovky	15,39 %	10,20 %
Starší zástavba	23,91 %	20,40 %
Novostavby na okraji města/obce	7,34 %	5,4 %
Vilová čtvrť	2,81 %	3,10 %
Venkovské osídlení	7,49 %	7,90 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Dalším kritériem pro následnou analýzu byla míra dosaženého vzdělání, jakožto důležitý aspekt vnímání problematiky kriminality v Ústeckém kraji. Oproti výzkumné studii z roku 2009 došlo ke změnám v rozložení respondentů v této oblasti. V kategorii bez vzdělání nebo se základním vzděláním náš vzorek sestává z 21,7 % respondentů, což je výsledek rámcově odpovídající datům ČSÚ z roku 2022, kde se hovoří o 19,5 % obyvatel na této úrovni dosaženého vzdělání v regionu. Ve srovnání s výzkumnou studií z roku 2009 jsme se dostali na

přesnější údaj ve vztahu k aktuální realitě (předchozí vzorek zahrnoval 12,4 % osob bez vzdělání nebo se základním vzděláním). V kategorii vyučen nebo střední vzdělání bez maturity obsahuje náš vzorek 14,6 % a výzkumná studie z roku 2009 uvádí 19,6 %. Český Statistický Úřad však hovoří až o 36 %, tedy v tomto případě je náš vzorek částečně odkloněn od reality v Ústeckém kraji, avšak i přes to se jedná o dostatečné zastoupení dané kategorie.

U osob se středoškolským vzděláním s maturitou či vyšším odborným vzděláním jsme taktéž získali zastoupení respondentů velice podobné reálnému stavu dle ČSÚ, kdy náš vzorek čítá 29,6 % a ČSÚ hovoří o 31,5% zastoupení obyvatel s touto úrovní dosaženého vzdělání v Ústeckém kraji v roce 2022. Právě tímto údajem jsme blíže realitě nežli výzkumný vzorek studie z roku 2009, kde v této úrovni vzdělání bylo zahrnuto 52,7 % respondentů. Respondentů s vysokoškolským vzděláním náš vzorek čítá celkem 33,9 %, což je téměř trojnásobek oproti reálnému stavu v Ústeckém kraji, kde jsou procentuálně zastoupeni vysokoškolsky vzdělaní lidé 12,3 %. Právě tomuto údaji byl blíže vzorek výzkumné studie v roce 2009, který obsahoval 15,4 % respondentů s vysokoškolským vzděláním. Výraznější zastoupení vysokoškolsky vzdělaných osob souvisí se způsobem sběru dat a využívanými kanály pro šíření on-line dotazníku a bude zohledněno v rámci interpretace výsledků a závěrů naší studie.

Tabulka č. 18 – Zastoupení respondentů dle dosaženého vzdělání ve výběrovém souboru v roce 2022 a v roce 2009

Podílové zastoupení respondentů dle dosaženého vzdělání (2022/2009)		
	2022	2009
Bez vzdělání, základní	21,7 %	12,4 %
Vyučen nebo střední bez maturity	14,6 %	19,6 %
Úplné střední s maturitou a vyšší odborné	29,6 %	52,7 %
Vysokoškolské	33,9 %	15,4 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Posledním ukazatelem v rámci deskriptivní statistiky našeho výzkumného souboru je kategorizace respondentů podle jejich zaměstnání či lépe řešeno způsobu obživy. V tomto

ohledu je velice důležité mít možnost komparovat míru subjektivně vnímaného nebezpečí dle sociální vrstvy či zaměstnání respondenta. Rozdělení respondentů je situováno do dvanácti skupin, přičemž v některých ohledech se nejedná o klasické zaměstnání, ale spíše o širěji definovanou kategorii, která odpovídá kategorii „occupation“, využívané v anglicky mluvících zemích a reflektujících například také nezaměstnanost či práce v domácnosti, postavení důchodce, ostatní apod. S ohledem na ústřední téma výzkumu je důležité oddělit méně ohrožené skupiny (vyšší sociální vrstvu, vysoce kvalifikované pracovníky aj.) od skupin ohroženějších (nezaměstnaní, ženy v domácnosti, důchodci aj.). Oproti předchozí výzkumné studii z roku 2009 v tomto ukazateli došlo k poměrně výrazné změně v rozložení respondentů do jednotlivých kategorií. Zdaleka největší disproporce v rozdělení výzkumného souboru jsou u vysokoškolských odborných pracovníků (jejich podíl stoupl z 5,8 % v roce 2009 na 21,5 % v aktuálním výzkumu) a u studujících (nárůst ze 7,6 % v roce 2009 na 21,4 % v aktuálním výzkumu).

Naopak největší míra poklesu se objevila u segmentu administrativních pracovníků (v aktuálním výzkumu je zastoupení o 10,3 % nižší) a sociálních pracovníků (kde je nižší o 9,8 %). V případě obou výzkumných studií tuto skutečnost ovlivňuje způsob sběru dat a využívané kanály pro šíření dotazníku (v současné studii i masivní využití on-line verze). Navýšení počtu vysokoškolských pracovníků a studentů však otevírá také možnost hlouběji analyzovat obavy této části společnosti. Považujeme za důležité, že nedošlo k zásadnímu nárůstu či úbytku u osob ohrožených sociálním vyloučením či celkově u ohroženějších skupin obyvatelstva. Stále tak je ve výzkumném souboru téměř 10% zastoupení osob v důchodu, či 4,6 % osob v domácnosti či na mateřské dovolené. Zajímavé je relativně nízké zastoupení osob nezaměstnaných, obzvláště v komparaci s předchozím výzkumem z roku 2009, kdy bylo zastoupení těchto osob 3,6 % a v aktuálním výzkumu je pouze 1,3 %. Dle Úřadu práce Ústeckého kraje je v roce 2022 nezaměstnanost rovna pěti procentům (červenec 2022). V roce 2009 však dosahovala míra nezaměstnanosti v Ústeckém kraji téměř deseti procent, lze tedy konstatovat, že poměr nezaměstnaných v našem výzkumu reprezentuje srovnatelnou část populace nezaměstnaných jako studie v roce 2009.

Tabulka č. 19 – Zastoupení respondentů dle velikosti sídla ve výběrovém souboru v roce 2022 a v roce 2009

Podílové zastoupení respondentů dle velikosti sídla (2022/2009)		
	2022	2009
Soukromý podnikatel	3,7 %	2,9 %
Nezaměstnaný	1,3 %	3,6 %
Žena v domácnosti nebo na MD	4,5 %	3,8 %
Odborný pracovník (např. technik)	5,6 %	5,8 %
Vysokoškolský odborný pracovník	21,5 %	5,8 %
Studující	21,4 %	7,6 %
Dělník	4,4 %	8,6 %
Ostatní	12,4 %	9,4 %
Administrativní pracovník	6,3 %	9,1 %
Důchodce	9,5 %	13,9 %
Úředník	4,1 %	14,4 %
Sociální pracovník	5,3 %	15,1 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

4.2 Přehled výsledků dotazníkového šetření

Následující kapitoly již budou plně věnovány prezentaci samotných výsledků dotazníkového šetření. Ty jsou zpracovány s využitím deskriptivních statistických výstupů a primárně předkládány ve čtyřech základních rovinách. První rovinou je deskripce názorů a hodnocení z pohledu celého výběrového souboru (jde tedy primárně o zmapování odpovědí všech respondentů, kteří participovali na výzkumu, a to ve vazbě na celý region), druhou rovinou je lokální segmentace výzkumného vzorku na úrovni jednotlivých tradičních okresů, z nichž každý vykazuje svá specifika. Třetí rovinou je faktor velikosti obce, který v sobě zahrnuje také parametr hustoty osídlení. Výsledky tedy budou prezentovány v závislosti na tom, zda respondenti žijí v obcích, městysech či menších městech s počtem obyvatel do 5 000, či ve městech středních či větších, kterých je v Ústeckém kraji celkem 25. Jedná se o celkem 20 měst, jejichž počet obyvatel se pohybuje v rozmezí 5 000 až 25 000 a segment velkých měst, s počtem obyvatel převyšujícím 25 000, který se kryje se všemi pěti statutárními městy na

území Ústeckého kraje, jimiž jsou Ústí nad Labem, Děčín, Teplice, Most a Chomutov (oproti roku 2009 již do tohoto segmentu nepatří Litvínov). V oprávněných případech budou, podobně jako ve výzkumné studii z roku 2009, využity i další sekundární aspekty, budou-li z hlediska povahy dat a jejich interpretace posouzeny jako významné (např. pohlaví respondentů či příslušnost k věkové skupině). Poslední rovina prezentace výsledků dotazníkového šetření je komparativní. Výsledky dosažené v rámci šetření realizovaného v roce 2022 budou v relevantních případech porovnávány s výsledky studie z roku 2009 a bude analyzováno, zda v dané oblasti došlo k reálnému posunu. Jak jsme již naznačili v úvodu, specifická celospolečenská situace let 2009 a 2022 takovou komparaci umožňuje.

4.2.1 Hodnocení vybraných oblastí společenského života

V kapitole 4.1 byl s využitím deskriptivních statistických metod podrobně popsán výběrový soubor a jeho důležité charakteristiky. V této části již popisujeme první sadu výsledků v položce zaměřené na hodnocení vnímané míry znepokojení v určitých oblastech společenského života z pohledu respondentů. Dané oblasti jsou roztrženy na oblasti rizikové, do kterých spadá například kriminalita, přistěhovalectví či nezaměstnanost. Dále na oblasti, které běžně s kriminalitou nesouvisí, avšak mohou vzbuzovat v respondentech určité znepokojení, které je spojené s vnímáním a hodnocením celospolečenské situace. Mezi tyto oblasti řadíme zdravotnictví, ekonomika a životní úroveň, životní prostředí, politická situace a školství. Míru znepokojení situací v daných oblastech bylo možné vyjádřit prostřednictvím šestibodové škály, kde **hodnota 1** znamenala, že situace respondenta vůbec nezneklidňuje a naopak **hodnota 6**, že respondent je situací v dané oblasti velmi znepokojen. V níže prezentované tabulce č. 20 jsou uvedeny podrobné výsledky za celý soubor, a to včetně komparace se souhrnnými výsledky výzkumné studie realizované v roce 2009. Oproti předchozímu výzkumu jsme v rámci prezentace výsledků pracovali s relativními počty (podíly) odpovědí pro jednotlivé hodnoty na škálách, což považujeme za způsob s výrazně vyšší vypovídací hodnotou, než by byl prostý souhrnný počet hodnot. Dále prezentujeme průměr hodnocení respondentů v dané oblasti a modus hodnot volených na hodnotící škále, se kterým bylo pracováno rovněž ve výzkumné studii z roku 2009.

Tabulka č. 20 – Míra znepokojení obyvatel Ústeckého kraje aktuální situací ve vybraných oblastech

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (Ústecký kraj, N = 2 631)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	11	20	25	16	12	14	3,41	3	3,99	3
Ekonomika, Životní úroveň	4	12	24	21	19	20	3,98	3	4,11	4
Životní prostředí	7	20	26	21	15	10	3,47	3	3,82	3
Kriminalita	4	12	21	20	19	24	4,08	6	4,89	6
Nezaměstnanost	9	18	25	19	16	13	3,53	3	4,82	6
Politická situace	7	13	23	18	16	23	3,94	6	4,85	6
Přistěhovalectví	11	14	20	15	14	25	3,83	6	3,89	6
Školství	10	22	24	19	13	11	3,34	3	3,60	3

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Na základě výsledků uvedených v přehledové tabulce č. 20 výše je, stejně jako ve výzkumné studii z roku 2009, nejpalčivějším znepokojujícím jevem či oblastí kriminalita, kterou hodnotilo nejvyšší hodnotou na nabídnuté škále 24 % všech respondentů. Tím dosáhla celkového průměru přes 4 a nejčastěji volenou hodnotou (modus) byla krajní hodnota 6. Oproti předchozímu šetření z roku 2009 se tedy snížil aritmetický průměr, avšak modus zůstal na stejné úrovni. Můžeme tedy usuzovat na dílčí zlepšení v oblasti znepokojení obyvatel kriminalitou, avšak stále se jedná o problém velice palčivý. Ve výsledcích se tak jednoznačně odráží, že přes viditelné snížení statistických ukazatelů je stále znatelné, že Ústecký kraj se řadí mezi regiony s nejvyšší mírou kriminality v České republice a obavy z tohoto fenoménu se sice zjemňují, avšak v žádném případě je nelze brát na lehkou váhu a je nutné vytvářet dostatek příležitostí k realizaci odpovídajících preventivních opatření. Lze poznamenat, že výsledky mohou být do jisté míry ovlivněny také posunem ve složení vzorku.

Celkově druhou nejvíce znepokojující oblastí se ukazuje být ekonomika (ekonomická situace) a životní úroveň, kde se průměrné hodnoty pohybují těsně pod hranicí 4,0, byť nejčastěji volenou variantou odpovědi na škále (vyjádřeno modusem) byla hodnota 3. V současné společenské situaci je nasnadě, že v době ekonomické krize hraje roli zásadní

obava o vlastní ekonomickou situaci, stabilitu, případně i o vlastní bydlení, tedy se jedná o velice racionální volbu respondentů, která odpovídá reálným společenským podmínkám. Ačkoliv ve výzkumné studii z roku 2009 měla ekonomická situace významnější hodnotu, je nutné při srovnání nahlédnout na celkově „negativističtější“ hodnocení u všech položek, což může být způsobeno jak konkrétní ekonomickou situací, která byla spojena s hospodářskou krizí a finanční krizí v roce 2008. Nicméně, také v případě současného výzkumu jsme identifikovali, že například v chomutovském či litoměřickém okrese respondenti vnímají ekonomiku (ekonomickou situaci) a životní úroveň jako nejpálčivější společenský jev, a to dokonce i před kriminalitou.

Velmi zajímavým ukazatelem je vnímání aktuální politické situace jako třetího nejpálčivějšího společenského jevu (modus dosahuje hodnoty 6). Podobně výrazně negativně byla hodnocena politická situace také v roce 2009 (průměr dokonce dosáhl hodnoty 4,85). Lze tak konstatovat, že se v Ústeckém kraji pravděpodobně projevuje situace související s tím, že volební výsledky v regionu jsou poměrně výrazně odlišné od celorepublikových a výrazná část respondentů se tak cítí být spíše v opozici ve vztahu k aktuální politické reprezentaci a jejím krokům.

Jako nejméně znepokojující společenské oblasti jsou celkově vnímány školství (s průměrem 3,34), zdravotnictví (3,4) a životní prostředí (3,47). Zajímavým výsledkem je také výrazné snížení průměrné hodnoty míry znepokojení u nezaměstnanosti. Přestože Ústecký kraj patří mezi regiony s nejvyšší mírou nezaměstnanosti, v hodnocení oslovených občanů se patrně již projevilo také celkové snížení této míry v porovnání s rokem 2009.

Do výsledků zasáhla také specifická situace jednotlivých okresů. Zajímavostí je bezpochyby výrazné znepokojení situací v oblasti zdravotnictví v okrese Děčín. Zde se bezesporu naplno projevuje skutečnost, že v okrese Děčín je poměrně problematickou oblastí dostupnost tohoto typu péče. Více konkrétních informací lze nalézt v podrobných přehledových tabulkách, členěných dle jednotlivých okresů a velikostí sídel, které prezentujeme níže.

Okres Děčín

Specifikem okresu Děčín, který je celkově nejlidnatějším v rámci Ústeckého kraje, je rozložení měst v rámci okresu. Jediným městem s počtem obyvatel převyšujícím 25 000 je statutární město Děčín a všechny tři města s počtem obyvatel v rozmezí 5 000 až 25 000 (jedná se o Varnsdorf, Rumburk a Šluknov) se nacházejí v oblasti tzv. Šluknovského výběžku, což se nezanedbatelným způsobem propisuje do výsledků. Příkladem může být již výše zmiňovaná oblast zdravotnictví, resp. zdravotní péče.

Tabulka č. 21 – Míra znepokojení obyvatel okresu Děčín aktuální situací ve vybraných oblastech

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Děčín, N = 601)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	9	12	20	15	17	28	4,02	6	3,91	3
Ekonomika, Životní úroveň	5	13	25	20	19	18	3,90	3	4,07	4
Životní prostředí	10	24	25	21	12	8	3,25	3	3,62	3
Kriminalita	5	11	19	19	16	30	4,21	6	4,7	6
Nezaměstnanost	9	15	27	20	15	14	3,61	3	5,21	6
Politická situace	8	13	24	17	15	23	3,85	3	4,84	6
Přistěhovalectví	13	14	20	13	14	26	3,80	6	4,18	6
Školství	9	20	24	20	14	12	3,46	3	3,59	3

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Kromě oblasti zdravotní péče lze rozdíl v porovnání s celkovými výsledky nalézt také v oblasti životního prostředí, kterou respondenti z okresu Děčín vnímají jako nejméně znepokojující. Velmi zajímavým výsledkem je masivní snížení míry znepokojení situací v oblasti nezaměstnanosti. To lze částečně připsat vyššímu podílu vysokoškoláků či studujících ve výzkumném vzorku, ale vliv tohoto faktoru bezesporu nevysvětluje natolik podstatný rozdíl.

Tabulka č. 22 – Míra znepokojení obyvatel okresu Děčín aktuální situací ve vybraných oblastech (obce do 5 000 obyvatel)

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Děčín, obce do 5 000 obyvatel, N = 221)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	13	17	15	13	16	26	3,81	6	3,85	5
Ekonomika, Životní úroveň	10	13	24	19	15	20	3,78	3	3,23	3
Životní prostředí	14	21	25	20	11	10	3,22	3	3,15	2
Kriminalita	8	13	20	22	14	23	3,89	6	5,00	6
Nezaměstnanost	14	13	29	15	14	14	3,45	3	4,92	6
Politická situace	12	11	24	12	16	26	3,86	6	4,15	6
Přistěhovalectví	15	17	22	12	13	21	3,55	3	3,54	3
Školství	13	19	22	17	14	16	3,48	3	2,85	2

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Tabulka č. 23 – Míra znepokojení obyvatel okresu Děčín aktuální situací ve vybraných oblastech (města od 5 000 do 25 000 obyvatel)

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Děčín, města od 5 000 do 25 000 obyvatel, N = 306)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	6	8	21	15	19	31	4,29	6	4,10	4
Ekonomika, Životní úroveň	2	12	26	22	20	18	3,99	3	4,28	3
Životní prostředí	8	27	25	22	11	6	3,20	2	3,71	3
Kriminalita	2	10	19	17	18	34	4,41	6	4,88	6
Nezaměstnanost	5	16	25	22	17	16	3,78	3	5,19	6
Politická situace	6	15	26	21	12	20	3,76	3	5,10	6
Přistěhovalectví	13	12	19	14	11	31	3,92	6	4,22	6
Školství	8	22	25	22	13	10	3,40	3	3,69	3

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Porovnání výsledků v tabulkách č. 22 a č. 23 ukazuje na zásadní vliv velikosti sídla. Zatímco v obcích do 5 000 obyvatel míra znepokojení nepřesáhla v žádné oblasti hodnotu 4, v případě měst Varnsdorf, Rumburk a Šluknov se zásadně projevuje vyšší míra znepokojení

jejich občanů se situací v oblasti kriminality a také již zmiňovaného zdravotnictví. Zde se dokonce průměrná hodnota v porovnání s rokem 2009 zvýšila a modus dosáhl hodnoty 6. Naopak, tento problém se logicky neprojevuje v případě statutárního města Děčín. Zde se naopak do výsledků propisuje lokálně specifická politická situace, která znepokojuje druhý nejvyšší podíl obyvatel tohoto města (poměrně těsně za situací v oblasti kriminality).

Tabulka č. 24 – Míra znepokojení obyvatel města Děčín aktuální situací ve vybraných oblastech

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Děčín, nad 25 000 - statutární město Děčín, N = 74)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
<i>Zdravotnictví</i>	9	16	28	22	8	16	3,51	3	3,78	2
<i>Ekonomika, Životní úroveň</i>	4	16	22	15	27	16	3,93	5	4,06	4
<i>Životní prostředí</i>	7	15	27	23	20	8	3,59	3	3,62	3
<i>Kriminalita</i>	8	5	16	20	16	34	4,32	6	4,53	6
<i>Nezaměstnanost</i>	11	16	30	23	12	8	3,34	3	5,27	6
<i>Politická situace</i>	5	14	15	15	23	28	4,22	6	4,77	6
<i>Přistěhovalectví</i>	9	12	15	15	26	23	4,04	5	4,26	6
<i>Školství</i>	4	18	27	22	19	11	3,66	3	3,63	3

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Okres Chomutov

Rovněž v okrese Chomutov registrujeme jediné sídlo s počtem obyvatel převyšujícím 25 000, kterým je statutární město Chomutov a celkem tři města s počtem obyvatel v rozmezí 5 000 až 25 000 (jedná se o Jirkov, Kadaň a Klášterec nad Ohří).

V chomutovském okrese je jako nejvíce znepokojující vnímána situace v oblasti ekonomiky a životní úrovně, následuje politická situace a dále oblast kriminality a přistěhovalectví se srovnatelnými průměrnými hodnotami. Právě výsledky chomutovského okresu jsou v tomto ohledu zajímavé a do jisté míry konzistentní, neboť rovněž v roce 2009 byly oblasti na druhém a třetím místě shodné, nejpálčivějším problémem z pohledu obyvatel okresu tehdy byla nezaměstnanost.

Tabulka č. 25 – Míra znepokojení občanů okresu Chomutov aktuální situací ve vybraných oblastech

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Chomutov, N = 435)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	10	21	28	19	10	11	3,32	3	4,00	3
Ekonomika, Životní úroveň	4	11	29	19	19	17	3,89	4	4,15	4
Životní prostředí	10	23	25	20	15	7	3,29	3	3,49	3
Kriminalita	5	15	28	18	17	17	3,78	4	4,67	6
Nezaměstnanost	11	20	29	17	12	10	3,27	3	4,96	6
Politická situace	7	13	26	19	16	20	3,84	4	4,78	6
Přistěhovalectví	11	13	25	17	14	21	3,74	4	4,01	3
Školství	12	26	25	14	13	8	3,15	3	3,68	4

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Tabulka č. 26 – Míra znepokojení obyvatel okresu Chomutov aktuální situací ve vybraných oblastech (obce do 5 000 obyvatel)

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Chomutov, obce do 5 000 obyvatel, N = 69)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	13	20	36	13	7	10	3,12	3	4,71	6
Ekonomika, Životní úroveň	4	7	29	20	25	14	3,97	3	4,62	6
Životní prostředí	7	25	19	22	13	14	3,52	2	3,76	2
Kriminalita	9	12	26	17	22	14	3,75	3	4,57	6
Nezaměstnanost	10	17	32	14	14	12	3,41	3	4,95	6
Politická situace	3	10	23	22	22	20	4,10	3	4,90	6
Přistěhovalectví	9	12	33	14	14	17	3,67	3	4,33	6
Školství	9	26	25	13	17	10	3,35	2	4,29	6

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Velmi specifickým výsledkem (viz tabulka č. 26) je nejvyšší míra znepokojení politickou situací, zaznamenaná v obcích do 5 000 obyvatel. Ve středně velkých sídlech se tento trend neprojevuje a dominuje znepokojení v oblastech životní úrovně a přistěhovalectví.

V případě statutárního města Chomutov je jako nejpálčivější problém vnímána kriminalita a v těsném závěsu shodně politická situace a situace v oblasti ekonomiky a životní úrovně.

Tabulka č. 27 – Míra znepokojení obyvatel okresu Chomutov aktuální situací ve vybraných oblastech (města od 5 000 do 25 000 obyvatel)

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Chomutov, města od 5 000 do 25 000 obyvatel, N = 246)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	12	24	30	20	7	7	3,09	3	3,66	3
Ekonomika, Životní úroveň	5	13	30	19	15	17	3,78	3	3,89	4
Životní prostředí	13	24	26	19	13	4	3,09	3	3,39	3
Kriminalita	5	19	29	20	13	14	3,59	3	4,53	6
Nezaměstnanost	13	23	28	17	9	8	3,11	3	4,96	6
Politická situace	9	15	26	17	12	20	3,65	3	4,64	6
Přistěhovalectví	12	12	23	15	14	23	3,77	3	3,78	3
Školství	14	29	24	15	11	7	3,00	2	3,33	4

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Tabulka č. 28 – Míra znepokojení občanů města Chomutov aktuální situací ve vybraných oblastech

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Chomutov, nad 25 000 - statutární město Chomutov, N = 120)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	6	16	20	20	18	21	3,90	6,00	4,18	4
Ekonomika, Životní úroveň	2	11	27	18	24	19	4,09	3,00	4,32	4
Životní prostředí	5	19	26	21	20	9	3,59	3,00	3,53	3
Kriminalita	1	11	28	15	23	23	4,17	3,00	4,88	6
Nezaměstnanost	8	17	29	18	17	12	3,53	3,00	4,96	6
Politická situace	4	8	26	19	21	22	4,09	3,00	4,91	6
Přistěhovalectví	8	16	23	21	13	20	3,73	3,00	4,20	6
Školství	12	20	28	13	16	11	3,34	3,00	3,91	5

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Okres Litoměřice

V okrese Litoměřice je situace v rozložení obcí a měst odlišná. Nenalezneme zde žádné sídlo s počtem obyvatel převyšujícím 25 000 (přičemž město Litoměřice se tomuto počtu blíží). Ve skupině sídel, jejichž počet obyvatel se pohybuje mezi 5 000 a 25 000 se nacházejí celkem čtyři města (jedná se o Litoměřice, Lovosice, Roudnici nad Labem a Štětí).

Celkově byla v litoměřickém okrese jako nejvíce znepokojující oblast identifikována ekonomická situace a životní úroveň, za níž následovala politická situace. Kriminalita zaujímá mezi hodnocenými oblastmi až páté místo, až za problematikou životního prostředí. Lze konstatovat, že výsledek konvenuje s obecně nejnižším výskytem kriminality mezi okresy Ústeckého kraje. Zajímavostí je také výrazné snížení průměrné hodnoty v oblasti kriminality v porovnání s výsledky v roce 2009. Hodnota modusu se posunula z 5 na 3. Mnohem méně problematicky je vnímána situace také v oblasti zdravotnictví a především nezaměstnanosti.

Tabulka č. 29 – Míra znepokojení občanů okresu Litoměřice aktuální situací ve vybraných oblastech

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Litoměřice, N = 216)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	13	25	31	15	9	7	3,02	3	3,94	4
Ekonomika, Životní úroveň	2	12	21	23	19	22	4,11	4	3,89	3
Životní prostředí	6	14	35	20	17	8	3,53	3	3,72	4
Kriminalita	5	23	26	21	11	14	3,52	3	4,63	5
Nezaměstnanost	11	25	29	18	10	7	3,11	3	4,62	5
Politická situace	6	13	23	16	14	27	4,01	6	4,80	6
Přistěhovalectví	13	14	20	14	13	26	3,76	6	3,63	4
Školství	10	23	26	19	13	9	3,32	3	3,43	3

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

V obcích do 5000 obyvatel se však jako nejvíce znepokojující ukazuje být politická situace, následovaná situací ekonomickou. Obavy související s celkovou životní úrovní se dokonce, v porovnání s rokem 2009, a to jak v obcích s počtem obyvatel do 5 000, tak ve středně velkých městech, zvýšily. Naopak v oblasti zdravotnictví klesla v obcích do 5 000 obyvatel průměrná hodnota dokonce pod 3 (ve středně velkých městech je těsně nad touto

úrovní), zásadně klesla také míra obav z nezaměstnanosti. V obcích do 5 000 také pravděpodobně více rezonuje situace související s aktuální uprchlickou vlnou, neboť se zvýšila také míra znepokojení související s přistěhovalectvím.

Tabulka č. 30 – Míra znepokojení občanů okresu Litoměřice aktuální situací ve vybraných oblastech (obce do 5 000 obyvatel)

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Litoměřice, obce do 5 000 obyvatel, N = 99)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	13	28	33	12	6	7	2,91	3	4,06	4
Ekonomika, Životní úroveň	3	10	21	19	20	26	4,22	6	4,03	3
Životní prostředí	8	11	38	16	19	7	3,48	3	3,84	3
Kriminalita	8	24	19	22	13	13	3,47	2	4,55	6
Nezaměstnanost	13	21	26	17	14	8	3,22	3	4,65	6
Politická situace	5	6	24	15	16	33	4,31	6	4,70	6
Přistěhovalectví	16	6	22	13	16	26	3,86	6	3,56	4
Školství	10	23	22	19	15	10	3,36	2	3,29	2

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Tabulka č. 31 – Míra znepokojení občanů okresu Litoměřice aktuální situací ve vybraných oblastech (města od 5 000 do 25 000 obyvatel)

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Litoměřice, města od 5 000 do 25 000 obyvatel, N = 117)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	13	23	30	17	12	6	3,10	3	3,84	4
Ekonomika, Životní úroveň	2	14	21	26	18	19	4,03	4	3,77	3
Životní prostředí	3	17	33	23	15	9	3,56	3	3,62	4
Kriminalita	3	23	31	19	9	16	3,56	3	4,70	5
Nezaměstnanost	10	29	32	17	6	6	3,00	3	4,60	5
Politická situace	6	20	23	17	12	22	3,75	3	4,88	6
Přistěhovalectví	10	22	18	14	10	25	3,68	6	3,69	4
Školství	10	23	28	19	12	9	3,28	3	3,55	3

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Okres Louny

Podobná situace v oblasti rozložení sídel jako v okrese Litoměřice je také situace v okrese Louny, který má celkově nejnižší počet obyvatel z okresů Ústeckého kraje. Také zde neexistuje žádné sídlo s počtem obyvatel převyšujícím 25 000 (přičemž počet obyvatel dvou nejlidnatějších měst – Žatec a Louny se pohybuje pod hodnotou 20 000 a Žatec je aktuálně městem o cca 1 000 obyvatel lidnatějším). Ve skupině sídel, jejichž počet obyvatel se pohybuje mezi 5 000 a 25 000 se, kromě zmiňovaných dvou měst, nacházejí ještě Podbořany. Další nejlidnatější město v pořadí – Postoloprty se pohybuje již pod hranicí 5 000 obyvatel.

Tabulka č. 32 – Míra znepokojení občanů okresu Louny aktuální situací ve vybraných oblastech

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Louny, N = 207)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	7	20	25	17	15	16	3,63	3	4,25	6
Ekonomika, Životní úroveň	3	16	18	25	17	21	3,98	4	4,02	3
Životní prostředí	6	19	30	23	15	8	3,47	3	3,75	3
Kriminalita	3	12	26	25	20	14	3,88	3	4,69	6
Nezaměstnanost	9	23	22	16	17	13	3,48	2	4,74	6
Politická situace	5	13	17	16	19	30	4,20	6	4,65	6
Přistěhovalectví	9	13	20	17	19	23	3,92	6	3,96	5
Školství	10	24	21	23	13	11	3,38	2	3,66	3

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Obyvatele lounského okresu nejvíce znepokojuje politická situace, a to bez ohledu na velikost sídla (průměrná hodnota dosahuje v obcích s méně než 5 000 obyvateli 4,11, nicméně v roce 2009 to bylo dokonce 5,07). V menších obcích následně občané své obavy nejvíce spojují s ekonomikou a životní úrovní, ve městech s přistěhovalectvím. Naopak, nejméně zneklidnění se obyvatelé menších obcí a měst cítí být situací v oblasti životního prostředí, ve středně velkých městech pak v oblasti školství. Velmi zajímavým výsledkem je zcela zásadní míra snížení obav spojených se situací v oblasti kriminality, a to v menších obcích a městech (v roce 2009 byla průměrná hodnota na úrovni 4,95 a modus dosáhl hodnoty 6, v případě

současné studie je průměrná hodnota na úrovni 3,69 a modus má hodnotu 3. K zásadnímu snížení znepokojení došlo také v oblasti nezaměstnanosti, a to bez ohledu na velikost sídla.

Tabulka č. 33 – Míra znepokojení občanů okresu Louny aktuální situací ve vybraných oblastech (obce do 5 000 obyvatel)

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Louny, obce do 5 000 obyvatel, N = 70)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
<i>Zdravotnictví</i>	10	20	29	20	3	19	3,41	3	4,22	5
<i>Ekonomika, Životní úroveň</i>	4	11	17	33	13	21	4,03	4	3,84	3
<i>Životní prostředí</i>	10	16	33	23	14	4	3,29	3	3,73	5
<i>Kriminalita</i>	6	13	30	21	19	11	3,69	3	4,95	6
<i>Nezaměstnanost</i>	10	27	17	16	16	14	3,43	2	4,98	6
<i>Politická situace</i>	6	17	16	17	10	34	4,11	6	5,07	6
<i>Přistěhovalectví</i>	9	14	29	19	14	16	3,63	3	4,09	6
<i>Školství</i>	7	27	20	20	11	14	3,44	2	3,55	3

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Tabulka č. 34 – Míra znepokojení občanů okresu Louny aktuální situací ve vybraných oblastech (města od 5 000 do 25 000 obyvatel)

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Louny, města od 5 000 do 25 000 obyvatel, N = 138)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
<i>Zdravotnictví</i>	5	20	23	16	21	15	3,74	3	4,26	6
<i>Ekonomika, Životní úroveň</i>	3	18	19	21	19	20	3,96	4	4,09	5
<i>Životní prostředí</i>	4	20	28	22	15	10	3,56	3	3,76	3
<i>Kriminalita</i>	2	12	24	26	21	15	3,98	4	4,59	6
<i>Nezaměstnanost</i>	8	21	25	17	18	12	3,51	3	4,65	6
<i>Politická situace</i>	5	10	18	16	23	28	4,25	6	4,48	6
<i>Přistěhovalectví</i>	9	12	15	16	22	26	4,07	6	3,91	5
<i>Školství</i>	11	22	21	24	13	9	3,35	4	3,71	4

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Okres Most

Specifikem okresu Most, je relativně nízký celkový počet obcí a měst (je jich pouze 26, zatímco v nejméně lidnatém okrese Louny, nicméně s převažujícím zemědělským charakterem, je obcí a měst celkem 70). Jediným městem s počtem obyvatel převyšujícím 25 000 je statutární město Most a jediným městem s počtem obyvatel v rozmezí 5 000 až 25 000 je město Litvínov. Ze všech obyvatel okresu jich tak plných 80 % žije právě v těchto dvou sídlech.

Tabulka č. 35 – Míra znepokojení občanů okresu Most aktuální situací ve vybraných oblastech

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Most, N = 389)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	11	19	28	17	12	13	3,40	3	3,85	3
Ekonomika, Životní úroveň	4	12	22	21	20	21	4,04	3	4,59	3
Životní prostředí	6	19	26	21	16	12	3,58	3	3,73	3
Kriminalita	3	9	20	20	26	22	4,23	5	5,09	6
Nezaměstnanost	6	15	18	24	21	17	3,88	4	5,23	6
Politická situace	9	12	21	19	17	22	3,89	6	4,77	6
Přistěhovalectví	9	13	20	19	14	25	3,89	6	4,58	6
Školství	12	26	21	20	10	10	3,19	2	3,65	3

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

V mosteckém okrese byla v době realizace výzkumné studie z roku 2009 vnímána jako nejvíce zneklidňující kombinace situace v oblasti vysoké míry nezaměstnanosti a kriminality. Průměr míry zneklidnění situací v oblasti nezaměstnanosti dosáhl dokonce hodnoty 5,23, tedy hodnoty, kterou v aktuálních výsledcích vůbec nenalezneme. Spolu s klesající mírou nezaměstnanosti klesla také obava z ní. V rámci aktuálních výsledků tak zneklidnění obyvatel okresu Most (reálně jde většinou o obyvatele měst Most a Litvínov) vyvolává kriminalita (hodnota 4,23 a modus 6) a situace v oblasti ekonomiky a životní úrovně (hodnota 4,04 a modus 3). V podstatě na stejné úrovni je v současnosti míra znepokojení v oblastech politické

situace, přistěhovalectví a nezaměstnanosti. Na druhé straně spektra nalezneme poměrně nízkou míru znepokojení v případě situace v oblasti školství a zdravotnictví.

Odlišnou situaci je v rámci okresu možné sledovat v obcích do 5 000 obyvatel, kde převažuje znepokojení ve vztahu k aktuální ekonomické situaci a životní úrovni (hodnota 4,13 a modus 4) a politické situaci (hodnota 4,08, modus 5). Míra znepokojení kriminalitou je až třetí v pořadí, což patrně souvisí s nižším výskytem kriminality v menších obcích. Zajímavostí je ještě mírně nižší míra znepokojení v oblasti školství a zdravotnictví, než je tomu ve městech.

Tabulka č. 36 – Míra znepokojení občanů okresu Most aktuální situací ve vybraných oblastech (obce do 5 000 obyvatel)

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Most, obce do 5 000 obyvatel, N = 72)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	10	13	42	15	13	7	3,30	3	3,70	3
Ekonomika, Životní úroveň	4	10	20	24	20	23	4,13	4	3,40	3
Životní prostředí	6	18	27	23	18	8	3,55	3	3,22	2
Kriminalita	6	11	27	17	25	14	3,87	3	4,60	4
Nezaměstnanost	7	20	23	18	21	11	3,61	3	4,40	5
Politická situace	7	13	14	18	27	21	4,08	5	4,50	5
Přistěhovalectví	15	10	15	20	20	20	3,77	6	2,90	3
Školství	10	28	24	20	11	7	3,15	2	3,40	4

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

V případě měst Most a Litvínov dominuje znepokojení obyvatel situací v oblasti kriminality, které dosahuje téměř stejné průměrné hodnoty (4,32, resp. 4,29). Oslovení obyvatelé Litvínova však vyjadřují výrazně vyšší míru obav ve vztahu k celkové ekonomické situaci a životní úrovni (hodnota 4,26 a modus 6, v Mostě hodnota 3,86 a modus 3). V porovnání s ostatními regiony, v okrese Most přece jen do určité míry přetrvává vyšší úroveň znepokojení situací v oblasti nezaměstnanosti. V porovnání s obyvateli Litvínova vyjadřují obyvatelé Mostu také znatelně nižší míru znepokojení situací v oblasti zdravotnictví, což je zjevně dáno jak přítomností velké nemocnice spadající pod Krajskou zdravotní, a.s., tak

celkově poměrně dobrou nabídkou zdravotnických služeb. Zajímavým výsledkem je v případě uvedených dvou měst relativně nízká míra znepokojení v oblasti životního prostředí (v Litvínově se v porovnání s rokem 2009 mírně zvýšila, v Mostě naopak).

Tabulka č. 37 – Míra znepokojení občanů města Litvínova aktuální situací ve vybraných oblastech

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Most, 5 000 – 25 000, město Litvínov, N = 133)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	8	14	23	21	15	20	3,80	3	3,69	5
Ekonomika, Životní úroveň	3	11	15	23	23	25	4,26	6	4,46	5
Životní prostředí	5	21	28	16	20	11	3,59	3	3,83	3
Kriminalita	1	10	20	20	29	20	4,29	5	5,00	5
Nezaměstnanost	5	17	14	29	23	14	3,91	4	5,08	6
Politická situace	5	11	27	21	14	23	3,95	3	4,67	5
Přistěhovalectví	8	13	20	25	11	24	3,89	4	4,08	6
Školství	11	25	23	19	12	11	3,27	2	3,08	3

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Tabulka č. 38 – Míra znepokojení občanů města Mostu aktuální situací ve vybraných oblastech

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Most, nad 25 000 - statutární město Most, N = 184)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	13	25	26	15	10	10	3,15	3	3,88	3
Ekonomika, Životní úroveň	4	14	28	19	19	17	3,86	3	4,71	4
Životní prostředí	8	17	25	23	13	14	3,58	3	3,76	3
Kriminalita	3	8	19	21	23	26	4,32	6	5,15	6
Nezaměstnanost	6	13	20	22	20	20	3,97	4	5,32	6
Politická situace	12	13	19	19	16	22	3,79	6	4,81	6
Přistěhovalectví	7	15	22	15	14	27	3,93	6	4,78	6
Školství	14	26	20	22	8	11	3,16	2	3,74	3

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Okres Teplice

Rovněž v okrese Teplice registrujeme jediné sídlo s počtem obyvatel převyšujícím 25 000, kterým je statutární město Teplice a dále celkem čtyři města s počtem obyvatel v rozmezí 5 000 až 25 000 (jedná se o Bílinu, Krupku, Duchcov a Dubí).

Nejvyšší míru znepokojení v tomto regionu vyvolává, stejně jako v roce 2009, u občanů situace v oblasti kriminality (hodnota 4,25 a modus 6, v roce 2009 dokonce 5,09 a modus 6), a to především ve středně velkých městech (viz dále). V porovnání s rokem 2009 se zásadním způsobem redukovala míra znepokojení situací v oblasti nezaměstnanosti (pokles z průměrné hodnoty 5,23 na 3,50). Pomyslnou druhou příčku tak obsadilo znepokojení ve vazbě na ekonomickou situaci a životní úroveň (hodnota 3,94 a modus 3), jehož míra je srovnatelná s oblastí přistěhovalectví a politickou situací. Naopak, relativně nízká je míra obav ve vztahu k oblasti zdravotnictví (3,06). Celkově v porovnání s rokem 2009 klesla míra znepokojení ve všech sledovaných oblastech.

Tabulka č. 39 – Míra znepokojení občanů okresu Teplice aktuální situací ve vybraných oblastech

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Teplice, N = 510)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	15	23	27	17	10	8	3,06	3	3,85	3
Ekonomika, Životní úroveň	4	13	24	21	18	20	3,94	3	4,59	3
Životní prostředí	7	18	27	22	15	12	3,55	3	3,73	3
Kriminalita	4	10	20	18	21	27	4,25	6	5,09	6
Nezaměstnanost	8	20	26	18	16	12	3,50	3	5,23	6
Politická situace	7	13	22	20	18	20	3,88	3	4,77	6
Přistěhovalectví	11	15	16	15	14	28	3,91	6	4,58	6
Školství	9	22	23	20	14	11	3,42	3	3,65	3

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Důležitým výsledkem v rámci okresu Teplice je poměrně velký rozptyl míry znepokojení aktuální situací v oblasti kriminality. Ta se velmi zásadně projevuje ve skupině respondentů

reprezentujících města Bílina (především), Krupka, Duchcov a Dubí (zde dosahuje průměrné hodnoty 4,62 a v porovnání s rokem 2009 se snížila spíše jen mírně, modus je dokonce vyšší). Pro srovnání stejný ukazatel se v menších obcích okresu dosáhl hodnoty 3,95 a v Teplicích dokonce pouze 3,76.

Celkově lze konstatovat, že oslovení občané města Teplice ani v jedné ze sledovaných oblastí nevyjádřili znepokojení, jehož míra by přesáhla průměrnou hodnotu 4 (nejvyšší je v případě ekonomiky a životní úrovně – 3,77 a jedná se o zásadní změnu v porovnání s výsledky z roku 2009). Naopak, u respondentů z výše uvedených čtyř měst s počtem obyvatel v rozmezí 5 000 až 25 000 obyvatel tuto hodnotu kromě kriminality překračuje také míra obav ve vztahu k přistěhovalectví (4,16) a životní úrovni (4,04).

V případě obyvatel menších obcí stoupla v porovnání s rokem 2009 míra znepokojení především v oblasti přistěhovalectví (z hodnoty 2,9 na 3,88) a lze se tak domnívat, že občané jsou zneklidněni vysokým počtem uprchlíků z Ukrajiny, stoupla také míra obav v oblasti ekonomiky a životní úrovně (z hodnoty 3,4 na 3,91) a mírně také v oblasti životního prostředí (z hodnoty 3,22 na 3,33). Zajímavá je také nízká míra znepokojení situací v oblasti zdravotnictví v menších obcích (hodnota 2,91).

Tabulka č. 40 – Míra znepokojení občanů okresu Teplice aktuální situací ve vybraných oblastech (obce do 5 000 obyvatel)

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Teplice, obce do 5 000 obyvatel, N = 115)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	21	22	24	19	9	6	2,91	3	3,7	3
Ekonomika, Životní úroveň	5	15	18	26	18	18	3,91	4	3,4	3
Životní prostředí	8	22	28	22	13	8	3,33	3	3,22	2
Kriminalita	3	11	24	28	14	19	3,95	4	4,6	4
Nezaměstnanost	9	21	28	19	16	8	3,37	3	4,4	5
Politická situace	4	14	16	27	21	19	4,03	4	4,5	5
Přistěhovalectví	9	16	16	16	17	24	3,88	6	2,9	3
Školství	9	25	24	20	14	8	3,27	2	3,4	4

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Tabulka č. 41 – Míra znepokojení občanů okresu Teplice aktuální situací ve vybraných oblastech (města od 5 000 do 25 000 obyvatel)

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Teplice, města od 5 000 do 25 000 obyvatel, N = 269)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
<i>Zdravotnictví</i>	17	20	27	16	10	10	3,13	3	3,69	5
<i>Ekonomika, Životní úroveň</i>	4	12	23	21	19	22	4,04	3	4,46	5
<i>Životní prostředí</i>	7	16	28	20	15	14	3,62	3	3,83	3
<i>Kriminalita</i>	4	6	15	10	27	38	4,62	6	5	5
<i>Nezaměstnanost</i>	7	17	22	18	18	17	3,72	3	5,08	6
<i>Politická situace</i>	9	11	21	18	15	25	3,95	6	4,67	5
<i>Přistěhovalectví</i>	10	13	14	13	15	35	4,16	6	4,08	6
<i>Školství</i>	9	18	24	21	15	13	3,52	3	3,08	3

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Tabulka č. 42 – Míra znepokojení občanů města Teplice aktuální situací ve vybraných oblastech

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Teplice, nad 25 000 - statutární město Teplice, N = 126)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
<i>Zdravotnictví</i>	6	33	28	17	12	5	3,09	2	3,88	3
<i>Ekonomika, Životní úroveň</i>	6	14	29	17	17	17	3,77	3	4,71	4
<i>Životní prostředí</i>	5	19	24	27	15	11	3,61	4	3,76	3
<i>Kriminalita</i>	2	17	25	25	17	13	3,76	4	5,15	6
<i>Nezaměstnanost</i>	9	25	31	17	11	7	3,18	3	5,32	6
<i>Politická situace</i>	4	18	31	16	20	11	3,62	3	4,81	6
<i>Přistěhovalectví</i>	14	20	20	17	9	19	3,43	2	4,78	6
<i>Školství</i>	8	28	20	18	13	12	3,36	2	3,74	3

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Okres Ústí nad Labem

Velmi specifická situace je v oblasti rozložení sídel také v okrese Ústí nad Labem. Zde je zdaleka nejvýraznějším sídlem statutární město a zároveň krajské město Ústí nad Labem, s počtem obyvatel převyšujícím 90 000. Zároveň se však v tomto okrese, již nenachází žádné další sídlo s počtem obyvatel vyšším než 5 000. Pouze město Chlumec se tomuto počtu relativně přibližuje.

Zdrojem nejvyšší míry znepokojení oslovených obyvatel tohoto okresu je, podobně jako v roce 2009, situace v oblasti kriminality (průměrná hodnota 4,38, modus 6). V porovnání s ostatními okresy je relativně vysoká také míra zneklidnění aktuální politickou situací (4,16, modus 6), což může souviset jak s odlišnými politickými preferencemi obyvatel regionu, tak specifickou aktuální politickou situací v rámci statutárního města Ústí nad Labem, jehož obyvatelé tvoří výraznou většinu této části výzkumného vzorku. Vysoká je také míra obav vyjadřovaných ve vztahu k ekonomické situaci a životní úrovni (hodnota 4,12, modus 5), která se dokonce, v porovnání s rokem 2009, nepatrně zvýšila.

Zkvalitnění péče poskytované v rámci moderní krajské nemocnice a struktura zdravotnických služeb v krajském městě, je s největší pravděpodobností důvodem výrazného snížení znepokojení v oblasti zdravotnictví (z hodnoty 3,81 na 2,97).

Tabulka č. 43 – Míra znepokojení občanů okresu Ústí n. L. aktuální situací ve vybraných oblastech

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Ústí nad Labem, N = 273)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	15	32	22	11	11	9	2,97	2	3,81	3
Ekonomika, Životní úroveň	3	12	20	19	23	22	4,12	5	4,1	4
Životní prostředí	2	18	23	20	21	16	3,88	3	3,82	3
Kriminalita	3	9	17	20	18	32	4,38	6	4,88	6
Nezaměstnanost	11	16	21	17	16	19	3,68	3	4,81	6
Politická situace	5	12	22	15	18	29	4,16	6	4,85	6
Přistěhovalectví	12	18	18	14	13	26	3,73	6	3,89	6
Školství	10	19	27	20	12	12	3,41	3	3,61	3

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Zajímavým výsledkem je poměrně výrazná odlišnost v míře znepokojení situací v oblasti životního prostředí, která je v případě menších obcí znatelně vyšší (průměrná hodnota 4,21 a modus 6) než v případě krajského města (průměrná hodnota 3,81 a modus 3).

Tabulka č. 44 – Míra znepokojení občanů okresu Ústí nad Labem aktuální situací ve vybraných oblastech (obce do 5 000 obyvatel)

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Ústí nad Labem, obce do 5 000 obyvatel, N = 60)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	13	39	13	18	9	9	2,98	2	4,05	5
Ekonomika, Životní úroveň	7	14	14	20	25	20	4,00	5	4,1	4
Životní prostředí	2	16	14	20	23	25	4,21	6	3,63	4
Kriminalita	4	11	16	23	18	2	4,27	6	5,18	6
Nezaměstnanost	11	14	25	21	13	16	3,59	3	4,93	6
Politická situace	9	14	14	11	20	32	4,14	6	4,73	6
Přistěhovalectví	14	21	11	7	20	27	3,77	6	3,58	5
Školství	7	25	21	18	7	21	3,57	2	3,83	4

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Tabulka č. 45 – Míra znepokojení občanů města Ústí n. L. aktuální situací ve vybraných oblastech

Míra znepokojení respondentů aktuální situací v uvedených oblastech (okres Ústí nad Labem, nad 25 000 - statutární město Ústí nad Labem, N = 213)										
Společenská problematika	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
Zdravotnictví	16	30	24	9	11	9	2,98	2	3,74	3
Ekonomika, Životní úroveň	2	11	21	20	23	23	4,18	6	4,08	4
Životní prostředí	2	18	25	21	21	14	3,81	3	3,91	3
Kriminalita	3	8	17	20	18	34	4,43	6	4,77	5
Nezaměstnanost	11	16	20	15	17	21	3,72	6	4,74	6
Politická situace	4	11	22	16	17	29	4,20	6	4,89	6
Přistěhovalectví	11	18	20	15	10	26	3,73	6	3,99	6
Školství	10	18	29	21	13	10	3,36	3	3,52	3

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

4.2.2 Subjektivní vnímání vývoje kriminality

Další z otázek realizovaného výzkumného šetření byla zaměřena na identifikaci subjektivního pocitu respondentů ve vztahu k vývoji kriminality v České republice, v Ústeckém kraji a také ve městech a obcích, kde respondenti žijí. Obyvatelé kraje tak hodnotili, zda se z jejich pohledu míra kriminality snižuje, stagnuje či zvyšuje. Subjektivní hodnocení respondentů je v tomto případě možné porovnat s reálnými statistickými údaji v dané oblasti (viz kapitoly č. 2 a č. 3 této zprávy).

Nejprve respondenti vyjadřovali své hodnocení ve vztahu ke kriminalitě v celé České republice. Pouze přibližně jeden z dvaceti oslovených obyvatel Ústeckého kraje je přesvědčen, že se míra kriminality v naší zemi snižuje, řádově jedenáctinásobek respondentů je opačného názoru. Přibližně třetina respondentů se přiklání k názoru, že míra kriminality v zemi stagnuje. Obecně se pohled na vývoj v oblasti kriminality výrazněji nemění s velikostí sídla, pouze obyvatelé středně velkých měst jsou ve svém hodnocení spíše skeptičtější.

Tabulka č. 46 – Vnímání změn kvantity kriminality v České republice

Vnímání změn kvantity kriminality v České republice (N = 2631)				
	klesá	roste	stagnuje	neví
počet respondentů	134	1456	822	219
podíl výběrového souboru	5,1 %	55,3 %	31,3 %	8,3 %
Respondenti z obcí do 5 000 obyvatel				
počet respondentů	32	368	242	60
podíl výběrového souboru	4,6 %	52,4 %	34,5 %	8,5 %
Respondenti z obcí od 5 000 obyvatel do 25 000 obyvatel				
počet respondentů	64	695	339	103
podíl výběrového souboru	5,3 %	57,8 %	28,3 %	8,5 %
Respondenti z obcí nad 25 000 obyvatel				
počet respondentů	38	393	240	53
podíl výběrového souboru	5,3 %	54,2 %	33,1 %	7,4 %

Zdroj: Dotazníkové šetření

Výraznější rozdíly v hodnocení se projevují spíše napříč okresy (viz tabulka č. 47). Zde je bezpochyby zajímavé srovnání mezi okresy Děčín a Litoměřice, kde hodnocení spíše odpovídá reálným změnám v oblasti vývoje kriminality v porovnání s rokem 2009. Lze tak vyjádřit přesvědčení, že i do hodnocení situace v České republice, se u respondentů spíše projevuje dopad situace v daném regionu.

Tabulka č. 47 – Vnímání změn kvantity kriminality v ČR v kategorizaci dle okresů

Vnímání změn kvantity kriminality v České republice z pohledu občanů jednotlivých okresů Ústeckého kraje (N = 2 631)				
	klesá	roste	stagnuje	neví
Děčín	4,99 %	60,40 %	23,96 %	10,65 %
Chomutov	4,82 %	53,21 %	33,49 %	8,49 %
Litoměřice	4,65 %	43,72 %	43,72 %	7,91 %
Louny	5,09 %	55,34 %	31,24 %	8,32 %
Most	4,65 %	56,07 %	31,52 %	7,75 %
Teplice	7,23 %	54,30 %	31,05 %	7,42 %
Ústí n. L.	4,78 %	56,25 %	33,09 %	5,88 %

Zdroj: Dotazníkové šetření

V případě lokalizace výsledků na Ústecký kraj je rozložení odpovědí na stejnou otázku ještě méně příznivé. O tom, že se míra trestné činnosti v rámci kraje snižuje, je přesvědčen pouze jeden z třiceti oslovených respondentů. Relativní počet obyvatel Ústeckého kraje, kteří se domnívají, že trend je opačný, se pohybuje nad hranicí 60 %. V této oblasti se také projevuje již poměrně výrazný rozdíl mezi obyvateli menších obcí a obyvateli středně velkých měst (ti hodnotí situaci více negativně), který dosahuje deseti procentních bodů. Přibližně čtvrtina oslovených občanů kraje vyslovila názor, že míra kriminality na úrovni regionu stagnuje. Přibližně každý desátý respondent využil možnosti volby varianty „nevím“. Přestože statistické ukazatele Policie ČR deklarují snižující se trend v oblasti nápadu trestné činnosti v regionu, pouze 2,8 % oslovených obyvatel statutárních měst tento trend subjektivně reflektuje. Podrobnější údaje jsou uvedeny v tabulce č. 48 níže.

Tabulka č. 48 – Vnímání změn kvantity kriminality v Ústeckém kraji

Vnímání změn kvantity kriminality v Ústeckém kraji (N = 2 631)				
	klesá	roste	stagnuje	neví
počet respondentů	88	1594	703	246
podíl výběrového souboru	3,3 %	60,6 %	26,7 %	9,4 %
Respondenti z obcí do 5 000 obyvatel				
počet respondentů	26	381	218	77
podíl výběrového souboru	3,7 %	54,3 %	31,1 %	11,0 %
Respondenti z obcí od 5 000 obyvatel do 25 000 obyvatel				
počet respondentů	42	775	283	105
podíl výběrového souboru	3,5 %	64,3 %	23,5 %	8,7 %
Respondenti z obcí nad 25 000 obyvatel				
počet respondentů	20	438	202	64
podíl výběrového souboru	2,8 %	60,5 %	27,8 %	8,9 %

Zdroj: Dotazníkové šetření

Při porovnání výsledků napříč okresy lze konstatovat, že výraznější odlišnost v hodnocení situace v oblasti vývoje kriminality v Ústeckém kraji, se projevuje opět v případě okresu Litoměřice. Nejvíce negativně její vývoj hodnotí obyvatelé okresů Most, Teplice a Ústí nad Labem.

Tabulka č. 49 – Vnímání změn kvantity kriminality v Ústeckém kraji v kategorizaci dle okresů

Vnímání změn kvantity kriminality v Ústeckém kraji z pohledu občanů jednotlivých okresů Ústeckého kraje (N = 2631)				
	klesá	roste	stagnuje	neví
Děčín	3,00 %	62,56 %	22,13 %	12,31 %
Chomutov	3,21 %	56,42 %	29,36 %	11,01 %
Litoměřice	2,33 %	50,23 %	36,74 %	10,70 %
Louny	3,34 %	60,59 %	26,72 %	9,35 %
Most	2,07 %	63,05 %	27,39 %	7,49 %
Teplice	4,88 %	63,09 %	25,98 %	6,05 %
Ústí n. L.	3,68 %	63,97 %	27,21 %	5,15 %

Zdroj: Dotazníkové šetření

Bezpochyby nejzásadnějším ukazatelem vnímání vývoje v oblasti kriminality je hodnocení situace ve městech a obcích, v nichž respondenti žijí. Pozitivním zjištěním je, že v porovnání s předchozími dvěma hodnoceními ve vazbě na Českou republiku a Ústecký kraj jsou výsledky příznivější, a to především na úrovni obcí a menších měst. Necelých 7 % respondentů je přesvědčeno, že se míra kriminality v jejich městě či obci snižuje (v případě menších obcí dokonce téměř 11 %). Zde tedy rozdíl není tak výrazný. Velikost sídla se však výrazně promítla do hodnocení o růstu kriminality, o němž je přesvědčena mírná většina obyvatel středně velkých měst a statutárních měst, ale pouze 28 % obyvatel menších obcí. Zde se téměř polovina respondentů kloní k názoru, že v posledních letech míra kriminality v jejich obci spíše stagnuje. V případě středně velkých a statutárních měst tuto variantu odpovědi volila přibližně třetina respondentů.

Tabulka č. 50 – Vnímání změn kvantity kriminality v obcích a městech Ústeckého kraje

Vnímání změn kvantity kriminality v obcích respondentů (N = 2 631)				
	klesá	roste	stagnuje	neví
počet respondentů	182	1224	980	245
podíl výběrového souboru	6,9 %	46,5 %	37,3 %	9,3 %
Respondenti z obcí do 5 000 obyvatel				
počet respondentů	75	197	342	88
podíl výběrového souboru	10,7 %	28,1 %	49 %	12,5 %
Respondenti z obcí od 5 000 obyvatel do 25 000 obyvatel				
počet respondentů	77	636	391	101
podíl výběrového souboru	6,4 %	52,9 %	32 %	8,4 %
Respondenti z obcí nad 25 000 obyvatel				
počet respondentů	30	389	249	56
podíl výběrového souboru	4,2 %	53,7 %	34,4 %	7,8 %

Zdroj: Dotazníkové šetření

Srovnání subjektivního hodnocení respondentů napříč okresy opět přináší zajímavé výsledky. Za zásadní je možné považovat rozdíly mezi okresy Litoměřice a Ústí nad Labem, v nichž se linie trendu hodnocení vývoje kriminality (v případě hodnocení růstu a stagnace) ve městech či obcích, v nichž respondenti žijí, v podstatě zcela obrací. Výsledky v tomto smyslu

samozřejmě ovlivňuje nejen přirozený strukturální rozdíl mezi oběma okresy, ale pravděpodobně také vnímání situace v krajském městě.

Tabulka č. 51 – Vnímání změn kvantity kriminality v obcích a městech Ústeckého kraje dle okresů

Vnímání změn kvantity kriminality v obci respondentů napříč okresy				
	klesá	roste	stagnuje	neví
Děčín	7,82 %	48,92 %	32,61 %	10,65 %
Chomutov	6,42 %	37,16 %	45,64 %	10,78 %
Litoměřice	8,84 %	26,51 %	53,49 %	11,16 %
Louny	6,92 %	46,52 %	37,25 %	9,31 %
Most	5,43 %	54,26 %	32,04 %	8,27 %
Teplice	7,81 %	51,37 %	32,62 %	8,20 %
Ústí n. L.	4,04 %	57,72 %	32,35 %	5,88 %

Zdroj: Dotazníkové šetření

4.2.3 Znepokojení kriminalitou v obcích respondentů

Cílem otázky ve znění „*Jak moc Vás míra kriminality ve Vaší obci/Vašem městě znepokojuje?*“ bylo určení míry znepokojení lokální kriminalitou, a to v místě, kde respondenti trvale žijí. Za tímto účelem byla předdefinována škála hodnocení od jedné do šesti, kdy hodnocení známkou (hodnotou) 1 znamenalo, že respondent není vůbec znepokojen mírou výskytu kriminality v místě bydliště, známka (hodnota) 6 naopak vyjadřovala maximální znepokojení kriminalitou na místní úrovni.

V rámci kompletního vzorku respondentů za Ústecký kraj dosáhla průměrná hodnota výše 3,93 a nejčastěji volenou známkou na škále byla hodnota 6, již vyjádřila čtvrtina respondentů. V porovnání s výsledky z roku 2009 (kdy tuto hodnotu volilo 20 % respondentů) tak došlo k nárůstu. Podobně ale také narostl podíl oslovených obyvatel kraje, kteří nejsou kriminalitou ve své obci či městě znepokojeni vůbec, a to ze 4 % v roce 2009 na 8,3 % v roce 2022.

Hodnotu 2 v roce 2022 volilo 354 respondentů tj. 13,5 % (v roce 2009 celkem 12 %), hodnotu 3 označilo 522 tj. 19,8 % (v roce 2009 celkem 20 %), hodnotu 4 celkem 468 respondentů tj. 17,7 % (v roce 2009 celkem 21 %) a hodnotu 5 v současnosti volilo 416 respondentů tj. 15,8 % (v roce 2009 celkem 19 %).

Zajímavé srovnání nabízí komparace výsledků z let 2009 a 2022 napříč okresy Ústeckého kraje. Lze konstatovat, že míra znepokojení se celkově mírně snížila a proměnilo se také pořadí jednotlivých okresů. V rámci aktuálních výsledků nejvyšší míru znepokojení projevují obyvatelé okresu Ústí nad Labem s průměrnou hodnotou 4,21, v roce 2009 první příčka patřila okresu Most s hodnotou 4,39. Následuje právě okres Most s průměrem 4,18 (v roce 2009 se jednalo o okres Teplice s hodnotou 4,30. V roce 2022 následují minimálně se lišící okresy Teplice (4,08) a Děčín (4,06), v roce 2009 se jednalo o Ústí nad Labem (4,14) a Chomutov (4,12). V obou výzkumných studiích celkem tři regiony nepřekročily průměrnou hodnotu 4. Aktuálně se jedná o okresy Louny (3,94), Chomutov (3,78) a Litoměřice se zcela nejnižší průměrnou hodnotou 3,14. V roce 2009 jimi byly okresy Děčín (3,95), Louny (3,71) a Litoměřice (3,53).

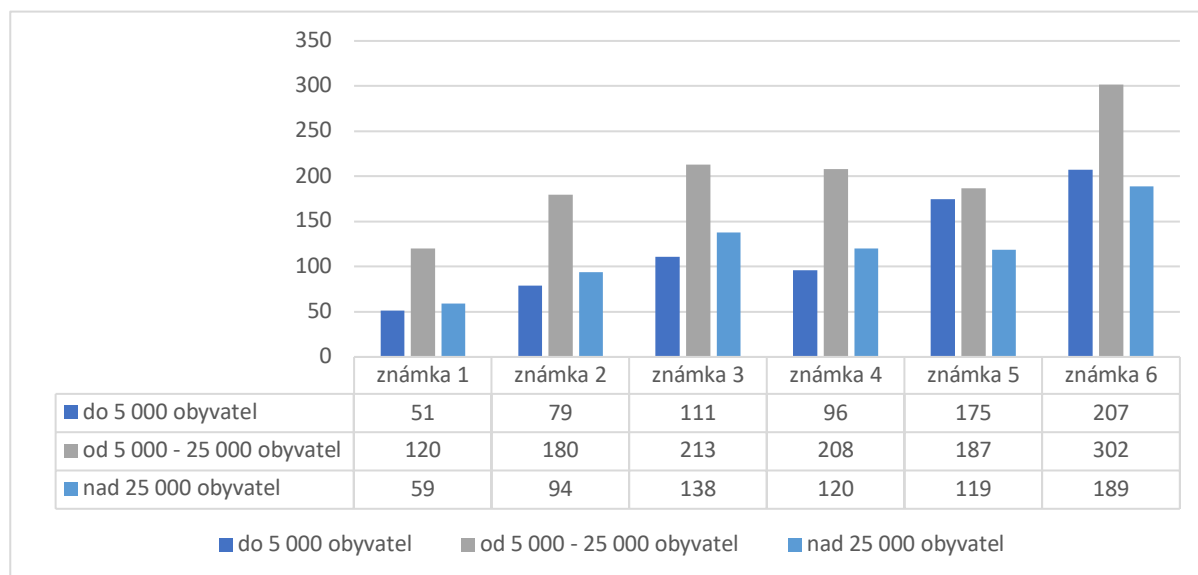
Tabulka č. 52 – Míra znepokojení kriminalitou v obcích a městech Ústeckého kraje (dle okresů)

Míra znepokojení zapříčiněného kriminalitou napříč okresy ÚK									
	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Celkem	Průměr	Modus
Ústecký kraj	8,3	13,5	19,8	17,8	15,8	24,8	2 631	3,93	6
Děčín	7,8	11,3	20,6	16,3	15,0	29,0	601	4,06	6
Chomutov	6,9	13,8	26,6	20,2	12,8	19,7	435	3,78	3
Litoměřice	13,5	27,4	23,7	13,0	10,7	11,6	216	3,14	2
Louny	10,6	18,8	21,2	18,3	17,3	13,9	207	3,94	3
Most	6,5	9,6	17,1	19,6	20,7	26,6	389	4,18	6
Teplice	9,6	11,3	16,2	15,8	17,6	29,5	510	4,08	6
Ústí n. L.	5,9	12,1	14,0	21,7	15,1	31,6	273	4,21	6

Zdroj: Dotazníkové šetření

Rozbor sídelního kritéria je proveden na úrovni celého kraje, kde lze sledovat, jak je vnímána lokální kriminalita v závislosti na velikosti sídla, v němž respondenti žijí.

Graf č. 2 - Míra znepokojení zapříčiněného kriminalitou napříč sídelními oblastmi

Zdroj: Dotazníkové šetření

V obcích do 5 000 obyvatel respondenti nejčastěji volili z předdefinované škály známku 6 (celkem se jednalo o 26,4 % respondentů) a vyjadřovali tak nejvyšší míru znepokojení lokální kriminalitou. Druhou nejvyšší známku zvolilo 24,3 % respondentů. Celkem by tedy tyto dvě hodnoty dohromady tvořily nadpoloviční většinu.

Míra znepokojení je v této sídelní kategorii vyšší než u respondentů pocházejících z oblastí nad 25 000 obyvatel. Průměrná známka odpovídala výši 4,23 bodů, a je nejvyšší ze všech tří kategorií sídelních oblastí. Vyrovnané bodové ohodnocení je zejména v kategorii známek 2 (10,9 %), 3 (15,4 %) a 4 (13,3 %). Nejnižší hodnotu napříč všemi kategoriemi zvolilo 51 respondentů tj. 7,0 %. Relativní počet žen, které jsou znepokojeny lokální kriminalitou a volily nejvyšší známku je celkem 74,2 % z celkového vzorku v této sídelní oblasti. V roce 2009 v obcích o velikosti do 5 000 obyvatel respondenti nejčastěji volili z předdefinované škály známku číslo 3, což autoři studie interpretovali ve smyslu pouze mírného znepokojení lokální kriminalitou. Průměrné hodnocení odpovídalo hodnotě 3,39.

V obcích s nejnižším počtem obyvatel tak dochází ke zhoršení a vyšší míře narušení pocitu bezpečí a obav z kriminality. Projevují se však významné regionální rozdíly. Vliv na takový výsledek může mít například poměrně vysoká míra migrace obyvatel do obcí a malých měst na Šluknovsku, zejména pak do lokalit vykazující znaky sociálního vyloučení. Výzkumná studie z roku 2009 poukazuje na fakt, že respondenti znají dokonale své okolí a velikost jejich sídla jim umožňuje udržovat užší vztahy s lidmi okolí a je zde nízká anonymita. Tyto příznivé aspekty jsou však v důsledku migračních trendů spíše potlačovány.

V sídelních oblastech s počtem obyvatel mezi 5 000 a 25 000 obyvateli byla průměrná známka v roce 2009 vypočtena ve výši 4,15. V roce 2022 tak došlo ke snížení na hodnotu 3,88 bodů. Oproti roku 2009 je tato hodnota nižší. Nejvyšší hodnocení na škále se známkou šest označilo 302 tj. 24,9 % a jedná se i o nejvyšší hodnotu napříč všemi kategoriemi. Vyrovnané počty dotázaných byly evidovány opět u bodového hodnocení 3, 4 a 5 (dané hodnocení odpovídalo názorům 180 (tj.14,98 %), 213 (tj.17,6 %) a 208 (tj.17,2 %) respondentů. Nejvíce respondentů, napříč všemi sídelními oblastmi, označující míru obavy nejnižší možnou známkou, a to v počtu 120 (tj.9,9 %). Počet žen, tvoří 73,5 % z celkového vzorku v této sídelní oblasti.

Obyvatelé ze statutárních měst (a v roce 2009 též z Litvínova) nad 25 000 obyvatel v 2009 se častěji deklarovali nejvyšší míru zneklidnění a průměrné hodnocení dosáhlo hodnoty 4,25 (aktuálně se tato hodnota pohybuje na úrovni 3,99). Podíl žen nejvíce znepokojených lokální kriminalitou je v této části výzkumného vzorku na úrovni 73 %.

4.2.4 Znepokojení vázané na konkrétní formy kriminality

Výsledky realizovaného dotazníkového šetření poukazují (podobně jako výsledky výzkumu z roku 2009) na fakt, že kriminalita patří mezi nejobávanější společenské fenomény. Tuto kumulovanou míru obav či znepokojení lze nicméně rozložit mezi konkrétní formy kriminální činnosti, ve vztahu k nimž respondenti své obavy vyjadřují. Z porovnání výsledků obou studií vyplývá, že hlavní zdroje obav se v čase výrazněji nezměnily. Nejvyšší míru obav z nabízených konkrétních trestných činů respondenti spojují s vandalismem či poničením majetku (průměrná hodnota 4,22, v roce 2009 celkem 4,62), následují trestné činy násilné

povahy, konkrétně fyzické napadení či vyhrožování (4,14, v roce 2019 celkem 4,23) a loupežné (násilné) přepadení (3,99, v roce 2009 celkem 4,29), které dosáhlo identické průměrné hodnoty jako krádeže vloupáním do obydlí či rekreačních objektů (3,99, v roce 2009 celkem 4,22). Poměrně zajímavým výsledkem je vysoká míra obav spojovaná se zneužitím osobních dat (3,92, v roce 2009 celkem 3,90). Obavy spojené se sexuálně motivovanými trestnými činy logicky vyjadřují výrazně častěji ženy. Nejnižší míru obav respondenti spojují s vraždami (3,31). Pravděpodobně v důsledku zlepšujícího se zabezpečení automobilů se snížila míra obav z jejich odcizení či vykradení (3,62).

Tabulka č. 53 – Míra obav obyvatel Ústeckého kraje z konkrétních forem kriminality

Míra obav z konkrétních forem kriminality (Ústecký kraj, N = 2 631)										
FORMA KRIMINALITY	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	6 (%)	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
krádež nebo vykradení automobilu	10,5	17,8	23,6	14,8	14,4	19,0	3,62	3	4,12	6
krádež jízdního kola či motocyklu	18,2	16,3	19,5	13,8	13,3	19,0	3,44	3	3,43	1
vloupání do obydlí – rekreačních objektů	7,1	13,3	19,9	17,1	18,2	24,4	3,99	6	4,22	6
vandalismus – poničení majetku	4,8	11,6	17,8	17,4	19,8	28,7	4,22	6	4,62	6
kapesní krádež / jiná krádež osobních věcí	7,9	16,8	20,5	17,6	15,7	21,6	3,81	6	4,14	6
loupežné (násilné) přepadení	7,4	15,2	18,1	16,3	15,7	27,2	3,99	6	4,29	6
fyzické napadení – vyhrožování	6,4	13,9	16,9	15,3	17,3	30,3	4,14	6	4,23	6
vražda	19,7	22,9	16,0	11,3	8,0	22,1	3,31	2	3,70	6
sexuální obtěžování	17,0	17,8	17,5	12,7	11,8	23,6	3,54	6	3,46	6
znásilnění	19,0	18,8	16,7	11,3	10,5	23,6	3,47	6	3,48	6
podvody, ošizení spotřebitelů	8,6	16,2	19,7	18,0	16,4	21,1	3,81	6	3,98	6
zneužití osobních dat	9,0	14,3	18,4	17,3	16,1	24,9	3,92	6	3,90	6

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

V okrese Děčín rovněž respondenti své obavy spojují především s čtveřicí trestných činů, která je identická jako v případě perspektivy kompletního výzkumného vzorku. Dílčím způsobem se změnilo pořadí těchto činů. Průměrná hodnota míry vyjádřené obavy na šestibodové škále byla nejvyšší v případě vandalismu či poničení majetku (4,29), druhá nejvyšší v případě vloupání do obydlí či rekreačních objektů (4,15). Následovaly trestné činy násilné povahy, tedy fyzické napadení či vyhrožování (4,14) a loupežné přepadení (3,98). Nejnižší míra obav je opět spojena se závažným násilným trestným činem vraždy (3,45) a konvenuje tak s relativně nízkým počtem uvedeného typu trestné činnosti v regionu.

Tabulka č. 54 – Míra obav obyvatel okresu Děčín z konkrétních forem kriminality

Míra obav z konkrétních forem kriminality (okres Děčín, N = 601)										
FORMA KRIMINALITY	1	2	3	4	5	6	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
<i>krádež nebo vykradení automobilu</i>	70	93	137	80	91	130	3,70	3	4,13	5
<i>krádež jízdního kola či motocyklu</i>	88	90	102	80	85	156	3,75	6	3,66	6
<i>vloupání do obydlí – rekreačních objektů</i>	49	59	104	100	119	170	4,15	6	4,17	6
<i>vandalismus – poničení majetku</i>	26	58	109	109	122	177	4,29	6	4,64	6
<i>kapesní krádež / jiná krádež osobních věcí</i>	43	97	115	120	93	133	3,87	6	4,08	6
<i>loupežné (násilné) přepadení</i>	45	86	125	90	90	165	3,98	6	4,12	6
<i>fyzické napadení – vyhrožování</i>	38	73	123	86	92	189	4,14	6	4,12	6
<i>vražda</i>	105	131	99	69	49	148	3,45	6	3,48	2
<i>sexuální obtěžování</i>	97	88	120	72	67	157	3,66	6	3,33	2
<i>znásilnění</i>	110	106	102	69	57	157	3,55	6	3,34	2
<i>podvody, ošizení spotřebitelů</i>	57	87	135	98	96	128	3,79	3	3,76	3
<i>zneužití osobních dat</i>	62	79	123	93	96	148	3,88	6	3,81	6

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Respondenti reprezentující okres Chomutov obecně vyjadřovali mírně nižší míru obav než obyvatelé okresu Děčín. Nejvyšší průměrná hodnota byla dosažena v případě fyzického napadení či vyhrožování (4,07) a dále u vandalismu či poničení majetku (4,05). Třetím nejjobávanějším trestným činem je v případě okresu Chomutov loupežné přepadení (3,91) a pomyslná čtvrtá příčka překvapivě patří zneužití osobních dat (3,88), které vykazuje prakticky naprosto shodnou průměrnou hodnotu jako v roce 2009 (3,87). V porovnání s rokem 2009 zůstala prakticky shodná také míra obav ze sexuálního obtěžování (3,62, v roce 2009 – 3,59).

Tabulka č. 55 – Míra obav obyvatel okresu Chomutov z konkrétních forem kriminality

Míra obav z konkrétních forem kriminality (okres Chomutov, N = 435)										
FORMA KRIMINALITY	1	2	3	4	5	6	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
krádež nebo vykradení automobilu	45	89	111	68	52	70	3,47	3	4,25	6
krádež jízdního kola či motocyklu	96	80	93	59	47	60	3,14	3	4,03	6
vloupání do obydlí – rekreačních objektů	34	59	99	82	74	87	3,84	3	4,26	5
vandalismus – poničení majetku	24	56	91	69	93	102	4,05	6	4,72	6
kapesní krádež / jiná krádež osobních věcí	46	80	106	71	62	70	3,54	3	4,18	4
loupežné (násilné) přepadení	33	66	85	77	71	103	3,91	6	4,44	6
fyzické napadení – vyhrožování	27	66	72	75	76	119	4,07	6	4,38	6
vražda	87	89	77	42	40	100	3,36	6	3,63	6
sexuální obtěžování	65	78	82	48	56	106	3,62	6	3,59	6
znásilnění	75	87	77	42	49	105	3,50	6	3,70	6
podvody, ošizení spotřebitelů	40	78	99	65	76	77	3,67	3	3,98	4
zneužití osobních dat	40	71	82	61	75	106	3,87	6	3,88	6

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

V případě okresu Litoměřice se opět projevila celkově nižší míra zatížení trestnou činností a s ní spojená celková nižší míra obav s ní spojených. U žádného z nabízených trestných činů nedosáhla průměrná míra vyjádřené obavy hodnotu 4. Překvapivým výsledkem je bezesporu také to, že nejvyšší průměrnou míru obav spojují respondenti z okresu Litoměřice se zneužitím osobních dat (3,89) a až následně s činy majetkové či násilné povahy, konkrétně s vandalismem a poničením majetku (3,85), vloupáním do obydlí či rekreačních objektů (3,73) a fyzickým napadením či vyhrožováním (3,70). Zneužití osobních dat je také jediným činem, u něhož se míra obav, v porovnání s rokem 2009, zvýšila.

Tabulka č. 56 – Míra obav obyvatel okresu Litoměřice z konkrétních forem kriminality

Míra obav z konkrétních forem kriminality (okres Litoměřice, N = 216)										
FORMA KRIMINALITY	1	2	3	4	5	6	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
<i>krádež nebo vykradení automobilu</i>	24	55	49	28	26	34	3,36	3	4,04	4
<i>krádež jízdního kola či motocyklu</i>	39	49	52	25	21	30	3,13	3	3,29	2
<i>vloupání do obydlí – rekreačních objektů</i>	21	41	39	37	29	49	3,73	6	4,23	6
<i>vandalismus – poničení majetku</i>	12	37	49	37	35	46	3,85	3	4,51	6
<i>kapesní krádež / jiná krádež osobních věcí</i>	21	53	39	40	32	31	3,47	2	3,77	4
<i>loupežné (násilné) přepadení</i>	22	50	35	41	21	47	3,60	2	4,01	6
<i>fyzické napadení – vyhrožování</i>	25	44	36	29	31	51	3,70	6	4,07	6
<i>vražda</i>	53	63	29	14	10	47	3,03	2	3,50	6
<i>sexuální obtěžování</i>	50	49	33	22	25	37	3,15	1	3,51	6
<i>znásilnění</i>	54	50	28	21	18	45	3,15	1	3,46	2
<i>podvody, ošizení spotřebitelů</i>	22	44	39	43	21	47	3,64	6	4,18	3
<i>zneužití osobních dat</i>	18	39	27	51	26	55	3,89	6	3,81	5

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Rovněž v případě okresu Louny bylo činem, s nímž respondenti spojují nejvyšší míru obav, zneužití osobních dat (4,06). U dalších činů se již průměrná hodnota pohybovala pod hranicí 4. Následovaly vandalismus či poničení majetku (3,97), fyzické napadení či vyhrožování (3,93) a vloupání do obydlí či rekreačních objektů. Nejnižší míru obav respondenti vyjádřili ve vztahu ke krádeži jízdního kola či motocyklu (3,28), což nicméně může být ovlivněno tím, že je nevlastní. K mírnému zvýšení obav došlo, v porovnání s rokem 2009, v případě sexuálně motivovaných činů, což patrně souvisí s vyšším podílem žen ve výzkumném vzorku.

Tabulka č. 57 – Míra obav obyvatel okresu Louny z konkrétních forem kriminality

Míra obav z konkrétních forem kriminality (okres Louny, N = 207)										
FORMA KRIMINALITY	1	2	3	4	5	6	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
krádež nebo vykradení automobilu	17	42	53	36	26	33	3,54	3	4,16	6
krádež jízdního kola či motocyklu	42	36	44	25	28	32	3,28	3	3,49	3
vloupání do obydlí – rekreačních objektů	14	36	43	31	39	44	3,86	6	4,12	5
vandalismus – poničení majetku	15	25	44	37	40	46	3,97	6	4,46	5
kapesní krádež / jiná krádež osobních věcí	24	32	56	38	26	31	3,50	3	4,04	6
loupežné (násilné) přepadení	22	29	42	40	25	49	3,79	6	4,23	6
fyzické napadení – vyhrožování	17	30	37	40	32	51	3,93	6	4,05	6
vražda	42	48	36	15	17	49	3,31	6	3,66	6
sexuální obtěžování	33	41	36	28	25	44	3,50	6	3,43	6
znásilnění	36	44	34	27	18	48	3,44	6	3,33	1
podvody, ošizení spotřebitelů	18	27	48	38	39	37	3,79	3	4,03	6
zneužití osobních dat	15	23	42	38	34	55	4,06	6	4,13	6

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Průměrná míra vyjadřovaných obav v případě čtyř typů trestných činů přesáhla hodnotu 4. Nejvíce se respondenti v okrese Most obávají fyzického napadení či vyhrožování, kde se hodnota dosažená v roce 2022 (4,49) prakticky neliší od hodnoty dosažené v roce 2009 (4,50). Následuje vandalismus a poničení majetku (4,23), loupežné přepadení (4,17) a vloupání do obydlí či rekreačních objektů (4,08). Zcela identická je míra obav vyjadřovaná ve vztahu ke zneužití osobních dat a kapesních krádeží či krádeží jiných věcí (v obou případech 3,95). V případě srovnání s výsledky z roku 2009 za pozornost stojí poměrně výrazné snížení obav ze zvláště závažného trestného činu vraždy (z hodnoty 4,19 na hodnotu 3,28).

Tabulka č. 58 – Míra obav obyvatel okresu Most z konkrétních forem kriminality

Míra obav z konkrétních forem kriminality (okres Most, N = 389)										
FORMA KRIMINALITY	1	2	3	4	5	6	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
<i>krádež nebo vykradení automobilu</i>	42	53	100	64	52	78	3,68	3	4,31	6
<i>krádež jízdního kola či motocyklu</i>	77	50	80	61	55	66	3,42	3	3,42	6
<i>vloupání do obydlí – rekreačních objektů</i>	25	43	80	73	63	104	4,08	6	4,44	6
<i>vandalismus – poničení majetku</i>	23	39	63	78	73	113	4,23	6	4,93	6
<i>kapesní krádež / jiná krádež osobních věcí</i>	19	63	84	71	58	94	3,95	6	4,40	6
<i>loupežné (násilné) přepadení</i>	18	58	73	51	71	118	4,17	6	4,57	6
<i>fyzické napadení – vyhrožování</i>	15	53	68	49	77	127	4,49	6	4,50	6
<i>vražda</i>	71	100	60	48	27	83	3,28	2	4,19	6
<i>sexuální obtěžování</i>	62	74	68	52	35	98	3,56	6	3,85	6
<i>znásilnění</i>	71	70	68	42	45	93	3,51	6	3,90	6
<i>podvody, ošizení spotřebitelů</i>	30	60	73	82	56	86	3,86	6	4,12	6
<i>zneužití osobních dat</i>	34	49	74	76	57	99	3,95	6	3,93	6

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

V případě okresu Teplice rovněž respondenti vyjádřili míru obav průměrně přesahující hodnotu 4 u celkem 4 trestných činů. Jejich složení je stejné jako v případě údajů za celý Ústecký kraj. Konkrétně se jedná o vandalismus či poničení majetku (4,45), fyzické napadení či vyhrožování (4,22), dále o vloupání do obydlí či rekreačních objektů (4,08) a loupežné přepadení (4,06). V porovnání s výsledky dosaženými ve výzkumné studii z roku 2009 se nezanedbatelně zvýšila míra obav respondentů v teplickém okrese z krádeží jízdních kol či motocyklů, a to z hodnoty 3,17 na hodnotu 3,68. Naopak, k nejvýraznějšímu snížení obav došlo v případě vražd (z hodnoty 3,87 na hodnotu 3,29).

Tabulka č. 59 – Míra obav obyvatel okresu Teplice z konkrétních forem kriminality

Míra obav z konkrétních forem kriminality (okres Teplice, N = 510)										
FORMA KRIMINALITY	1	2	3	4	5	6	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
<i>krádež nebo vykradení automobilu</i>	48	86	108	65	88	115	3,79	6	3,90	6
<i>krádež jízdního kola či motocyklu</i>	71	80	99	62	87	111	3,68	6	3,17	6
<i>vloupání do obydlí – rekreačních objektů</i>	28	75	95	75	104	133	4,08	6	4,05	6
<i>vandalismus – poničení majetku</i>	18	59	67	79	106	181	4,45	6	4,58	6
<i>kapesní krádež / jiná krádež osobních věcí</i>	37	82	97	82	87	125	3,93	6	4,20	6
<i>loupežné (násilné) přepadení</i>	37	82	75	79	91	146	4,06	6	4,33	6
<i>fyzické napadení – vyhrožování</i>	27	75	82	70	88	168	4,22	6	4,21	6
<i>vražda</i>	102	120	77	59	46	106	3,29	2	3,87	6
<i>sexuální obtěžování</i>	94	99	79	73	62	103	3,43	6	3,29	1
<i>znásilnění</i>	105	94	87	64	52	108	3,37	6	3,37	6
<i>podvody, ošizení spotřebitelů</i>	38	92	86	93	90	111	3,86	6	4,01	6
<i>zneužití osobních dat</i>	47	85	86	88	92	112	3,84	6	3,79	6

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Celkově nejvyšší průměrná míra obav respondentů byla zaznamenána v okrese Ústí nad Labem (většina respondentů zde byla přímo z krajského města a jeho obvodů). Míru obav vyjádřenou průměrnou hodnotou 4 překročilo celkem šest kriminálních činů. Jednalo se o fyzické napadení či vyhrožování (4,38), vandalismus či poničení majetku (4,36), kapesní krádeže či jiné krádeže osobních věcí (4,28), loupežné přepadení (4,23), ale také zneužití osobních dat (4,11) a podvody či ošizení spotřebitelů (4,04). Naopak, nejnižší míra obav byla, stejně jako v roce 2009, vyjádřena ve vztahu ke krádeži jízdních kol či motocyklů.

Tabulka č. 60 – Míra obav obyvatel okresu Ústí nad Labem z konkrétních forem kriminality

Míra obav z konkrétních forem kriminality (okres Ústí nad Labem, N = 273)										
FORMA KRIMINALITY	1	2	3	4	5	6	Průměr 2022	Modus 2022	Průměr 2009	Modus 2009
<i>krádež nebo vykradení automobilu</i>	30	49	62	47	44	41	3,54	3	4,11	6
<i>krádež jízdního kola či motocyklu</i>	65	43	45	49	27	44	3,22	1	3,04	1
<i>vloupání do obydlí – rekreačních objektů</i>	16	36	65	50	50	56	3,92	3	4,28	6
<i>vandalismus – poničení majetku</i>	9	30	45	47	53	89	4,36	6	4,57	6
<i>kapesní krádež / jiná krádež osobních věcí</i>	17	34	43	40	56	83	4,28	6	4,31	6
<i>loupežné (násilné) přepadení</i>	18	30	42	50	46	87	4,23	6	4,34	6
<i>fyzické napadení – vyhrožování</i>	20	24	29	51	57	92	4,38	6	4,32	6
<i>vražda</i>	57	51	46	49	21	49	3,27	1	3,61	6
<i>sexuální obtěžování</i>	47	39	43	39	41	64	3,66	6	3,27	2
<i>znásilnění</i>	48	43	45	33	38	66	3,61	6	3,29	1
<i>podvody, ošizení spotřebitelů</i>	21	39	39	51	53	70	4,04	6	3,80	3
<i>zneužití osobních dat</i>	20	30	52	47	45	79	4,11	6	3,95	6

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

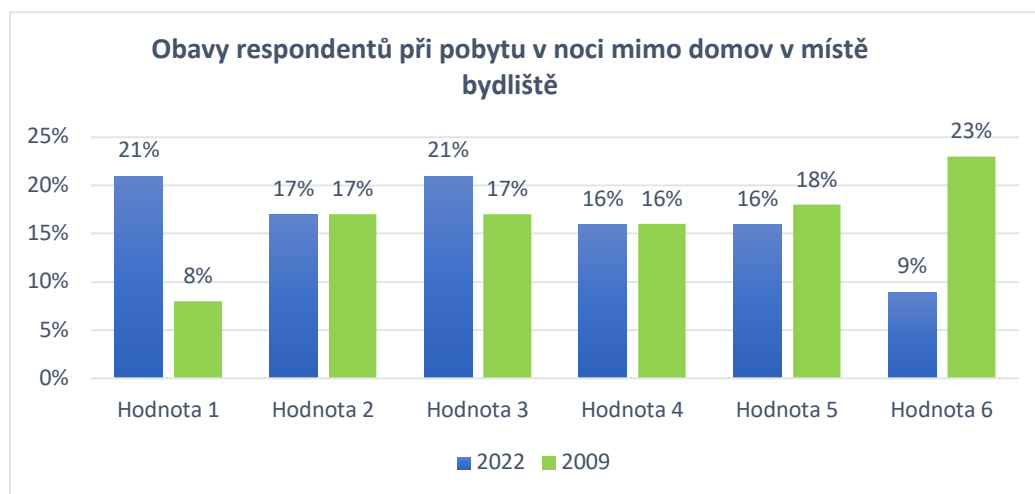
4.2.5 Subjektivní pocit bezpečnosti v nočních hodinách

Potřeba bezpečí je jednou ze základních lidských potřeb a míra jejího naplnění tak významně ovlivňuje naše každodenní činnosti. Pociť bezpečí je individuální emocií, která je výsledkem vnímání reality včetně vnímání sama sebe v této realitě.

V rámci dotazníkového šetření se jedna z položek zaměřovala na určení intenzity obavy v případě individuálního pohybu respondenta v nočních hodinách mimo domov, a to v místě bydliště a druhá otázka směřovala k zjištění informací o tom, zda se respondenti cítí bezpečně v svém domově, pokud jsou v nočních hodinách sami. Jedná se o jeden z typických způsobů měření míry obav z kriminality. Míru pocitu bezpečí respondenti hodnotili opět na šestibodových škálách, kde krajní hodnota 1 znamenala „vůbec se necítím bezpečně“ a naopak, krajní hodnota 6 „cítím se velmi bezpečně“.

V rámci podrobnějšího rozboru výsledků se nejprve budeme věnovat posuzování subjektivního pocitu bezpečí respondentů při pohybu v nočních hodinách v lokalitách jejich bydliště mimo vlastní domov. V grafu č. x je uvedeno srovnání výsledků v obou studiích z roku 2009 i z roku 2022. Z tohoto grafického přehledu je patrné, že zastoupení víceméně středových hodnot (2-5) se změnilo jen velmi mírně či dokonce vůbec. Zásadní je však rozdíl v hodnotách krajních. Ten je ovšem způsobený významovým „otočením“ škály. Lze tak konstatovat, že výsledky jsou v obou studiích v podstatě plně srovnatelné.

Graf č. 3 - Kvantifikace obav respondentů z hlediska jejich bezpečnosti (komparace let 2009 a 2022)

Zdroj: Dotazníkové šetření, Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009.

Přesnější údaje poskytuje rozložení výsledků ve vztahu k jednotlivým okresům, kde lze sledovat poměrně výrazné rozdíly. V případě celkem 4 okresů byla nejčastěji volenou hodnotou (modus) hodnota 1. Nejnižší míra pocitu bezpečí byla na základě průměrných výsledků identifikována v okrese Ústí nad Labem (2,94), dále v okresech Teplice (3,05), Most (3,07), Děčín (3,13) a Chomutov (3,26). Podobných výsledků bylo dosaženo v okresech Louny a Litoměřice, kde hodnoty dosahovaly (3,57, resp. 3,60). V případě okresů Chomutov a Louny byla nejčastěji volenou hodnotou na šestibodové škále hodnota 3, v případě okresu Litoměřice dokonce hodnota 5, která vyjadřovala, že se respondenti převážně cítí spíše bezpečně. V případě výsledků z roku 2009 nejvyšší míru obav vyjadřovali respondenti v okresech Most, Chomutov a Teplice.

Tabulka č. 61 – Míra pocitu bezpečí při pohybu mimo domov po setmění (v místě bydliště)

Kvantifikace pocitu bezpečí respondentů z hlediska jejich bezpečnosti napříč okresy Ústeckého kraje (pohybu po setmění v ulicích svého bydliště)									
	1	2	3	4	5	6	Celkem	Průměr	Modus
Ústecký kraj	547	456	542	412	437	236	2631	3,17	1
Děčín	132	116	125	82	91	55	601	3,13	1
Chomutov	67	76	102	85	77	29	435	3,26	3
Litoměřice	31	28	47	30	49	31	216	3,60	5
Louny	26	27	50	33	49	22	207	3,57	3
Most	88	73	69	69	57	33	389	3,07	1
Teplice	126	97	87	74	80	46	510	3,05	1
Ústí n. L.	73	40	66	39	35	20	273	2,94	1

Zdroj: Dotazníkové šetření

V další fázi hodnocení výsledků byl pocit bezpečí respondentů při pohybu v nočních hodinách mimo domov v místě svého bydliště kategorizován ve vztahu k velikosti sídla. V podstatě dle očekávání se za uvedených okolností nejbezpečněji cítí obyvatelé menších obcí s počtem obyvatel do 5 000, kde průměrné hodnocení dosáhlo hodnoty 3,59. Srovnatelnou míru pocitu bezpečí vykazují průměrně obyvatelé středně velkých měst s počtem obyvatel v rozmezí 5 000 – 25 000 (3,04) a obyvatelé statutárních měst (2,97).

Tabulka č. 62 – Míra pocitu bezpečí při pohybu mimo domov po setmění (v místě bydliště, dle velikosti sídla)

Kvantifikace pocitu bezpečí respondentů z hlediska jejich bezpečnosti dle velikosti sídla (pohyb po setmění v ulicích svého bydliště)									
	1	2	3	4	5	6	Celkem	Průměr	Modus
Do 5 000 obyvatel	108	97	134	96	167	100	702	3,59	5
5 000-25 000 obyv.	278	219	247	209	171	91	1205	3,04	1
Nad 25 000 obyvatel	163	142	164	109	99	47	724	2,97	3

Zdroj: Dotazníkové šetření

Následující rozbor výsledků dotazníkového šetření již bude věnován odpovědím respondentů, kteří hodnotili míru pocitu bezpečí v situaci, kdy jsou po setmění sami doma. Pozitivním zjištěním je, že ač průměrná hodnota v celém kraji dosáhla úrovně 4,23, hodnota modusu, tedy vyjádření nejčastěji volené známky na škále dosahuje hodnoty 6.

Občané dle výsledků šetření vykazují nejnižší míru pocitu bezpečí v teplickém okrese s průměrným bodovým ohodnocením ve výši 4,08, následují okresy Děčín (4,13), Most (4,16), Louny (4,22), překvapivě Ústí nad Labem (4,26) a Chomutov (4,36). Nejbezpečněji se ve svých domovech v nočních hodinách cítí respondenti v okrese Litoměřice, a to s průměrnou hodnotou 4,47. Zajímavostí je, že v případě dvou nejlépe hodnocených okresů je hodnota modusu 5.

V tabulce č. 64 uvádíme výsledky kategorizace odpovědí ve vazbě na velikost sídla. V obcích do 5000 obyvatel hodnotili respondenti míru pocitu bezpečí v průměru známkou 4,39 bodů. Celkem 32 % z nich volilo na škále nejvyšší hodnotu 6. Zajímavostí je, že nebyly zaznamenány výraznější rozdíly ve volbách ve vazbě na pohlaví.

V obcích od 5 000 do 25 000 obyvatel byla na základě odpovědí průměrná míra pocitu bezpečí na hodnotě 4,12, což je sice oproti roku 2009 zlepšení, nicméně se jedná o hodnotu celkově nižší než v případě statutárních měst. Nejvyšší hodnotu 6 volilo na škále celkem 24 % respondentů.

V případě statutárních měst s počtem obyvatel nad 25 000, byla dosažena průměrná hodnota na úrovni 4,23 (v roce 2009 to bylo pouze 3,58). Nejvyšší hodnotu na škále volilo celkem 29 % oslovených respondentů. Celkově lze konstatovat, že rozdíly ve vazbě na velikost sídla jsou v případě pocitu bezpečí vztaženého k pobytu doma v nočních hodinách, spíše nižší.

Tabulka č. 63 – Míra pocitu bezpečí při individuálním nočním pobytu doma

Kvantifikace pocitu bezpečí respondentů z hlediska jejich bezpečnosti napříč okresy Ústeckého kraje (individuální noční pobyt v domovech respondentů)									
	1	2	3	4	5	6	Celkem	Průměr	Modus
Ústecký kraj	161	278	439	391	653	709	2631	4,23	6
Děčín	42	71	101	90	145	152	601	4,13	6
Chomutov	13	46	74	61	118	124	435	4,36	6
Litoměřice	14	18	36	23	64	63	216	4,47	5
Louny	9	17	25	35	58	63	207	4,22	6
Most	28	32	70	74	89	96	389	4,16	6
Teplice	32	72	94	75	102	135	510	4,08	6
Ústí n. L.	34	22	40	33	78	76	273	4,26	5

Zdroj: Dotazníkové šetření

Tabulka č. 64 – Míra pocitu bezpečí při individuálním nočním pobytu doma (dle velikosti sídla)

Kvantifikace pocitu bezpečí respondentů z hlediska jejich bezpečnosti napříč okresy Ústeckého kraje (pohyb po setmění v ulicích svého bydliště)									
	1	2	3	4	5	6	Celkem	Průměr	Modus
Do 5 000 obyvatel	37	68	108	83	183	223	702	4,39	6
5 000-25 000 obyv.	73	131	218	209	279	295	1205	4,12	6
Nad 25 000 obyvatel	51	79	113	98	176	207	724	4,23	6

Zdroj: Dotazníkové šetření

4.2.6 Obavy ze specifických skupin obyvatelstva

Další sledovanou oblastí byla míra obav respondentů ve vztahu k různorodým specifickým skupinám obyvatel. V této položce došlo k dílčí úpravě oproti jejímu znění ve výzkumné studii z roku 2009. Skupiny „občané z republik bývalého SSSR“ a „občané bývalé Jugoslávie“ byly, s ohledem na aktuální situaci nahrazeny skupinami „Rusové“ a „Ukrajinci“. Celkem bylo respondentům nabídnuto 14 různých skupin obyvatel a mohli také zvolit možnost „Jiná skupina“ a následně ji specifikovat.

Respondenti se nejprve vyjadřovali k obecné otázce ve smyslu, zda pociťují obavu ve vztahu k nějaké konkrétní skupině obyvatel. Obavu z alespoň jedné z nabízených skupin, či z jiné skupiny, celkově vyjádřilo 2 198 respondentů, tedy 83,5 % obyvatel. Pouze 275 dotazovaných (10,5 %) dle svého vyjádření nepociťuje obavu ze žádné specifické skupiny a 158 dotazovaných (6,0 %) využilo možnosti uvést odpověď „nevím“. Jedná se o výsledky srovnatelné s výsledky z roku 2009.

Z následující tabulky č. 65 je patrné, že nejvýraznější obavu pociťují oslovení občané kraje ve vztahu k drogově závislým osobám (jedná se o téměř tři čtvrtiny respondentů, konkrétně 73 %), řádově nižší riziko pak vnímají ve vztahu k další skupině, pro níž je typické zneužívání psychoaktivních látek, kterou jsou opilci (zde obavu vyjádřilo pouze 55,5 % respondentů a jedná se o třetí nejrizikovější skupinu). Druhou nejrizikovější skupinu obyvatel podle respondentů představují Romové (68,7 %) a lze předpokládat, že uvedené riziko či obava je vyjadřována pravděpodobně nejvýrazněji směrem k Romům žijícím v sociálně vyloučených lokalitách. Téměř polovina respondentů (46,6 %) vyjadřuje obavu ve vztahu k trestaným osobám. Zde lze konstatovat, že se jedná spíše o obavu obecnější povahy, neboť, na rozdíl od předchozích zmíněných skupin, trestané osoby nelze jednoznačně „vizuálně“ identifikovat.

Za zajímavý výsledek lze považovat skutečnost, že výraznější část respondentů považuje za rizikovější party teenagerů (37 %), než bezdomovce (34,7 %). Je možné, že zde již respondenti vyhodnocují konkrétnější osobní zkušenost. Překvapivé však bezesporu je, že o přibližně deset procent nižší je míra obav vyjadřovaná ve vztahu k působení organizovaného zločinu, ta je nadto shodná s mírou obav z osob s duševním onemocněním. Lze se domnívat,

že působení organizovaného zločinu u respondentů pravděpodobně není spojeno s představou obvykle pociťovaného rizika, ale spíše s informacemi o jednotlivých, závažnějších skutcích.

Zajímavý je také pohled na důsledky aktuálního válečného konfliktu a přítomnosti vysokého počtu uprchlíků (ale pravděpodobně nejen jich) z Ukrajiny. Ve vztahu k Ukrajincům vyjádřilo obavu 21,7 % respondentů, což je o cca 2 % více než z muslimů (19,8 %), případně Rusů (11,3 %), kteří se (v případě, že z Ruska odcházejí) koncentrují spíše v jiných zemích. V podstatě zanedbatelná je míra obav z Vietnamců a lze tak konstatovat, že se již stávají vcelku přirozenou a v podstatě plně integrovanou součástí obyvatelstva našeho regionu.

Tabulka č. 65 – Míra obav pociťovaná respondenty ve vztahu k vybraným skupinám obyvatel

Míra obav pociťovaná respondenty ve vztahu k vybraným skupinám obyvatel		
Skupina obyvatelstva	absolutní počet	relativní počet
Romové	1806	68,68 %
Drogově závislí	1921	73,01 %
Opilci	1460	55,49 %
Trestané osoby	1225	46,56 %
Party teenagerů	972	36,94 %
Rusové	297	11,29 %
Mafie (organizovaný zločin)	655	24,90 %
Bezdomovci	913	34,70 %
Pravicoví extremisté	263	10,00 %
Duševně nemocní	656	24,93 %
Levicoví extremisté	199	7,56 %
Ukrajinci	572	21,74 %
Muslimové	521	19,80 %
Vietnamci	61	2,32 %
Jiná skupina	73	2,77 %

Zdroj: Dotazníkové šetření

Při porovnání aktuálních výsledků s výsledky z roku 2009 je možné konstatovat, že se poměrně dramaticky zvýšila míra obav z drogově závislých (v roce 2009 pouze o 50,6 %), muslimů (v roce 2009 pouze 5 %. Řádově o 15 % narostla celková míra obav z part teenagerů, opilců či bezdomovců. Mírně se naopak snížila vyjadřovaná obava z pravicových a levicových extremistů či Vietnamců. Konstantní je míra obav pociťovaná ve vztahu k Romům.

Pokud zahrneme proměnnou velikosti obce, můžeme konstatovat, že prakticky neovlivňuje celkové pořadí míry obav vyjadřované ve vztahu k jednotlivým specifickým skupinám obyvatel. Samotná míra obavy se však u několika skupin nezanedbatelně liší. Obecně lze konstatovat, že v případě skupin, které respondenti obecně vnímají jako nejrizikovější, je míra obav nižší v obcích či menších městech s počtem obyvatel do 5 000, kde se jejich obyvatelé s největší pravděpodobností s uvedenými skupinami setkávají méně často. Nejvýraznější rozdíly lze sledovat v případě Romů, bezdomovců, drogově závislých či part teenagerů. Podobný trend bylo možné do značné míry sledovat také v roce 2009.

Tabulka č. 66 – Míra obav pociťovaná respondenty ve vztahu k vybraným skupinám obyvatel (dle velikosti sídla)

Míra obav pociťovaná respondenty ve vztahu k vybraným skupinám obyvatel v kategorizaci dle velikosti sídla (relativní počet)				
Skupina obyvatelstva	do 5000	5 000 - 25 000	nad 25 000	Celkem
Romové	58,6 %	72,9 %	71,3 %	68,68 %
Drogově závislí	67,2 %	75,1 %	75,1 %	73,01 %
Opilci	52,1 %	56,0 %	57,9 %	55,49 %
Trestané osoby	42,3 %	48,2 %	47,9 %	46,56 %
Party teenagerů	31,1 %	38,1 %	40,1 %	36,94 %
Rusové	11,0 %	10,7 %	12,5 %	11,29 %
Mafie (organizovaný zločin)	23,8 %	24,1 %	27,2 %	24,90 %
Bezdomovci	29,3 %	34,4 %	40,3 %	34,70 %
Pravicoví extremisté	11,7 %	8,0 %	11,7 %	10,00 %
Duševně nemocní	24,5 %	24,2 %	26,5 %	24,93 %
Levicoví extremisté	9,1 %	6,5 %	7,7 %	7,56 %
Ukrajinci	20,8 %	23,4 %	19,9 %	21,74 %
Muslimové	20,5 %	18,2 %	21,8 %	19,80 %
Vietnamci	2,3 %	2,5 %	2,1 %	2,32 %
Jiná skupina	3,1 %	2,5 %	2,9 %	2,77 %

Zdroj: Dotazníkové šetření

Srovnání mezi jednotlivými okresy odhalilo několik poměrně významných a zajímavých regionálních rozdílů, a to opět nikoliv na úrovni samotného pořadí míry obav z jednotlivých specifických skupin obyvatel, ale v rámci jednotlivých skupin. V případě Romů jsme identifikovali rozdíly až na úrovni 15 % (nejvyšší míra obav byla vyjádřena v okrese Teplice, a srovnatelně v okresech Most a Ústí nad Labem, nejnižší naopak v okrese Litoměřice. Podobně výrazný rozdíl lze sledovat například mezi okresy Most a Louny v případě drogově závislých. Za povšimnutí bezesporu stojí také výrazně nižší míra vyjadřovaných obav v případě bezdomovců a osob s duševním onemocněním v okrese Louny, případně výrazný rozdíl v míře obav z působení organizovaného zločinu mezi okresy Most a Ústí nad Labem na straně jedné a okresy Louny a Chomutov na straně druhé.

Tabulka č. 67 – Míra obav pociťovaná respondenty ve vztahu k vybraným skupinám obyvatel v kategorizaci dle okresů

Míra obav pociťovaná respondenty ve vztahu k vybraným skupinám obyvatel v kategorizaci dle okresů (relativní počet)							
Skupina obyvatelstva	DC	CV	LT	LN	MO	TP	UL
Romové	64,9 %	67,6 %	58,3 %	65,7 %	73,3 %	73,5 %	73,3 %
Drogově závislí	73,9 %	69,7 %	69,0 %	63,8 %	78,9 %	75,1 %	74,4 %
Opilci	54,6 %	53,8 %	54,2 %	51,7 %	59,4 %	54,1 %	61,2 %
Trestané osoby	46,3 %	42,8 %	43,1 %	44,0 %	51,9 %	47,3 %	49,1 %
Party teenagerů	34,6 %	33,6 %	34,7 %	35,7 %	40,1 %	37,6 %	44,3 %
Rusové	12,5 %	12,9 %	10,2 %	10,1 %	10,3 %	10,0 %	11,7 %
Mafie/organizovaný zločin	25,1 %	19,1 %	23,6 %	19,3 %	30,1 %	25,7 %	30,0 %
Bezdomovci	34,6 %	29,2 %	39,3 %	20,8 %	39,1 %	38,0 %	38,1 %
Pravicoví extremisté	8,0 %	8,5 %	14,8 %	7,3 %	11,8 %	9,8 %	12,8 %
Duševně nemocní	24,3 %	26,4 %	24,5 %	16,4 %	28,3 %	25,3 %	25,3 %
Levicoví extremisté	6,5 %	6,4 %	11,1 %	6,8 %	7,7 %	7,8 %	8,8 %
Ukrajinci	22,3 %	25,8 %	20,8 %	25,1 %	20,3 %	20,4 %	16,9 %
Muslimové	16,0 %	22,3 %	23,2 %	19,3 %	18,5 %	20,0 %	23,4 %
Vietnamci	3,2 %	2,3 %	1,9 %	1,5 %	1,8 %	2,2 %	2,6 %
Jiná skupina	3,7 %	3,0 %	2,8 %	1,9 %	2,1 %	2,6 %	2,6 %

Zdroj: Dotazníkové šetření

4. 2. 7 Reakce obětí trestných činů

Odpovědi zaznamenané v tabulce č. 68 reflektují relativní počty respondentů, kteří se stali obětí trestných činů spáchaných v posledních 12 měsících. V případě respondentů, kteří se stali obětí trestného činu, byl dále zkoumán jejich následný postup (resp. nahlášení trestného činu policii) a v případě, že respondenti trestné činy nenahlásili, byly zkoumány důvody, které je vedly k tomu, že tak neučinili.

Z celkem 2 631 respondentů se jich v uplynulých 12 měsících stalo obětí trestného činu celkem 328 (tedy 13 %), přičemž relativně častěji se jednalo o muže, v absolutních číslech naopak o ženy.

Tabulka č. 68 – Relativní počty obětí trestné činnosti za posledních 12 měsíců

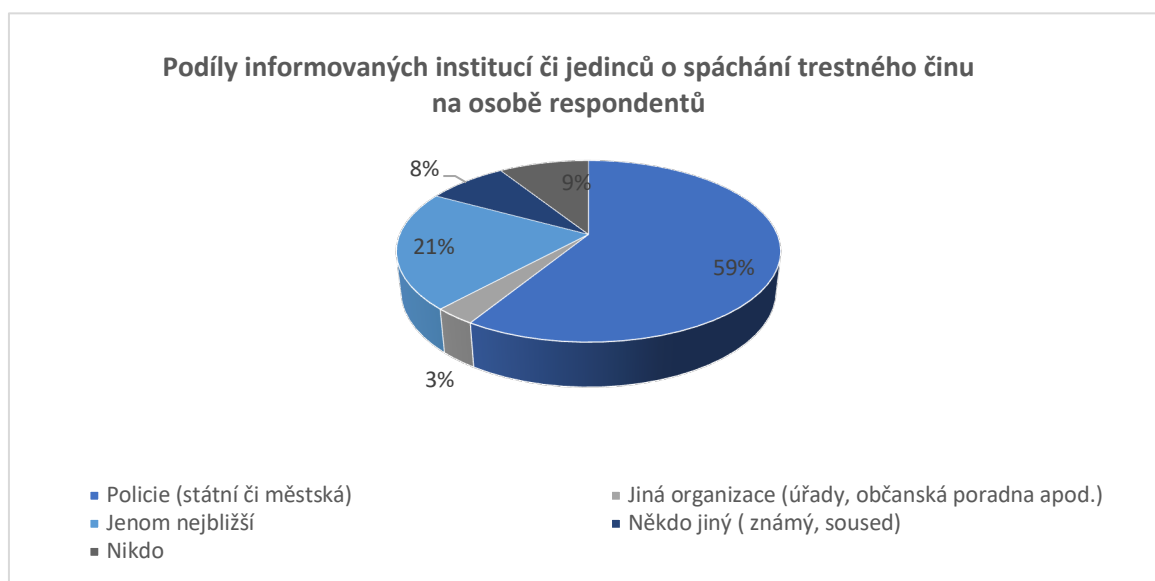
Relativní počty obětí trestného činu v posledních 12 měsících (N = 2 631)			
	ANO	NE	Celkem
Ústecký kraj	13 %	87 %	2631
Muž	15 %	85 %	864
Žena	11 %	89 %	1 767
15–29 let	14 %	86 %	879
30–44 let	14 %	86 %	783
45–59 let	11 %	89 %	636
nad 60 let	9 %	91 %	333
Sídla do 5 000 obyvatel	10 %	90 %	702
Sídla od 5 000 do 25 000 obyvatel	14 %	86 %	1205
Sídla nad 25 000 obyvatel	12 %	88 %	724
Okres Děčín	15 %	85 %	601
Okres Chomutov	10 %	90 %	435
Okres Litoměřice	10 %	90 %	216
Okres Louny	9 %	91 %	207
Okres Most	15 %	85 %	389
Okres Teplice	13 %	87 %	510
Okres Ústí nad Labem	12 %	88 %	273

Zdroj: Dotazníkové šetření

Celkově lze říci, že porovnání výsledků napříč kategoriemi uvedenými v tabulce č. 68 výše neidentifikovalo v absolutních hodnotách významné rozdíly. Za pozornost stojí nižší zastoupení seniorů mezi oběťmi, či naopak nejvýraznější zastoupení obyvatel středně velkých měst, v případě posuzování parametru velikosti sídla.

Na otázku, zda o trestném činu, jehož se respondenti stali obětí, informovali nějakou instituci či jedince odpovědělo 326 respondentů. Z toho pouze 191 respondentů (59 %) uvedlo, že trestný čin, jehož byli obětí, ohlásili na policii (státní či obecní). Naopak celkem 30 respondentů (9 %) uvedlo, že trestní čin neohlásilo vůbec nikomu a celkem 21 % respondentů pouze svým nejbližším.

Graf č. 4 – Podíly informovaných institucí či jedinců o trestných činech spáchaných na respondentech v posledních 12 měsících

Zdroj: Dotazníkové šetření

Hlavní důvody pro nenahlášení trestného činu policii jsou jak v tomto výzkumu, tak ve studii z roku 2009 v podstatě shodné. Respondenti nejčastěji uvedli, že příčinou je slabá víra v dopadení pachatele a jeho spravedlivé potrestání (23 % respondentů) či slabá víra ve vyřešení případu (24 % respondentů) ve spojitosti s tím, že námaha podání trestného oznámení by byla větší než náhrada škody (23 % respondentů). K méně častým příčinám patří obecná nedůvěra v policii (ta byla typická především pro respondenty s nižším vzděláním,

případně obava ze msty (odvetného útoku ze strany pachatele). Zároveň lze konstatovat, že samotný proces výslechu či stud oběti jsou spíše ojedinělými příčinami nehlášení trestných činů, přesto je možné je považovat za ty závažnější.

Tabulka č. 69 – Příčiny nenahlášení trestného činu Policii České republiky

Příčiny nenahlášení trestného činu Policii ČR	
Důvod nenahlášení trestného činu Policii ČR	Relativní počet odpovědí
<i>Nevěřím v dopadení a spravedlivé potrestání pachatele</i>	23 %
<i>Nic by se tím nevyřešilo, nestálo by to za námahu</i>	24 %
<i>Nevěřím policii jako takové</i>	9 %
<i>Nerad/a se podrobuji výslechům, sepisování protokolu</i>	3 %
<i>Bál/a jsme se odvetného útoku ze strany pachatele</i>	8 %
<i>Styděl/a jsem se</i>	4 %
<i>Způsobená škoda byla nízká a nestálo to za námahu</i>	23 %
<i>Neodpovědělo</i>	6 %

Zdroj: Dotazníkové šetření

4.2.8 Efektivita opatření regulujících kriminalitu

Kromě obecně stanoveného cíle výzkumu, byly stanoveny také dílčí cíle. Jedním z dílčích cílů dotazníkového výzkumu bylo identifikovat subjektivní vnímání účinnosti vybraných preventivních opatření, jejichž realizace může dle názoru respondentů přispět ke snížení páčání trestné činnosti.

Respondentům bylo předloženo 23 obecných preventivních nástrojů či opatření, u nichž měli hodnotit, zda je z jejich pohledu dané opatření pro redukci kriminality efektivní či nikoliv. Pro hodnocení efektivity byla vymezena bodová škála od jedné do šesti, kdy hodnocení 1 vyjadřuje názor, že daný nástroj či opatření rozhodně nepřispívá k redukci kriminality, a naopak hodnocení 6 znamená, že nástroj přispívá k redukci kriminality a je z pohledu respondenta efektivním preventivním opatřením.

Hlavní výsledky získané v dotazníkovém šetření jsou shrnuty v tabulce č. 70, která obsahuje průměrné statistické údaje ve vztahu k jednotlivým nástrojům (tj. celého výběrového souboru rozloženého dle velikosti sídel a rovněž dle teritoriálního kritéria na území jednotlivých okresů Ústeckého kraje). Pro jednodušší přehled a orientaci v dané tabulce jsou nástroje, které jsou nejvíce efektivní vyznačeny zelenou barvou a naopak nástroje, které jsou nejméně efektivní, vyznačené červenou barvou.

V případě sledování charakteristik celého výběrového souboru lze identifikovat nejefektivnější opatření předcházející dle respondentů nejvýrazněji páčání kriminálních skutků. Dle názoru respondentů se jedná o sledování veřejných prostranství kamerami (průměr 4,6), zpřísnění trestního zákona (průměr 4,7) a navýšení počtu policistů v ulicích (průměr 4,7 pro policii ČR a 4,8 pro obecní policii) a personální posílení obecní policie pro noční hlídky (průměr 4,7). Na základě porovnání s daty z roku 2009 lze konstatovat, že pohled respondentů se, z hlediska pořadí efektivity opatření, výrazněji nezměnil. Za nejméně efektivní opatření respondenti naopak považují zřizování poradenských zařízení (průměr 3) nebo výstavbu a vybavení volně přístupných sportovních hřišť a areálů (průměr 3). Lze tak konstatovat, že obecně mezi respondenty nepanuje vysoká míra důvěry v efektivitu opatření z oblasti primární či sekundární prevence.

Tabulka č. 70 – Efektivita opatření snižujících kriminalitu z pohledu respondentů

Efektivita opatření snižujících kriminalitu z pohledu respondentů										
OPATŘENÍ	ÚK	≤ 5	5 až 25	≥ 25	DC	CV	LT	LN	MO	TP
Zřizování poradenských zařízení	3	3,1	2,9	3,2	2,9	3,1	3,2	3,2	2,9	2,8
Zlepšení veřejného osvětlení	3,9	4,0	3,9	3,9	3,8	4,0	4,0	4,0	3,8	3,7
Výstavba a vybavení sportovních hřišť a areálů	3	3,2	3,0	3,1	3,1	3,1	3,3	3,2	2,9	2,8
Zřizování zařízení pro děti a mládež	3,5	3,6	3,5	3,6	3,4	3,6	3,7	3,7	3,4	3,2
Sledování veřejných prostranství kamerami	4,6	4,6	4,7	4,7	4,6	4,6	4,6	4,6	4,7	4,5
Podpora organizací sdružující děti a mládež	3,8	3,8	3,8	3,9	3,6	4,0	3,9	4,0	3,6	3,6
Podpora zařízení soc. prevence	3,7	3,7	3,7	3,8	3,5	3,9	3,7	3,9	3,6	3,5
Lepší materiální vybavení pro Policii ČR	4,3	4,3	4,1	4,2	4,3	4,4	4,2	4,1	4,2	4,2
Lepší materiální vybavení pro Obecní policii	4,1	4,4	4,3	4,4	4,1	4,2	4,1	4,3	4,1	4,0
Realizace osvětových akcí pro veřejnost	3,3	3,4	3,3	3,4	3,3	3,5	3,3	3,5	3,3	3,1
Zpřísnění trestního zákona	4,7	4,6	4,8	4,7	4,6	4,7	4,8	4,8	4,7	4,7
Instalace mříží, bezpečnostních stojanů atd.	3,6	3,7	3,6	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,5
Terénní programy v ohrožených lokalitách	3,8	3,9	3,8	4,0	3,8	3,9	3,8	3,8	3,9	3,6
Více strážníků obecní police v ulicích	4,7	4,6	4,7	4,8	4,6	4,7	4,4	4,6	4,8	4,6
Více policistů Policie ČR v ulicích	4,8	4,7	4,8	4,9	4,8	4,9	4,5	4,6	4,9	4,6
Posílení nočních hlídek Obecní policie	4,7	4,6	4,8	4,9	4,7	4,8	4,5	4,6	4,8	4,6
Lepší informovanost občanů o možnostech ochrany před TČ	3,9	3,9	3,9	3,9	3,8	3,9	3,8	4,0	3,9	3,8
Výraznější uplatňování alternativních trestů	4,3	4,2	4,3	4,4	4,1	4,3	4,2	4,3	4,4	4,2
Výstavba nových věznic nebo rozšíření jejich kapacit	3,5	3,5	3,6	3,7	3,5	3,6	3,3	3,6	3,5	3,5
Programy na podporu mládeže ze sociálně slabých rodin	3,8	3,9	3,8	3,9	3,8	3,9	4	3,9	3,7	3,6
Znovuzavedení trestu smrti	3,6	3,7	3,7	3,6	3,5	3,7	3,5	3,8	3,7	3,7
Využívání osobních alarmů pro seniory	4,4	4,4	4,4	4,5	4,3	4,5	4,4	4,5	4,4	4,2
Preventivní programy na školách	4,2	4,2	4,2	4,3	4,2	4,4	4,2	4,4	4,2	3,9

Zdroj: Dotazníkové šetření

Pokud bude rozmezí bodů, kterými mohli respondenti vyjádřit své názory v rámci řešené problematiky, rozděleno přesně na poloviny, lze rozdělit opatření na spíše efektivní (ta, která v průměru obdržela více než 3 body) a spíše neúčinná. Z tohoto pohledu lze konstatovat, že veškeré uvedené nástroje jsou z hlediska preventivního potírání kriminality dle názoru respondentů spíše účinná, nicméně žádné z opatření nezískalo vyšší průměrné hodnocení, než je hodnota 5.

V případě rozdělení výběrového vzorku dle velikosti obce, nelze identifikovat významné rozdíly mezi průměrnými hodnotami. Stejně tak je tomu i v případě rozdělení výběrového vzorku ve vazbě na jednotlivé okresy Ústeckého kraje. Výběr opatření, která jsou dle respondentů nejefektivnější, a která naopak méně, tedy zůstává, v komparaci s charakteristikami celého výběrového souboru, v podstatě shodný.

4.2.9 Individuální realizace opatření preventivně snižujících kriminalitu

Předchozí otázka se zaměřovala na problematiku těch aktivit v oblasti prevence, které zabezpečují zejména veřejné instituce. Následující (a závěrečná) otázka byla zacílena na zmapování intenzity využívání konkrétních preventivních nástrojů samotnými respondenty. Oproti zprávě z roku 2009 bylo tentokrát osloveným respondentům nabídnuto celkem 21 nástrojů, tedy o tři více, Respondenti ve vztahu k nim uváděli, zda dané opatření využívají či nikoliv. Mohli volit mezi odpověďmi „Ano“ a „Ne“. Ale jelikož některá opatření byla specifická, a tedy nemusela být pro respondenty relevantní (například pokud se měl respondent vyjádřit k zabezpečení vozidla, které nicméně nevlastní), mohli volit další variantu odpovědi ve znění „otázka se mě netýká“.

Nejvíce kladných odpovědí bylo zaznamenáno v případě otázky zaměřené na zjištění, zda respondenti ví, kde se nachází nejbližší stanice policie nebo znají telefonní číslo tísňové linky. Kladně odpovědělo 96 % respondentů. Další opatření, která byla spojena s velmi vysokou mírou volby kladných odpovědí byla „vyhýbání se hloučkům podezřelých osob“ (90 %) a „důsledné zamykání vchodu do domu či bytu“ (88 %).

Naopak, nejnižší relevantní počet souhlasných odpovědí byl zaznamenán u opatření spočívající ve vlastnictví střelné zbraně k sebeobraně (9 %) nebo vybavení domácnosti zabezpečovacím zařízením či mřížemi v oknech (9 %). Třetím nejméně využívaným opatřením je z pohledu respondentů pořízení fotografií cennosti pro případ jejich odcizení (14 %).

Tabulka č. 71 – Preventivní opatření realizovaná respondenty v Ústeckém kraji

Preventivní opatření realizovaná respondenty (kompletní soubor, N = 2 631)			
	ANO	NE	Netýká se
<i>Víte, kde je nejbližší stanice Policie ČR a znáte telefonní číslo krizové linky?</i>	96 %	3 %	1 %
<i>Důsledně uzamykáte vchod do bytu/domu?</i>	88 %	11 %	1 %
<i>Vyhýbáte se hloučkům podezřelých osob?</i>	90 %	8 %	2 %
<i>Se sousedy si vzájemně dohlížíte na byt/dům?</i>	61 %	33 %	6 %
<i>Nevpouštíte neznámé lidi do bytu/domu?</i>	82 %	15 %	3 %
<i>Informujete se navzájem o místě svého pobytu mimo domov?</i>	59 %	37 %	4 %
<i>Vyhýbáte se nebezpečným místům v místě bydliště?</i>	83 %	13 %	4 %
<i>Máte pojištění proti majetkové škodě/proti úrazu?</i>	76 %	16 %	8 %
<i>Máte bezpečnější vstupní dveře příp. zajištění oken?</i>	60 %	36 %	4 %
<i>Za šera/v noci více využíváte auto nebo taxi?</i>	56 %	30 %	14 %
<i>Ve večerních hodinách nevycházíte z bytu?</i>	33 %	61 %	6 %
<i>Chodíte si ve večerních hodinách naproti?</i>	57 %	35 %	8 %
<i>Máte hlídacího psa?</i>	30 %	65 %	5 %
<i>Máte větší zabezpečení auta? (zámek na volant, autoalarm, zamykání řadící páky...)</i>	41 %	41 %	18 %
<i>Máte obranný prostředek (pepřový sprej, osobní alarm a jiné)?</i>	32 %	64 %	4 %
<i>Máte domácí trezor?</i>	19 %	74 %	7 %
<i>Navštěvujete (navštěvovali jste) kursy sebeobrany?</i>	15 %	80 %	5 %
<i>Vlastníte střelnou zbraň k sebeobraně (ochraně osob, života a majetku)?</i>	9 %	85 %	6 %
<i>Máte na oknech mříže či jiné zabezpečovací zařízení?</i>	9 %	86 %	6 %
<i>Máte vyfotografovány své cennosti pro případ odcizení?</i>	14 %	79 %	7 %
<i>Učinili jste nějaká jiná bezpečnostní opatření na ochranu svou a svého majetku?</i>	34 %	59 %	7 %

Zdroj: Dotazníkové šetření

V rámci analýzy odpovědí na otázky bylo využito pouze rozlišovací kritérium zohledňující aspekt velikosti sídla, neboť regionální aspekty na úrovni okresů nejsou považovány za významné.

Tabulka č. 72 – Preventivní opatření realizovaná respondenty v obcích do 5 000 obyvatel

Preventivní opatření realizovaná respondenty v obcích do 5 000 obyvatel (N = 702)			
	ANO	NE	Netýká se
<i>Víte, kde je nejbližší stanice Policie ČR a znáte telefonní číslo krizové linky?</i>	94 %	5 %	1 %
<i>Důsledně uzamykáte vchod do bytu/domu?</i>	87 %	12 %	1 %
<i>Vyhýbáte se hloučkům podezřelých osob?</i>	90 %	7 %	3 %
<i>Se sousedy si vzájemně dohlížíte na byt/dům?</i>	62 %	32 %	6 %
<i>Nevpouštíte neznámé lidi do bytu/domu?</i>	78 %	19 %	3 %
<i>Informujete se navzájem o místě svého pobytu mimo domov?</i>	64 %	31 %	5 %
<i>Vyhýbáte se nebezpečným místům v místě bydliště?</i>	79 %	13 %	8 %
<i>Máte pojištění proti majetkové škodě/proti úrazu?</i>	76 %	15 %	9 %
<i>Máte bezpečnější vstupní dveře příp. zajištění oken?</i>	57 %	39 %	4 %
<i>Za šera/v noci více využíváte auto nebo taxi?</i>	55 %	29 %	16 %
<i>Ve večerních hodinách nevycházíte z bytu?</i>	33 %	61 %	6 %
<i>Chodíte si ve večerních hodinách naproti?</i>	56 %	36 %	8 %
<i>Máte hlídacího psa?</i>	40 %	55 %	5 %
<i>Máte větší zabezpečení auta? (zámek na volant, autoalarm, zamykání řadící páky...)</i>	41 %	43 %	16 %
<i>Máte obranný prostředek (pepřový sprej, osobní alarm a jiné)?</i>	30 %	65 %	5 %
<i>Máte domácí trezor?</i>	20 %	73 %	7 %
<i>Navštěvujete (navštěvovali jste) kursy sebeobraný?</i>	15 %	80 %	5 %
<i>Vlastníte střelnou zbraň k sebeobraně (ochraně osob, života a majetku)?</i>	10 %	84 %	6 %
<i>Máte na oknech mříže či jiné zabezpečovací zařízení?</i>	8 %	86 %	4 %
<i>Máte vyfotografovány své cennosti pro případ odcizení?</i>	13 %	81 %	6 %
<i>Učinili jste nějaká jiná bezpečnostní opatření na ochranu svou a svého majetku?</i>	32 %	60 %	8 %

Zdroj: Dotazníkové šetření

V obcích s počtem do 5 000 obyvatel celkem 94 % respondentů deklaruje, že ví, kde se nachází policejní stanice či zná číslo na tísňovou linku, 90 % respondentů se preventivně

vyhýbá hloučkům podezřelých osob a 87 % respondentů důkladně zamyká vchod do bytu či domu. Nejnižší počet souhlasných odpovědí bylo zaznamenáno u opatření spočívajícího ve vlastnictví střelné zbraně (8 %) a vybavení domácnosti mřížemi či jiným zabezpečovacím zařízením (9 %).

Tabulka č. 73 – Preventivní opatření realizovaná respondenty ve městech od 5 000 do 25 000 obyvatel

Preventivní opatření realizovaná respondenty ve městech od 5 000 do 25 000 obyvatel (N = 1 205)			
	ANO	NE	Netýká se
Víte, kde je nejbližší stanice Policie ČR a znáte telefonní číslo krizové linky?	97 %	2 %	1 %
Důsledně uzamykáte vchod do bytu/domu?	89 %	10 %	1 %
Vyhýbáte se hloučkům podezřelých osob?	90 %	8 %	2 %
Se sousedy si vzájemně dohlížíte na byt/dům?	62 %	33 %	5 %
Nevpouštíte neznámé lidi do bytu/domu?	83 %	14 %	3 %
Informujete se navzájem o místě svého pobytu mimo domov?	60 %	36 %	4 %
Vyhýbáte se nebezpečným místům v místě bydliště?	84 %	12 %	4 %
Máte pojištění proti majetkové škodě/proti úrazu?	76 %	16 %	8 %
Máte bezpečnější vstupní dveře příp. zajištění oken?	61 %	34 %	5 %
Za šera/v noci více využíváte auto nebo taxi?	58 %	28 %	14 %
Ve večerních hodinách nevycházíte z bytu?	33 %	61 %	6 %
Chodíte si ve večerních hodinách naproti?	59 %	32 %	9 %
Máte hlídacího psa?	29 %	66 %	5 %
Máte větší zabezpečení auta? (zámek na volant, autoalarm, zamykání řadící páky...)	42 %	40 %	18 %
Máte obranný prostředek (pepřový sprej, osobní alarm a jiné)?	34 %	62 %	4 %
Máte domácí trezor?	18 %	74 %	8 %
Navštěvujete (navštěvovali jste) kursy sebeobrany?	15 %	79 %	6 %
Vlastníte střelnou zbraň k sebeobraně (ochraně osob, života a majetku)?	8 %	84 %	8 %
Máte na oknech mříže či jiné zabezpečovací zařízení?	9 %	85 %	6 %
Máte vyfotografovány své cennosti pro případ odcizení?	15 %	77 %	8 %
Učinili jste nějaká jiná bezpečnostní opatření na ochranu svou a svého majetku?	36 %	55 %	9 %

Zdroj: Dotazníkové šetření

Ve městech s počtem obyvatel od 5 000 do 25 000 celkem 97 % respondentů deklaruje znalost lokace nejbližší policejní stanice a znalost telefonního čísla tísňové linky, v pořadí

podílu kladných odpovědí následuje opět vyhýbání se hloučkům podezřelých osob (90 %) a důkladné zamykání vchodu do bytu či domu (89 %). V roce 2009 více než 80 % respondentů uvedlo, že mají sjednané pojištění proti úrazů či možným škodám, v aktuálním šetření je to pouze 76 % respondentů.

Nejméně souhlasných odpovědí bylo zaznamenáno opět v případě opatření spočívajícím ve vlastnictví střelné zbraně (8 %) a vybavení domácnosti mřížemi či jiným zabezpečovacím zařízením (9 %).

Tabulka č. 74 – Preventivní opatření realizovaná respondenty ve městech nad 25 000 obyvatel

Preventivní opatření realizovaná respondenty ve městech nad 25 000 obyvatel (N = 724)			
	ANO	NE	Netýká se
<i>Víte, kde je nejbližší stanice Policie ČR a znáte telefonní číslo krizové linky?</i>	96 %	3 %	1 %
<i>Důsledně uzamykáte vchod do bytu/domu?</i>	88 %	10 %	2 %
<i>Vyhýbáte se hloučkům podezřelých osob?</i>	90 %	9 %	1 %
<i>Se sousedy si vzájemně dohlížíte na byt/dům?</i>	57 %	37 %	6 %
<i>Nevpouštíte neznámé lidi do bytu/domu?</i>	83 %	15 %	2 %
<i>Informujete se navzájem o místě svého pobytu mimo domov?</i>	55 %	42 %	3 %
<i>Vyhýbáte se nebezpečným místům v místě bydliště?</i>	84 %	14 %	2 %
<i>Máte pojištění proti majetkové škodě/proti úrazu?</i>	77 %	15 %	8 %
<i>Máte bezpečnější vstupní dveře příp. zajištění oken?</i>	61 %	36 %	3 %
<i>Za šera/v noci více využíváte auto nebo taxi?</i>	54 %	33 %	13 %
<i>Ve večerních hodinách nevycházíte z bytu?</i>	34 %	62 %	4 %
<i>Chodíte si ve večerních hodinách naproti?</i>	54 %	40 %	6 %
<i>Máte hlídacího psa?</i>	22 %	73 %	5 %
<i>Máte větší zabezpečení auta? (zámek na volant, autoalarm, zamykání řadící páky...)</i>	39 %	41 %	20 %
<i>Máte obranný prostředek (pepřový sprej, osobní alarm a jiné)?</i>	32 %	64 %	4 %
<i>Máte domácí trezor?</i>	18 %	76 %	6 %
<i>Navštěvujete (navštěvovali jste) kursy sebeobrany?</i>	15 %	82 %	3 %
<i>Vlastníte střelnou zbraň k sebeobraně (ochraně osob, života a majetku)?</i>	8 %	87 %	5 %
<i>Máte na oknech mříže či jiné zabezpečovací zařízení?</i>	9 %	86 %	5 %
<i>Máte vyfotografovány své cennosti pro případ odcizení?</i>	15 %	79 %	6 %
<i>Učinili jste nějaká jiná bezpečnostní opatření na ochranu svou a svého majetku?</i>	31 %	63 %	6 %

Zdroj: Dotazníkové šetření

V případě statutárních měst s počtem obyvatel převyšujícím 25 000 celkem 96 % respondentů uvádí, že je obeznámeno s tím, kde se nachází nejbližší stanice policie a zná telefonní číslo krizové linky. Celkem 90 % respondentů uvedlo, že se vyhýbá hloučkům podezřelých osob a 88 % oslovených obyvatel statutárních měst deklaruje, že důkladně zamyká vchod svého domu či bytu. A naopak nejméně souhlasných odpovědí opět vykazovala opatření spočívající ve vlastnictví střelné zbraně (8 %) nebo ochrany oken domácnosti mřížemi (9 %).

Při komparaci odpovědí mezi jednotlivými kategoriemi na úrovni velikosti sídla nebyly zaznamenány významné rozdíly. Výjimku tvoří opatření spočívající ve vlastnictví hlídacího psa, kde v obci do 5000 obyvatel uvedlo kladnou odpověď 40 % respondentů, v obci od 5 000 do 25 000 obyvatel již pouhých 29 % respondentů a v případě statutárních měst s počtem obyvatel nad 25 000 odpovědělo kladně pouze 20 % respondentů.

5 Závěr

Cílem této studie bylo získat relevantní údaje o názorech, postojích a preferencích obyvatel Ústeckého kraje ve vztahu k vybraným aspektům prevence kriminality a posilování jejich bezpečnosti. Jejím ambicí je stát se jedním z dokumentů představujících východisko pro tvorbu kvalitních strategických a koncepčních materiálů v oblasti prevence kriminality v našem regionu.

Výzkum veřejného mínění v oblasti prevence kriminality v Ústeckém kraji, jehož je tato studie výstupem, navazuje na tematicky shodnou aktivitu s názvem „*Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality, její prevence a vlastní bezpečnosti občanů v Ústeckém kraji*“, která byla realizována z iniciativy Ústeckého kraje v roce 2009. Výsledky této aktuální studie proto v mnoha ohledech komparujeme s výsledky dosaženými v roce 2009, a to s cílem identifikovat jak případné změny, tak oblasti či aspekty související s problematikou kriminality a bezpečnosti, v nichž k zásadním posunům nedošlo.

Výzkumný vzorek dotazníkového šetření zahrnuje celkem 2 631 respondentů, což je, v porovnání s výzkumnou studií z roku 2009, významné navýšení (výzkumný vzorek v roce 2009 byl tvořen celkem 1084 respondenty) a při jeho konstrukci byl také nově uplatněn minimální kvótní výběr, s cílem zahrnout do studie názory všech relevantních kategorií respondentů z hlediska místa bydliště (na úrovni okresu), velikosti sídla a věkové skupiny.

Východiskem pro hodnocení dat získaných prostřednictvím dotazníkového šetření je analýza vybraných ukazatelů v oblasti kriminality, a to jak v republikové, tak v krajské perspektivě (ta je obsahem kapitol číslo 2 a 3 této studie). Celkově lze konstatovat, že statistické ukazatele týkající se míry výskytu kriminality v rámci České republiky i v rámci Ústeckého kraje vykazují pozitivní trend, a to jak ve smyslu snižování počtu registrovaných trestných činů na straně jedné, tak ve smyslu relativního zvyšování míry jejich objasněnosti na straně druhé.

Je však třeba konstatovat, že uvedené, veskrze pozitivní trendy, se do výsledků na úrovni snižování obav občanů Ústeckého kraje z kriminality a zvyšování míry pocitu jejich bezpečí, propisují jen částečně. V tomto smyslu jsme došli k podobnému závěru jako autoři

studie z roku 2009, kteří konstatovali, že při srovnání subjektivního vnímání vybraných ukazatelů kriminality respondenty s oficiálními statistikami veřejných institucí *lze dospět k jednoznačnému závěru, kdy reálný vývoj v počtu registrované kriminality je víceméně stabilní, povědomí o kriminalitě je mezi respondenty dotazníkového šetření daleko pesimističtější, neboť valná většina z nich se domnívá, že kriminalita je na vzestupu* (Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality..., 2009).

V podstatě shodně se vyjadřují také autoři aktualizace Bezpečnostní analýzy Ústeckého kraje z roku 2022, když konstatují, že *i přes skutečnost, že dlouhodobý trend v oblasti trestné činnosti v našem kraji vyplývající ze statistik má spíše příznivý vývoj, nálada ve společnosti tomuto neodpovídá* (Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje..., 2022). Dle autorů je možné se domnívat, že zde existuje relativně rozsáhlá latentní část trestné činnosti, která není snadno odhalitelná (oblast návykových látek, on-line prostředí, domácího násilí apod.). Lze také konstatovat, že pokles trestné činnosti v oblasti jejího statistického vykazování může odrážet realitu jen rámcově. Kromě reálného poklesu objemu trestné činnosti se do statistik může promítat například také přesun její části do oblasti přestupkové (v důsledku navýšení finanční hranice pro posuzování majetkové trestné činnosti) či vyšší míra tolerance občanů k trestné činnosti (nenahlašování drobné majetkové kriminality) a další.

V neposlední řadě je nutné konstatovat, že hodnocení společenského jevu, jakým je kriminalita velmi významně konvenuje se subjektivně vnímaným pocitem bezpečí, který nemusí, a také velmi často nekopíruje konkrétní statistické ukazatele trestné činnosti. Hodnocení obyvatel jistě do určité míry ovlivňuje také skutečnost, že přes objektivní snížení statistických ukazatelů kriminality, je Ústecký kraj, ve srovnání s ostatními regiony, v objemu vykazovaných trestných činů na celkově druhém místě (a to za velmi specifickým prostředím hlavního města Prahy).

Obecně lze nicméně konstatovat, že v zásadních ukazatelích, jakými jsou míra znepokojení aktuální situací v různých společenských oblastech, subjektivní vnímání vývoje v oblasti kriminality, míra obav z kriminality (včetně obav vyjadřovaných ve vztahu ke konkrétním trestným činům) v obci či hodnocení pocitu bezpečí, bylo dosaženo příznivějších výsledků než v roce 2009. Předpokládáme, že pozitivní posun je ovlivněn částečně reálným poklesem objemu trestné činnosti a částečně také složením výzkumného vzorku, v němž jsou,

v porovnání s rokem 2009, výrazněji zastoupeni občané v nižší věkové skupině a s vyšším dosaženým vzděláním.

V rámci hodnocení míry znepokojení s aktuální situací ve vybraných společenských oblastech se potvrdilo citlivé vnímání problematiky kriminality, která z pohledu obyvatel kraje jednoznačně patří mezi nejvýrazněji znepokojující jevy. V porovnání s rokem 2009 se významně redukovala míra znepokojení související s vysokou nezaměstnaností v regionu (ta se také v období od roku 2009 reálně postupně snižovala) a obavy či nejistotu respondentů tak, vedle kriminality, vyvolává převážně také aktuální ekonomická situace, objektivně klesající životní úroveň (vyjádřeno mírou inflace a poklesem hodnoty reálných mezd) a aktuální politická situace.

Z hlediska obav vyjadřovaných respondenty ve vztahu ke konkrétním trestným činům dominovala čtveřice projevů kriminálního jednání, která je srovnatelná s výsledky z roku 2009 - vandalismus či ničení majetku, fyzické napadení či vyhrožování, vloupání do obydlí či rekreačních objektů a loupežné přepadení. Poměrně zajímavý posun byl zaznamenán v případě obav ze zneužití osobních dat, které je jednoznačně spojováno s on-line prostředím či bezhotovostními platebními prostředky. Míra obav oslovených respondentů je v tomto případě již v podstatě srovnatelná s obavami z kapesních krádeží či krádeží jiných osobních věcí (v roce 2009 byla v případě krádeží průměrná míra vyjadřovaných obav výrazně vyšší). Objektivně se snížila míra obav respondentů ve vztahu k závažnému násilnému trestnému činu vraždy.

Podobně jako v roce 2009 přetrvává poměrně významné hodnocení rizika spočívajícího v pobytu mimo domov ve večerních hodinách a lze konstatovat, že většina občanů (zejména ve středně velkých a statutárních městech) nepovažuje okolí svého bydliště po setmění za zcela bezpečné. Naopak, vnímaná míra rizika ve vztahu k domovu jako takovému, je spíše nízká.

Pokud oslovení obyvatelé Ústeckého kraje v roce 2009 spojovali své obavy s některou konkrétní skupinou obyvatel, jednalo se převážně o Romy. Až s výrazným odstupem se umístili drogově závislí, trestané osoby a opilci. V tomto ohledu se situace změnila, a ačkoliv se nemění

složení skupin na prvních čtyřech místech, mění se jejich pořadí. Citlivěji vnímaným rizikem je ovlivnění jedince psychoaktivní látkou. V současné době tak obyvatelé kraje nejvyšší míru obav vyjadřují ve vztahu k drogově závislým, následně k Romům, opilcům a trestaným osobám.

Jedním z důvodů, proč se výrazněji nemění ukazatele pocitu bezpečí respondentů, může být i skutečnost, že relativní počet oslovených obyvatel kraje, kteří se v posledních 12 měsících stali obětí trestné činnosti, se rovněž výrazněji nezměnil, reálně dokonce mírně stoupl (z 11 % na 13 %). Podstatnějším rozdílem je však bezpochyby podíl osob, které daný skutek nahlásily Policii ČR či obecní (městské) policii. Zatímco v roce 2009 se jednalo o plných 90 % osob, v roce 2022 již pouze o 59 %. To potvrzuje informace uvedené výše v textu této kapitoly. Podstatnými důvody pro nenahlášení trestného činu policii byly především nedůvěra v dopadení a spravedlivé potrestání pachatele, případně pocit, že by se nahlášením „nic nevyřešilo a nestálo by to za námahu“. Důležitým argumentem byla také skutečnost, že způsobenou škodu poškození považovali za nízkou. Podstatné je však bezesporu to, že takové chování občanů se nezanedbatelně promítá do statistik v oblasti trestné činnosti (viz výše).

V hodnocení účinnosti preventivních opatření či nástrojů lze pohled respondentů považovat za poměrně konzervativní a v podstatě srovnatelný s pohledem identifikovaným v roce 2009. Za efektivní ve smyslu potenciálu preventivního působení respondenti považují i nadále především opatření spočívající v posílení personálního i materiálního zázemí policejních sborů, posílení nočních hlídek obecní policie, monitoring veřejných prostranství kamerami či také zpřísnění trestů za jednotlivé kriminální činy. Významný posun byl zaznamenán v celkovém hodnocení případné účinnosti znovuzavedení trestu smrti v případě zvláště závažných zločinů, kde se podpora respondentů jednoznačně snížila a přibližuje se evropskému standardu.

Závěrečným sledovaným tématem v rámci komplexní analýzy hodnocení vybraných aspektů kriminality ze strany veřejnosti bylo, stejně jako v případě výzkumné studie z roku 2009, posouzení individuálních strategií respondentů ve vztahu k vlastní bezpečnosti, případně individuálního příspěvku k vlastní bezpečnosti. Ani v této oblasti nešlo k zásadnějším změnám a respondenti obecně nepřistoupili k výraznějšímu posílení osobního vkladu k redukci rizika. Nejčastěji realizovanými opatřeními jsou (kromě samotné znalosti lokace

nejbližší policejní stanice a znalosti telefonního čísla krizové linky) vyhýbání se podezřelým skupinám osob či rizikovým místům a pečlivé uzamykání vchodů do domů či bytů. V porovnání s rokem 2009 se mírně snížil relativní počet obyvatel kraje, kteří uvedli, že kryjí svá rizika prostřednictvím pojištění proti majetkové škodě či úrazu (z přibližně 80 % na 76 %) a klesl také relativní počet občanů, kteří využívají vzájemné sousedské podpory (vzájemného dohlížení na byt či dům).

6 Zdroje

ČSÚ. Statistická ročenka Ústeckého kraje 2021. Ústí nad Labem: Český statistický úřad, 2021. ISBN 978-80-250-3105-6.

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje pro tvorbu Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2009–2011. [online]. Ústecký kraj, 2009 [cit. 2022-11-18]. Dostupné z: <[Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje 2008](#)>

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje pro tvorbu Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2009–2011. Aktualizace 2009. [online]. Ústecký kraj, 2010 [cit. 2022-11-18]. Dostupné z: <[Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje 2009](#)>

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje pro tvorbu Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2009–2011. Aktualizace 2010. [online]. Ústecký kraj, 2011 [cit. 2022-11-18]. Dostupné z: <[Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje 2010](#)>

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje pro tvorbu Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2012–2016. Aktualizace 2012. [online]. Ústecký kraj, 2012 [cit. 2022-11-18]. Dostupné z: <[Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje 2012](#)>

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje pro tvorbu Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2012–2016. Aktualizace 2013. [online]. Ústecký kraj, 2013 [cit. 2022-11-18]. Dostupné z: <[Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje 2013](#)>

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje pro tvorbu Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2012–2016. Aktualizace 2014. [online]. Ústecký kraj, 2014 [cit. 2022-11-18]. Dostupné z: <[Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje 2014](#)>

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje pro tvorbu Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2012–2016. Aktualizace 2015. [online]. Ústecký kraj, 2015 [cit. 2022-11-18]. Dostupné z: <[Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje 2015](#)>

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje pro tvorbu Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2012–2016. Aktualizace 2016. [online]. Ústecký kraj, 2016 [cit. 2022-11-18]. Dostupné z: <[Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje 2016](#)>

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje pro tvorbu Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2017–2021. Aktualizace 2017. [online]. Ústecký kraj, 2017 [cit. 2022-11-18]. Dostupné z: <[Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje 2017](#)>

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje pro tvorbu Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2017–2021. Aktualizace 2018. [online]. Ústecký kraj, 2018 [cit. 2022-11-18]. Dostupné z: <[Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje 2018](#)>

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje pro tvorbu Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2017–2021. Aktualizace 2019. [online]. Ústecký kraj, 2019 [cit. 2022-11-18]. Dostupné z: <[Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje 2019](#)>

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje pro tvorbu Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2017–2021. Aktualizace 2020. [online]. Ústecký kraj, 2020 [cit. 2022-11-18]. Dostupné z: <[Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje 2020](#)>

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje pro tvorbu Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2017–2021. Aktualizace 2021. [online]. Ústecký kraj, 2021 [cit. 2022-11-18]. Dostupné z: <[Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje 2021](#)>

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje za rok 2021. Doprovodný dokument Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2017–2021. Aktualizace 2022. [online].

Ústecký kraj, 2022 [cit. 2022-11-18]. Dostupné z: [<Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje 2022>](#)

TAHERDOOST, Hamed. *Determining Sample Size; How to Calculate Survey Sample Size*. International Journal of Economics and Management Systems, Vol. 2, 2017. ISSN 2367-8925.

SMITH, William G. *Does Gender Influence Online Survey Participation? A Record-Linkage Analysis of University Faculty Online Survey Response Behavior*. San Jose: San Jose State University, 2008. ISBN neuvedeno.

Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality, její prevence a vlastní bezpečnosti občanů v Ústeckém kraji. Výzkumná studie. Ústí nad Labem: Krajský úřad Ústeckého kraje, 2009. ISBN neuděleno.

ZILCHER, Ladislav. *Pedeutologické aspekty sociální distance vůči lidem s postižením*. Praha: Česká andragogická společnost, 2020. Česká a slovenská andragogika. ISBN 978-80-9078-09-4-1.